

**SFC2021 Programme supported from the ERDF (Investment for jobs and growth goal), ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF - Article 21(3)**

CCI	2021RO16RFPR008
Title in English	North-West
Title in national language(s)	RO - Nord-Vest
Version	5.0
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	1 Jan 2021
Eligible until	31 Dec 2029
Commission decision number	C(2024)8493
Commission decision date	25 Nov 2024
Member State amending decision number	
MS amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (Article 24(5) CPR)	No
Clerical or editorial corrections (Article 24(6) CPR)	Yes
Approved by monitoring committee	Yes
NUTS regions covered by the programme	RO11 - Nord-Vest RO111 - Bihor RO112 - Bistrița-Năsăud RO113 - Cluj RO114 - Maramureș RO115 - Satu Mare RO116 - Sălaj
Fund(s) concerned	ERDF
Programme	<input type="checkbox"/> under Investment for jobs and growth goal for the outermost regions only

## Table of Contents

1. Programme strategy: main challenges and policy responses .....	10
Table 1 .....	19
2. Priorities.....	33
2.1. Priorities other than technical assistance .....	33
2.1.1. Priority: P1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice .....	33
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies (ERDF).....	33
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	33
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	33
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	35
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	35
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	36
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR. ....	36
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	37
2.1.1.1.2. Indicators.....	37
Table 2: Output indicators .....	37
Table 3: Result indicators .....	38
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	39
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	39
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	40
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	41
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	41
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	41
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ERDF) .....	42
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	42
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	42
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	43
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	43
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	44
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR. ....	44
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	45
2.1.1.1.2. Indicators.....	45
Table 2: Output indicators .....	45
Table 3: Result indicators .....	45
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	46
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	46
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	46
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	46
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	47
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	47
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments (ERDF).....	48
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	48
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	48
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	50

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	50
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	51
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	51
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	52
2.1.1.1.2. Indicators.....	52
Table 2: Output indicators .....	52
Table 3: Result indicators .....	53
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	54
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	54
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	54
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	54
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	55
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	55
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.4. Developing skills for smart specialisation, industrial transition and entrepreneurship (ERDF).....	56
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	56
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	56
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	57
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	57
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	58
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	58
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	58
2.1.1.1.2. Indicators.....	58
Table 2: Output indicators .....	59
Table 3: Result indicators .....	59
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	60
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	60
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	60
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	60
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	61
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	61
2.1.1. Priority: P2. O regiune cu localități smart .....	62
2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ERDF) .....	62
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	62
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	62
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	64
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	64
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	65
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	65
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	66
2.1.1.1.2. Indicators.....	66
Table 2: Output indicators .....	66
Table 3: Result indicators .....	66
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	67
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	67
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	67

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	67
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	67
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	67
2.1.1. Priority: P3. O regiune cu localități prietenoase cu mediul .....	69
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ERDF).....	69
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	69
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	69
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	72
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	72
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	73
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR. 73	
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	73
2.1.1.1.2. Indicators.....	74
Table 2: Output indicators .....	74
Table 3: Result indicators .....	74
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	74
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	74
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	75
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	75
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	76
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	76
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein (ERDF)77	
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	77
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	77
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	78
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	78
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	79
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR. 79	
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	79
2.1.1.1.2. Indicators.....	80
Table 2: Output indicators .....	80
Table 3: Result indicators .....	80
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	80
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	80
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	81
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	81
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	81
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	81
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ERDF) ...	82
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	82
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	82
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	84
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	84

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	85
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	86
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	86
2.1.1.1.2. Indicators.....	87
Table 2: Output indicators .....	87
Table 3: Result indicators .....	87
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	87
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	87
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	88
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	88
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	88
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	88
2.1.1. Priority: P4. O regiune cu mobilitate urbană multimodală durabilă (Urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation).....	90
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy (ERDF) .....	90
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	90
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	90
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	92
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	93
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	93
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.	94
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	94
2.1.1.1.2. Indicators.....	94
Table 2: Output indicators .....	94
Table 3: Result indicators .....	95
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	96
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	96
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	96
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	97
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	97
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension....	97
2.1.1. Priority: P5. O regiune accesibilă .....	98
2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility (ERDF).....	98
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	98
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	98
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	100
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	101
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	101
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	101
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	102
2.1.1.1.2. Indicators.....	102
Table 2: Output indicators .....	102
Table 3: Result indicators .....	102
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	103
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	103

Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	104
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	104
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	104
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	104
2.1.1. Priority: P6. O regiune educată.....	105
2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training (ERDF) .....	105
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	105
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	105
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	107
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	107
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	108
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	108
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	109
2.1.1.1.2. Indicators.....	109
Table 2: Output indicators .....	109
Table 3: Result indicators .....	110
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	110
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	110
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	111
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	111
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	111
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	111
2.1.1.1.1. Specific objective: RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation (ERDF) .....	113
2.1.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	113
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	113
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	114
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	114
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	115
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	115
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	115
2.1.1.1.1.2. Indicators.....	115
Table 2: Output indicators .....	115
Table 3: Result indicators .....	116
2.1.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	116
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	116
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	116
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	117
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	117
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	117
2.1.1. Priority: P7. O regiune atractivă .....	118
2.1.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (ERDF) .....	118
2.1.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	118
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	118

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	120
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	121
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	121
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	122
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	123
2.1.1.1.2. Indicators.....	123
Table 2: Output indicators .....	123
Table 3: Result indicators .....	124
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	125
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	125
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	125
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	126
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	126
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	126
2.1.1.1. Specific objective: RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas (ERDF) .....	127
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds .....	127
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation: .....	127
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	129
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation .....	129
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	130
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	131
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	131
2.1.1.1.2. Indicators.....	131
Table 2: Output indicators .....	131
Table 3: Result indicators .....	132
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	132
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	132
Table 5: Dimension 2 - form of financing .....	133
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	133
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	133
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	133
2.2. Technical assistance priorities .....	134
2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 8. Asistență tehnică .....	134
2.2.1.1. Intervention from the Funds.....	134
The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR .....	134
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR: .....	136
2.2.1.2. Indicators.....	136
Table 2: Output indicators .....	136
2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention .....	137
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	137
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes .....	137
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension..	137
3. Financing plan.....	138
3.1. Transfers and contributions (1).....	138
Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year).....	138
Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary).....	138

Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation	139
Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)	139
Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)	139
Transfers to instruments under direct or indirect management - Justification	139
Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)	139
Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)	139
Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification	140
Table 21: Resources contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241	140
3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)	140
3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review	140
Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)	140
Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)	140
3.4. Transfers back (1)	141
Table 20A: Transfers back (breakdown by year)	141
Table 20B: Transfers back* (summary)	141
3.5. Financial appropriations by year	142
Table 10: Financial appropriations by year	142
3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing	143
Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing	143
4. Enabling conditions	144
5. Programme authorities	174
Table 13: Programme authorities	174
The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission	174
6. Partnership	175
7. Communication and visibility	178
8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	180
Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	180
Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates	181
A. Summary of the main elements	181
B. Details by type of operation	182
C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates	182
1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.)	182
2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.	182
3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.	182
4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.	182
5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.	182
Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs	183
A. Summary of the main elements	183
B. Details by type of operation	184
Appendix 3	185





## 1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

### **Programul Regional Nord-Vest (PR NV) vizează Regiunea de dezvoltare Nord-Vest (RNV).**

Aceasta se situează la granița României cu Ungaria și Ucraina și acoperă un teritoriu de 34.160 km<sup>2</sup> (14,3% din suprafața RO) și 2,5 mil. locuitori (13,1% din populația rezidentă). RNV cuprinde 6 județe (NUTS3) – BH, SM, MM, CJ, SJ și BN.

**RNV este încadrată în categoria celor mai puțin dezvoltate din UE.** PIB/locuitor este de 67% față de media UE (PPS, 2020, date provizorii), iar RNV se clasează pe ultimele locuri (246/268) conform ICR 2019, care menționează ca principale provocări: calitatea și densitatea infrastructurii, nivelul scăzut de sofisticare și inovare a afacerilor. Economia regiunii contribuie cu aprox. 12% la PIB național, având cele mai mari densități de companii în IT și industrii creative, după capitală. Cluj-Napoca și Oradea reprezintă repere la nivel național în ceea ce privește dezvoltarea serviciilor publice digitale, guvernanta și mai ales implicarea cetățenilor în dezvoltarea locală.

**Disparitățile intra-regionale sunt semnificative.** Județul CJ contribuie cu 41% la PIB regional și atrage cea mai mare parte a ISD (aprox. 40%) și a resurselor de muncă (29%), fiind urmat de BH și MM. La polul opus, numeroase zone rămân în afara fluxurilor economice, mai ales în SM, BN și SJ. Împreună, aceste 3 județe contribuie cu numai 26% la PIB regional și dețin 32% din resursele de muncă, defavorizate fiind de conectivitatea redusă, accesul slab la servicii publice și calitatea slabă a mediului de locuit. Dispersia ratelor de ocupare la nivel județean (20% în 2018) este una dintre cele mai ridicate din UE, reflectând dezechilibrele de dezvoltare. Concentrarea infrastructurii medicale și educaționale în județul CJ accentuează periferizarea celorlalte județe și crește decalajele față de acesta (PDR). Există decalaje semnificative între mediul urban și rural: la nivelul veniturilor, în accesul și participarea la educație, în accesul la servicii de sănătate sau culturale, calitatea infrastructurii din mediul rural fiind deosebit de precară.

**Viziunea strategică** a PR NV urmărește ca RNV să devină una dintre cele mai dinamice regiuni europene în ceea ce privește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea în vederea diminuării disparităților și creșterii standardului de viață. PR NV contribuie la îndeplinirea obiectivelor regionale de dezvoltare stabilite în PDR NV 2021-2027 și în RIS3 NV.

Dezvoltarea sustenabilă și reziliență, în deplin acord cu obiectivele de mediu și climă asumate la nivel european, reprezintă un aspect transversal care definește strategia și intervențiile PR NV. Acțiunile finanțate vor urmări sustenabilitatea ecologică / de mediu prin design, integrând de la început considerentele legate de mediu. Proiectele vor fi încurajate să identifice și să ia în considerare eventualele provocări și să aleagă opțiunile de implementare care contribuie la regenerarea mediului și la neutralitatea climatică, precum și managementul durabil al resurselor și la refacerea și protejarea ecosistemelor.

### **Provocări regionale și obiective strategice de dezvoltare**

**OST 1: Dezvoltarea avantajelor competitive ale regiunii prin inovare și investiții în domeniile de specializare inteligentă.**

**RNV este încadrată în categoria inovatorilor emergenți din UE, iar ecosistemul său de inovare este insuficient dezvoltat.** RNV se află pe locul 2 la nivel național ca densitate de unități de CD, după capitală, având o ofertă variată și competitivă de educație superioară (90 de facultăți, din 546 la nivel național; cea mai bine cotată universitate din RO la nivel internațional se află în regiune). Principalele provocări evidențiate în PDR NV și RIS3 NV sunt legate de lipsa acută a finanțării și de rezultatele slabe ale colaborării dintre mediul de afaceri și cel de cercetare. Cele 8 EITT (locul 2, după București-Ilfov) nu oferă serviciile necesare pentru facilitarea transferului rezultatelor cercetării către mediul de afaceri, iar lanțul de inovare este fragmentat, neexistând suficiente structuri și mecanisme funcționale de legătură.

Resursele umane din sistemul de CDI sunt insuficiente (aprox. 2300 salariați ENI, numai 7% din totalul național, 2020).

Activitățile mediului privat privind inovarea sunt afectate, tradițional, de eșec de piață. Sectorul CDI este subfinanțat, cheltuielile de CD reprezentând aprox. 48 mil. euro (0.18 din PIB-ul regional, 2019), în scădere față de anii anteriori; dintre acestea, cheltuielile private de CD au fost de aproximativ 16 mil euro (0,03% din PIB regional) (2019). Doar 2,5% din forța de muncă este ocupată în activități de tehnologie înaltă.

RNV are un nivel moderat de antreprenoriat, motorul economic fiind Cluj-Napoca urmat de Oradea. Companiile care utilizează tehnologie înaltă și mediu-înaltă concentrează doar 0,9% din numărul de întreprinderi, 9,3% din cifra de afaceri și 9,3% din numărul de salariați, ceea ce indică o intensitate redusă a adopției tehnologiilor avansate.

Nevoia de dezvoltare a competențelor pentru specializare inteligentă/domenii tehnologice avansate este identificată la nivelul unor entități participante la atelierile de descoperire antreprenorială, pentru o mai bună înțelegere a soluțiilor de inovare și schimbarea paradigmatelor antreprenoriale tradiționale.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv de politică se au în vedere:

- Dezvoltarea potențialului de inovare și specializare inteligentă, prin dezvoltarea structurilor CDI (ale IMM-urilor sau ale organizațiilor publice de cercetare) și consolidarea legăturilor cu piața, inclusiv a transferului tehnologic și cercetarea în colaborare
- Susținerea transformării structurale a economiei regionale, prin sprijinirea acelor IMM-uri ce desfășoară activități în domenii economice cu valoare adăugată ridicată, pentru creșterea competitivității prin digitalizare sau prin dezvoltarea unor unități noi
- Dezvoltarea în cadrul unor proiecte integrate a unor structuri de sprijinire a proiectelor inovatoare, atât la nivel de IMM (prin parcuri de specializare inteligentă) cât și la nivel de start-up (incubatoare)
- Sprijinirea angajaților IMM-urilor sau a cercetătorilor din cadrul organizațiilor de cercetare, pentru dezvoltarea de competențe avansate, pentru asimilarea și înțelegerea mai bună a tehnologiilor avansate, și competențelor de digitalizare și antreprenoriat.

## **OST 2. Transformarea economiei și administrației, prin digitalizare**

**RNV are o performanță slabă în ceea ce privește digitalizarea întreprinderilor.** În RNV, majoritatea IMM-urilor sunt parțial digitalizate sau în proces de digitalizare, conform unui sondaj realizat de ADR NV în 2021. În 57.8% din companii există procese de digitalizare pe partea administrativă și în doar 24.1% pe zona de producție. Tehnologiile digitale, serviciile cloud și comerțul electronic se regăsesc mai ales în întreprinderile mari. În plus, conform Raportului de țară din 2020, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale, întreprinderile din RO se situează cu mult sub media UE. În 2018, doar 11% dintre întreprinderi utilizau analiza volumelor mari de date, 9% - mijloace de comunicare socială și 7% - servicii cloud (CE 2019).

Lipsa finanțării se numără printre principalele cauze pentru întârzierea adoptării tehnologiilor digitale în mediul privat. Peste 50% dintre întreprinderile din RNV investesc sub 10% din cifra de afaceri în tehnologii digitale. Astfel peste de 2/3 din întreprinderi realizează mai puțin de 25% din cifra totală de afaceri în urma activităților online și doar 9% realizează peste 75%. Oferta limitată afectează negativ și cererea, astfel că numai 9% din persoanele din RNV fac cumpărături online, sub media națională (18%) și cea a UE-28 (47%).

În același timp, peste 70% dintre firme confirmă interesul pentru adoptarea unei strategii de digitalizare, pentru creșterea productivității și transparentizarea proceselor interne, iar aprox. 71% dintre întreprinderi interacționează online cu administrația (INS, 2018), iar 12% analizează big data (DESI2020), similar cu media UE.

**Implementarea conceptului de „smart city” este în etapă incipientă.** Conform Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente, nevoia de realizare a smart city se regăsește în lipsurile regiunii din mai multe domenii precum: infrastructură, educație de bază, inovare, mediul de

afaceri, sănătate, învățământ superior și instituții publice. Doar județul CJ, Cluj-Napoca și Oradea au dezvoltat strategii sau planuri „smart city”. Totuși, din ce în ce mai multe localități testează soluții de acest tip, 11,8% dorind să implementeze conceptul în 2021-2027, iar 8,8% să demareze proiecte pilot. La nivelul APL rurale nu sunt identificate soluții de tip smart, gradul de digitalizare fiind minimal.

**RNV nu performează în ceea ce privește serviciile publice digitale.** Studiile regionale confirmă încadrarea în performanțele slabe de la nivel național (DESI 2020). Deși RO se situează pe locul 8 în UE în ceea ce privește utilizatorii serviciilor de e-guvernare (82% dintre utilizatorii de internet), interacțiunea online între autoritățile publice și populație vizează doar depunerea de formulare, iar în RNV, doar 27 orașe din 43 sunt înscrise pe platforma *ghișeul.ro*.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Sprijinirea IMM-urilor pentru adoptarea tehnologiilor digitale și adaptarea modelelor de afaceri la mediul digital
- Sprijinirea intervențiilor de tip smart-city și digitalizarea administrațiilor publice locale, inclusiv din mediul rural
- Introducerea / extinderea serviciilor publice digitalizate.

### **OST 3: Promovarea eficienței energetice**

**Performanța energetică a clădirilor din mediul urban este foarte scăzută, ceea ce contribuie la deteriorarea mediului înconjurător.** Fondul locativ cuprinde 1,1 mil. locuințe: 52,62% în mediul urban (98,77% proprietate privată), 1200 clădiri proprietate publică (peste 950.000 mp). Majoritatea clădirilor au fost construite între 1960-1990, cu standarde scăzute în ceea ce privește eficiența energetică. Peste 15.000 clădiri rezidențiale necesită reabilitare termică.

Clădirile publice necesită mari cheltuieli pentru întreținere și sunt mult sub nivelul standardelor actuale privind eficiența energetică. Dintre monumentele istorice, aproape 40% se află într-o stare de degradare accentuată, potențialul de economisire în clădiri fiind de 40-50% prin reabilitare energetică profundă.

Promovarea eficienței energetice în clădirile rezidențiale este afectată de deficiențe ale pieței, cauzele fiind cel mai adesea lipsa resurselor financiare sau a motivației proprietarilor. Performanța energetică limitată a clădirilor rezidențiale accentuează fenomenul de sărăcie energetică. Un studiu al Primăriei Cluj-Napoca arată că 25% din populația orașului se află sub pragul de sărăcie după plata facturilor la energie, iar alți peste 16% riscă să se găsească în aceeași situație în cazul unei creșteri minore a facturilor.

**Lipsa sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică în zonele rurale.** Peste 97% din UAT-urile din mediul rural din RNV nu beneficiază de sisteme de încălzire centralizate sau microcentralele termice de bloc sau cvartal. Peste 90% dintre locuințe folosesc pentru încălzire lemnul, în sobe ineficiente, cu ardere incompletă, fără filtre de particule (SER). Este necesară descurajarea utilizării acestora, în vederea reducerii GES și asigurării unui confort termic adecvat. Promovarea producției și distribuției de energie termică în sistem centralizat trebuie să se bazeze pe producția de energie din surse regenerabile. O abordare localizată a intervențiilor este însă necesară, la scară mică, pentru a identifica cele mai bune măsuri, ținând seama de capacitatea financiară foarte scăzută a beneficiarilor, de comportamentele de consum actuale dar și de soluțiile potențiale.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Renovarea clădirilor rezidențiale și publice în vederea creșterii eficienței energetice
- Susținerea unor intervenții pilot în comunitățile rurale pentru alimentarea cu energie termică prin investiții în cogenerare de înaltă eficiență folosind combustibili din surse regenerabile.

Proiectarea intervențiilor de eficiență energetică în cadrul PR NV va fi reconsiderată, acolo unde este cazul, pentru a ține cont de rezultatul asistenței tehnice oferite de Comisie vizând implementarea Valului Renovării în RO.

#### **OST 4. Îmbunătățirea infrastructurii verzi urbane**

**Lipsa spațiilor verzi afectează negativ calitatea mediului de locuit.** Spațiile verzi au fost adesea transformate în parcuri de reședință. Suprafața spațiilor verzi și a celor comunitare s-a redus treptat în multe cartiere, aspect care a scăzut considerabil calitatea factorilor de mediu și calitatea locuirii. În RNV, doar 11 localități depășesc norma europeană privind spațiile verzi în mediul urban de 26 mp/loc., iar alte 11 au mai puțin de 10 mp de spațiu verde/loc. Din cele 43 de orașe ale regiunii, doar 3 depășesc cei 52 mp/loc. recomandați de OMS.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se are în vedere:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi în zonele urbane

#### **OST 5. Dezvoltarea mobilității urbane durabile**

**Transportul public reușește cu greu să deservească nevoile populației iar deplasările nemotorizate sunt reduse.** Doar Cluj-Napoca, Oradea, Baia-Mare au dezvoltat serviciul de transport public la nivel metropolitan. Acest aspect face ca o mare parte din rezidenții noilor cartiere să fie dependenți de autovehiculul personal, ceea ce suprasolicită legăturile rutiere făcând legăturile existente congestionate. Calitatea transportului public local este afectată și de mijloacele de transport învechite, poluatoare și inconfortabile. Unele vehicule au depășit 40 de ani vechime, cum este cazul în Municipiul Oradea (tramvaie de tip vagoane remorcă) sau în Municipiul Satu Mare (unele autobuze).

Serviciile de mobilitate și micromobilitate sunt disponibile doar în orașele mari. Corelarea fizică a diferitelor mijloace de transport este asigurată doar prin simpla învecinare a facilităților. Conceptele de tip „park & ride” sau „park & walk” nu sunt valorificate, iar integrarea (fizică și tarifară) a sistemelor de transport public este incipientă. În orașele mici, este disponibil doar transportul public și taxi.

Progresul în ceea ce privește deplasările nemotorizate este încă lent. Pistele pentru biciclete realizate în numeroase localități au avut greșeli de proiectare, ceea ce a dus la o slabă utilizare. Lipsa facilităților care să permită o deplasare sigură a bicicliștilor este principalul motiv pentru care ponderea acestui mod de deplasare este sub 5%.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Încurajarea mobilității urbane sustenabile, prin transport public de calitate și prietenos cu mediul, încurajarea deplasărilor nemotorizate și introducerea sistemelor performante de management de trafic.

#### **OST 6: Creșterea conectivității regionale și a siguranței pe drumurile publice**

**Infrastructura rutieră insuficient dezvoltată și deteriorată afectează calitatea transportului inter și intra-regional.** Din totalul de 12.738 km drumuri, 1.690 nu se prezintă în condiții de utilizare optime. Doar 33,4% din total sunt modernizate, drumurile județene fiind în general degradate, cu soluții tehnice depășite, nepermițând un acces facil spre zonele rurale, mai ales în județele SJ și BN. De asemenea, comunitățile din BN, MM și Munții Apuseni sunt în afara zonei de acces la rețeaua TEN-T rutieră în 30 minute.

La nivelul regiunii 179 km de drumuri județene cu un rol important în rețeaua de transport regional trebuie modernizate cu prioritate. Alți 382 km de drumuri județene secundare necesită îmbunătățiri, pentru a permite un acces mai facil la serviciile publice, locurile de muncă și oportunitățile oferite de centrele urbane din RNV. Dezvoltarea lor ar permite și descărcarea coridoarelor majore de transport crescând conectivitatea la nivelul regiunii. Totodată, lipsa modernizării scade siguranța în trafic, crește semnificativ riscul accidentelor rutiere, scade viteza de rulare și conduce la ambuteiaje.

**Siguranța traficului rutier este scăzută,** fapt datorat atât calității infrastructurii de transport, cât și capacității reduse de intervenție a autorităților locale ca urmare a existenței unei baze materiale insuficiente. În perioada 2015–2018, în RNV s-au înregistrat un număr total de 14.244 accidente rutiere (IGPR, 2019), 2.134 fiind pe drumuri județene. Numărul accidentelor a crescut cu 20% în perioada 2015-2018 (de la 454 la 544).

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Modernizarea infrastructurii rutiere și creșterea siguranței traficului, inclusiv încurajarea transportului public județean de călători. Sunt vizate în special legăturile rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T.

### **OST 7: Îmbunătățirea accesului echitabil la educație, formare profesională și învățământ terțiar de calitate, precum și la centre de agrement incluzive**

**Infrastructura de educație preuniversitară este neadaptată și neaccesibilizată.** Creșterea numărului de elevi în ciclul primar (cu aprox. 30%), solicită din plin infrastructura școlară, astfel încât aprox. 200 (10%) dintre unitățile școlare din RNV sunt supra-aglomerate sau nu pot răspunde cererilor. Pe de altă parte, estimările arată diferențe majore de utilizare a infrastructurii existente, peste jumătate dintre elevi învățând fie în școli supra-aglomerate, fie în unele subutilizate. Accesul elevilor cu dizabilități fizice este limitat în 247 de școli (aprox. 12%), în timp ce peste 1000 (aprox. 52%) au nevoie de dotări, 637 au nevoie de reabilitare, modernizare sau extindere, iar alte aproape 800 de unități școlare nu au autorizație ISU sau sanitară. Un număr de 134 de școli sunt situate în ZUM-uri, calitatea infrastructurii în acest caz fiind esențială pentru atragerea și menținerea copiilor în sistemul de educație.

În mediul urban populația școlară a crescut cu aprox. 22 mii, iar în rural a scăzut cu aprox. 25 mii (2013-2020). Județul CJ este singurul care a înregistrat o creștere a populației școlare (20%), în timp ce celelalte au înregistrat scăderi între 5 și 11%. Cu toate acestea, infrastructura educațională nu a urmat aceeași evoluție, numărul sălilor de clasă, al laboratoarelor, atelierelor școlare fiind, adesea, neschimbat sau în scădere. Dotările sunt și ele deficitare (aprox. 23 elevi / PC în BN, 14.6 în BH, 12 în SJ și 11 în SM), ceea ce demotivează deopotrivă elevii și cadrele didactice și scade calitatea educației.

Aprox. 30% dintre școlile din RNV (173) au un nivel mediu sau ridicat al indicelui de risc socio-educational, cele mai multe regăsindu-se în SM (43%, 27), iar cele mai puține în MM (16%, 17). Dintre acestea, cele mai vulnerabile au și o pondere numeroasă a elevilor de etnie romă care, conform Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, au înregistrat o rată a părăsirii timpurii a școlii de 77%. Conform FRA (2016), 22% dintre copii romi de vârstă școlară nu merg la școală.

Numărul de clase și de elevi din învățământul liceal tehnologic este în scădere, dar cel al elevilor în învățământul dual aproape s-a dublat în anul școlar 2018-2019 față de 2017-2018, de la 2.262 la 4.224, ceea ce denotă creșterea interesului operatorilor economici față de forță de muncă calificată. De remarcat că și în mediul rural au fost înființate clase de învățământ dual, total 242 de elevi.

**Infrastructura de educație din mediul universitar** nu este adaptată unei educații competitive.

Angajatorii doresc o mai bună pregătire practică în timpul studiilor și specializarea absolvenților chiar din ciclul de licență. Acestea nu se pot obține în lipsa unei baze materiale adecvate, inclusiv laboratoare. Echiparea pentru derularea cursurilor și examenelor online este, de asemenea, insuficientă. Este necesară de asemenea îmbunătățirea accesului la educație incluzivă de calitate, în instituții nesegregate, inclusiv pentru romi și studenți cu dizabilități.

**Lipsa unor structuri adecvate pentru centre de testare pentru orientarea educațională a elevilor** împiedică o bună orientare a acestora în formele de învățământ superioare și implică o lipsă de corelare între abilități și cerințele profesionale ulterioare. De asemenea, o insuficientă ofertă de spații pentru centre de educație pentru elevi în domenii cu impact RIS3, conduce la o vagă înțelegere a acestora de către tineri, și o diminuare a oportunităților de a dezvolta pasiune pentru un domeniu, care ulterior poate fi valorificată și pe plan profesional.

**Centrele de agrement și bazele turistice pentru tineri sunt insuficiente sau inadecvate.** În RNV se regăsesc 10 centre de agrement, dintre care 5 tabere, administrate de către MTS, având nevoie de investiții în refacerea infrastructurii.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Îmbunătățirea infrastructurii educaționale pentru învățământul preuniversitar, inclusiv profesional și tehnic, cu asigurarea accesibilității pentru elevii cu dizabilități

- Modernizarea și echiparea infrastructurii educaționale din mediul universitar, inclusiv pentru derularea învățământului online
- Îmbunătățirea infrastructurii pentru activități extrașcolare și turistice pentru copii și tineri.

### **OST 8: Dezvoltarea economică și socială a regiunii, utilizând resursele turistice, naturale și de patrimoniu existente, precum și prin acțiuni de regenerare urbană**

**O bună parte a obiectivelor de patrimoniu cultural necesită conservare, protejare sau investiții.** În RNV sunt 4.480 monumentele istorice de patrimoniu, dintre care 998 de tip A, de interes național sau universal (310 în mediul urban), iar 3.482 de tip B (1.583 în mediul urban).

**Activitatea turistică este concentrată în câteva centre, restul obiectivelor rămânând în mare măsură neexploatate.** RNV beneficiază de un complex de factori turistici naturali și antropici cu valoare atractivă deosebită. Un număr însemnat de resurse naturale rămân în umbră din cauza dificultăților de acces și a lipsei unor amenajări minime care să permită vizitarea lor în condiții optime.

Apele termale, sărate și minerale din RNV nu sunt suficient explorate din perspectiva efectelor curative, iar **bazele de agrement și tratament publice** sunt într-o stare avansată de degradare (de exemplu, de-a lungul axei hidro-termale Livada - Satu-Mare - Tășnad - Marghita - Băile Felix - Salonta).

RNV are și o serie de atracții și obiective turistice aparte/insolite/de nișă (culturale sau naturale) dar marea majoritate, nu fac parte din proiecte de amenajare teritorială, implicit turistică, sau lipsesc din ofertele turistice complexe.

Capacitatea și calitatea infrastructurii de turism sunt deopotrivă scăzute, mai ales în mediul rural.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, istoric și natural, dezvoltarea infrastructurii din domeniul cultural și a serviciilor culturale
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism
- Valorificarea resurselor naturale din RNV pentru susținerea sectorului balnear și a turismului de wellness.

**Calitatea mediului de locuit s-a deteriorat considerabil**, zonele urbane confruntându-se cu probleme legate de atractivitatea și funcționalitatea scăzută a spațiilor publice. Transformările economice și sociale au determinat apariția unor spații abandonate, atât la marginea orașelor, cât și în interior. Aceste spații au un potențial ridicat de reconstrucție și reutilizare prin integrarea lor în comunitate și pentru crearea de spații inovative, care pot contribui la creșterea atractivității zonei pentru locuire sau investiții. Spațiile verzi și trotuarele din zonele de locuințe colective au fost adesea transformate în parcuri de reședință, nu există coridoare de mobilitate pentru pietoni accesibilizate pentru persoanele cu mobilitate redusă. Infrastructura edilitară este în multe cazuri degradată, ceea ce afectează atât atractivitatea zonelor centrale / istorice / periferice, cât și calitatea vieții cetățenilor. Orașele mici se confruntă de multe ori cu lipsa oricăror alternative culturale și recreative la nivelul comunităților, ne-existând o mare diversitate de servicii, așa cum este în zonele urbane mari. Pentru aceste comunități s-a identificat nevoia unor structuri versatile de tip centre multifuncționale.

Ca răspuns la provocările de mai sus, în cadrul acestui obiectiv se au în vedere:

- Îmbunătățirea mediului urban, prin investiții în regenerare urbană.

### **Provocări orizontale**

#### **Dezvoltarea urbană integrată**

**Dezvoltarea economică este dezechilibrată, orașele medii și mici nu reușesc să valorifice potențialul economic local.** Activitatea economică este concentrată în câteva centre, iar orașele mici și medii sunt afectate de provocări multiple. Cea mai importantă este legată de dezvoltarea sectorului privat, alături de creșterea conectivității regionale, regenerarea urbană și creșterea calității vieții.

**Abordarea dezvoltării din perspectiva teritoriului este încă incipientă.** Analizele efectuate prin documente strategice regionale și sub-regionale, precum PDR NV 2021-2027, RIS3 NV, Strategia regională de mobilitate urbană durabilă și orașe inteligente, SIDU, PMUD, strategii de dezvoltare județene și locale, subliniază necesitatea dezvoltării urbane durabile din perspectiva dezvoltării teritoriale integrate, pentru a aborda într-un mod mai eficace provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu care afectează zonele urbane, inclusiv zonele urbane funcționale.

Pentru perioada de programare 2021-2027 se urmărește **adoptarea unor mecanisme separate de finanțare pentru diferitele categorii de zone urbane**, care să fie adaptate atât nevoilor, cât și capacității acestora de a pregăti propuneri viabile și de a implementa proiecte complexe.

MRJ vor dezvolta SIDU și PMUD pe baza cărora își vor selecta și prioritiza investițiile. Decizia locală privind realizarea unei investiții se va baza pe analizele efectuate, pe principiul guvernării participative, astfel încât să se asigure principiul parteneriatului și guvernanta multi-nivel în prioritizarea proiectelor.

Implementarea acțiunilor integrate de dezvoltare urbană durabilă, vizând în principal intervenții pentru dezvoltarea infrastructurii verzi, a mobilității, precum și a dezvoltării economice și sociale bazată pe turism, cultură, patrimoniu și regenerare urbană, se va realiza pe OP2 și OP5, prin OS b(vii), b(viii) și e(i), pentru creșterea calității vieții în zonele urbane, finanțările pe aceste OS reprezentând contribuția la dezvoltarea urbană durabilă. PR NV susține dezvoltarea urbană și prin alte intervenții, acestea însă nefiind exclusiv dedicate mediului urban ( OP1, OP3 sau OP4).

AM va oferi sprijin autorităților teritoriale relevante și potențialilor beneficiari prin măsuri/servicii de asistență dedicate.

### **Dezvoltarea rurală integrată**

**Conectivitatea este redusă, serviciile publice sunt deficitare, iar patrimoniul cultural și turistic sunt insuficient valorificate.**

Mediul rural din RNV dispune de un mare potențial de dezvoltare prin valorificarea patrimoniului cultural / istoric / natural / turistic existent. Intervențiile finanțate în mediul rural vor avea în vedere cu prioritate acele zone aflate în proximitatea mediului urban, dar care nu pot accesa finanțare în cadrul mecanismelor de dezvoltare urbană, precum și zone cu provocări specifice (de exemplu lipsa conectivității) sau cu potențial economic/turistic valoros.

Decalajul dintre urban și rural este adresat prin PR NV prin prisma sprijinului acordat în special pentru digitalizarea administrațiilor publice, promovarea energiei regenerabile, infrastructura educațională, obiective de cultură și turistice, etc.

Mediul rural din RNV este format din 403 comune. Din punct de vedere administrativ 115 de sate aparțin de municipii și orașe (făcând astfel parte din mediul urban, nefiind eligibile pentru fondurile de dezvoltare rurală).

Principalele provocări adresate prin PR NV sunt legate de:

- conectivitatea redusă sau deficitară, în special în zonele metropolitane sau către obiective turistice/ de patrimoniu cu potențial economic ridicat
- eficiență suboptimală a intervențiilor din mediul urban, în condițiile în care acestea s-ar realiza neintegrat/necorelat cu zonele rurale din proximitate: de ex. investiții în infrastructura de transport public sau circuite turistice
- calitatea scăzută a serviciilor publice în localitățile rurale
- nivel ridicat de degradare a obiectivelor de patrimoniu
- nivel scăzut de valorificare a potențialului turistic, natural sau antropic.

### **Guvernanta și capacitate administrativă**

SMC propus la nivel regional va fi format din:



1. CM PR NV – cu rol decizional strategic și de monitorizare PR NV, format din reprezentanți ai mediului public, privat, academic și asociativ

2. ADR NV - cu rol de AM pentru PR NV

Acest cadru partenerial asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din RNV în procesul de elaborare, implementare și control al POR. Aceștia li se adaugă CDR NV, CRP NV și Comitetul Director pentru RIS3 NV, cu rol consultativ.

Conform OUG 936/2020, art.4. 1 (j), MIPE, în exercitarea rolului său de coordonator național, va asigura respectarea articolului 69(8) din RDC privind schimbul de informații între beneficiari și AM PR NV prin intermediul unor sisteme de schimb electronic de date.

Provocările legate de capacitatea administrativă pentru implementarea eficientă a politicii de coeziune în RNV, identificate în anexa D a Raportului de țară 2019 pentru RO, vizează capacitatea administrativă redusă și lipsa personalului necesar pentru pregătirea și implementarea proiectelor la nivelul beneficiarilor, nevoile de simplificare în procedurile de accesare a fondurilor, capacitatea administrativă insuficientă la nivelul AM PR.

Ca răspuns la provocările de mai sus, sunt prevăzute acțiuni în cadrul asistenței tehnice finanțate prin PR NV. Se va elabora o foaie de parcurs (Roadmap) pentru întărirea capacității administrative a AM PR NV. În plus față de acestea, ADR NV a dezvoltat din timp structura organizatorică, având aprobate organigrama și ROF. Au fost dezvoltate procedurile operaționale și fișele de post aferente AM PR NV. AM NV va dezvolta proceduri de monitorizare pentru a asigura evitarea dublei finanțări, incluzând cerințe specifice pentru fiecare apel de proiecte.

### *Lecții învățate*

Principalele lecții învățate orizontale care decurg din perioadele de programare anterioare, precum și din experiența acumulată în planificarea strategică la nivel regional, se referă în principal la:

- alocarea unei perioade suficiente de timp pentru pregătirea apelurilor, în special a celor vizând operațiuni complexe
- limitarea poverii administrative asupra beneficiarilor, mai ales în privința proiectelor integrate
- asigurarea unui sprijin constant beneficiarilor
- asigurarea unui sistem eficient de monitorizare și evaluare, o mai bună orientare către rezultate
- implicarea comunității în proiectele de dezvoltare urbană, pentru creșterea calității proiectelor și asumarea responsabilității de către APL-uri în prioritizarea intervențiilor.

Principalele lecții învățate la nivel sectorial sunt:

- În domeniul CDI este nevoie de o colaborare strânsă în interiorul ecosistemului de inovare. Organizațiile CDI (publice și private), dar și IMM-urile, au în continuare o capacitate financiară redusă, fiind astfel necesară alegerea unor scheme de ajutor de stat adaptate nevoilor mediului de afaceri. Este necesară dezvoltarea unor proiecte integrate strategice cu impact local și regional ridicat, pentru evitarea riscului de pulverizare a investițiilor și pentru majorarea efectului catalizator la nivelul economiei regionale
- Măsurile pentru îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice au avut o cerere foarte mare, aceasta fiind și cea mai eficientă investiție din punctul de vedere al raportului cost/beneficiu pentru a realiza reduceri de CO<sub>2</sub>.
- La clădirile rezidențiale este necesară identificarea soluțiilor de asigurare a co-finanțării din partea asociațiilor de proprietari, precum și de găsire de soluții pentru finanțarea spațiilor cu altă destinație decât locuințe
- Restaurarea clădirilor de patrimoniu care pot deveni atracții turistice importante contribuie la creșterea calității vieții comunităților locale din cadrul destinației

· Implementarea mecanismului SIDU a început cu dificultate, dar a produs efecte pozitive, motiv pentru care este necesară continuarea utilizării lui precum și creșterea capacității beneficiarilor publici

În timpul implementării PR NV, AM PR NV va promova utilizarea strategică a achizițiilor publice, inclusiv pentru a remedia deficiențele de capacitate. Beneficiarii vor fi încurajați să utilizeze mai multe criterii legate de calitate și de costul ciclului de viață. Când este fezabil, considerentele de mediu și considerente sociale, precum și stimulente pentru inovare vor fi încorporate în procedurile de achiziții publice.

PR NV va ține cont de inițiativa NEB de a pune în practică Pactul Verde European și de a crea locuri de locuit accesibile, durabile și de calitate prin colaborarea și interoperabilitatea artei, științei și culturii, încurajând investițiile care îmbină cu succes principiile durabilității, esteticii și incluziunii (conform inițiativei NEB), în vederea găsirii de soluții accesibile, incluzive, durabile și atractive la provocările climatice.

Unde este relevant, seturile de date rezultate din implementarea acțiunilor PR NV vor fi disponibile ca open data ("high value datasets" în condițiile definite în Directiva (UE) 2019/1024).

PR NV va asigura respectarea drepturilor fundamentale ale omului și Cartei drepturilor fundamentale a UE, asigurând respectarea și promovarea egalității între femei și bărbați, integrarea perspectivei de gen și abordarea aspectelor de gen și va include măsurile necesare pentru a preveni orice formă de discriminare pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, luând în considerare accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, cu respectarea UNCRPD, inclusiv Comentariile generale ale CRPD.

PR NV se aliniază regulamentelor europene privind aplicarea principiului DNSH.

PR NV a parcurs procedura SEA, obținând Avizul de mediu MMAP nr. 65/10.12.2021.

PR NV va finanța etapa II a operațiunilor selectate în perioada 2014-2020, îndeplinind criteriile de etapizare ale articolului 118a din RDC; aceste operațiuni vor fi finanțate în conformitate cu condițiile de sprijin stabilite în perioada 2014-2020. Acțiunile proiectelor etapizate vor fi eligibile pe obiectivele specifice ale PR NV, indiferent pe care obiectiv specific se încadrează acestea.

## 1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Table 1

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de faptul că ecosistemul de inovare al regiunii este insuficient dezvoltat, precum și de faptul că activitățile mediului privat privind inovarea și specializarea inteligentă sunt afectate, tradițional, de eșec de piață. Resursele PR NV vor susține RIS3 NV 2021-2027, care menționează ca prioritară creșterea capacității de CDI și adaptarea serviciilor de TT la nevoile pieței, prin măsuri soft și dezvoltarea inteligentă a infrastructurilor, în directă corelare cu road-map-ul național precum și susținerea cooperării între actorii CDI din ecosistemul regional de inovare cu actorii din mediul privat, precum și prin impulsivarea colaborării cu entități la nivel național, european și internațional. Resursele PR NV sunt necesare și pentru atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027, OS 1, 1.2. Sprijinirea ecosistemului de inovare și a activităților economice în domeniile de specializare inteligentă și 1.3. Stimularea CDI și adoptării tehnologiilor avansate, în mediul public și privat. Intervențiile PR NV vor susține atingerea obiectivelor Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii NV 2021-2027, DA 2.1 Sprijinirea cercetării-dezvoltării-inovării și adoptării tehnologiilor avansate, în mediul public și privat. Rapoartele de țară emise în contextul Semestrului European subliniază necesitatea investițiilor CDI la nivel regional, pentru a putea susține integrarea actorilor</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>CDI în organisme și parteneriate europene sau internaționale și pentru a putea susține preluarea tehnologiilor avansate la nivelul regiunii. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) confirmă provocările și decalajele identificate la nivel regional, precum și subfinanțarea cronică a sistemului de cercetare.</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de faptul că regiunea are o performanță slabă în digitalizarea întreprinderilor, mai ales din cauza accesului dificil la finanțare, iar implementarea conceptelor de „smart-city” și digitalizarea administrațiilor publice din mediul rural este în etapă incipientă; regiunea nu performează în servicii publice digitale. Rapoartele de țară emise în contextul Semestrului European subliniază faptul că există întârzieri în atingerea obiectivelor asumate în ceea ce privește digitalizarea economiei, atât a mediului privat, cât și a administrației. Este evidențiată nevoia de continuare a investițiilor în domeniul securității cibernetice. În 2016 s-a lansat Manifestul pentru RO Digitală, care a stabilit obiective pentru un viitor digital. Peste 20% dintre români nu au utilizat niciodată internetul și mai puțin de 30% au competențe digitale de bază. Serviciile publice sunt în urma celor din celelalte state membre ale UE, în pofida faptului că RO înregistrează una dintre cele mai mari ponderi ale utilizatorilor de servicii de e-guvernare (locul 8 în UE). Se impune reducerea decalajului dintre mediul urban și cel rural și impulsivarea integrării tehnologiilor digitale de către firme. Investițiile PR NV sunt necesare pentru a susține RIS3 NV 2021-2027, Prioritatea 2.3 Digitalizarea mediului de</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>afaceri și ale administrației. Acestea vor contribui la atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027, Obiectivul specific 1, care prevede investiții pentru promovarea și dezvoltarea tehnologiilor digitale. Investițiile PR NV sunt necesare pentru a susține obiectivele Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027, de a dezvolta o rețea digitală de localități formată din centre de inovare regionale, județene, micro-regionale și locale și orașe care se dezvoltă pe palierele smart city valorificând potențialul local. Conform politicii de coeziune, o prioritate pentru UE în mediu rural îl reprezintă reînnoirea generațiilor și dezvoltarea satelor inteligente. Investițiile PR NV în digitalizarea administrațiilor publice locale din mediul rural sunt necesare pentru susținerea acestei priorități.</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de faptul că majoritatea întreprinderilor se regăsesc în activități economice cu valoare adăugată scăzută, slab-intensive în tehnologie sau cunoaștere. IMM-urile nu au nici cunoștințele, nici capacitatea financiară necesară adaptării la noile tendințe, atât în ceea ce privește pregătirea angajaților, cât și în privința adoptării noilor tehnologii, iar serviciile de sprijin pentru IMM sunt insuficient de dezvoltate, rata de supraviețuire a întreprinderilor nou înființate fiind redusă. Investițiile PR NV sunt necesare pentru a susține atingerea obiectivelor Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Vest 2021-2027, care urmărește creșterea numărului de întreprinderi inovative inclusiv prin asigurarea accesului la tehnologii noi, alinierea la standardele</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>Industria 4.0 și standardele economiei sustenabile, respectiv mobilizarea capitalului privat și dezvoltarea resurselor umane. De asemenea, acestea vor contribui la atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027, Obiectivul specific 1.1, Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și creșterea competitivității mediului de afaceri. În complementaritate cu PNRR, PR NV prevede investiții în: - Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, Internet of Things, automatizare, robotică, inteligență artificială, metode avansate de producție, dezvoltarea de tehnologii noi pentru valorificarea energiilor regenerabile; - Dezvoltarea IMM-urilor și susținerea cooperării între IMM-uri în cadrul clusterelor și integrarea în lanțurile de valori pentru colaborare interregională, internațională și intersectorială; - Dotarea IMM-urilor pentru lansarea în piață a unor procese, produse, servicii inovatoare și sprijin pentru certificarea și omologarea produselor și a serviciilor; sprijinirea structurilor suport pentru afaceri și promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcurilor de specializare inteligentă, strict în corelare cu acordarea de sprijin financiar pentru IMM-urile regionale ce pot fi sprijinite de/prin aceste structuri.</p>
<p>1. A more competitive and smarter Europe by promoting innovative and smart economic transformation and regional ICT connectivity</p>	<p>RSO1.4. Developing skills for smart specialisation, industrial transition and entrepreneurship</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată prin nevoia IMM-urilor și a entităților CDI de dezvoltare a competențelor pentru inovare și specializare inteligentă, care să sprijine implementarea RIS3 și tranziția industrială în regiune, inclusiv</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>implementarea și adoptarea tehnologiilor digitale avansate. Investițiile PR NV sunt necesare pentru atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027 în ceea ce privește dezvoltarea și susținerea programelor de formare continuă, mai ales pe domeniile care au legătură cu noile tehnologii, inclusiv tehnologii digitale avansate, dezvoltarea durabilă și industria 4.0. De asemenea, acestea vor contribui la atingerea obiectivelor RIS3 NV 2021-2027 care subliniază necesitatea îmbunătățirii competențelor pentru inovare și specializare inteligentă, inclusiv pentru: Creșterea capacității și implicării mediului privat (inclusiv clustere) și a entităților din mediul de cercetare în implementarea RIS3, a tranziției industriale, inclusiv implementarea tehnologiilor digitale avansate.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de performanța energetică foarte scăzută a clădirilor din mediul urban. Investițiile sunt necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite prin Strategia de renovare pe termen lung (SRTL) care prevede necesitatea renovării unui segment considerabil al fondului de clădiri existent (clădiri rezidențiale, clădiri publice), până în 2050, pentru a îndeplini obiectivele de eficiență energetică stabilite în directivele europene și asumate la nivel național. Investițiile PR NV sunt necesare și pentru atingerea obiectivelor Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, care prevede reducerea consumului de energie în sectorul rezidențial și terțiar (clădiri guvernamentale, clădiri publice) va contribui la reducerea emisiilor GES din aceleași sectoare și renovarea clădirilor și adoptarea tehnologiilor SRE</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>în scopul creșterii eficienței energetice. Intervențiile PR NV contribuie și la diminuarea fenomenului de sărăcie energetică la nivel regional, în linie cu prevederile Pactului Ecologic European. În linie cu obiectivele Pactului Ecologic European și în complementaritate cu prevederile PNRR, PR NV va susține investiții în îmbunătățirea izolației termice și hidroizolarea clădirilor, măsuri de consolidare și componente regenerabile de tip panouri fotovoltaice, pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și clădirilor instituțiilor publice pentru a asigura un confort termic sporit, a reduce consumurile energetice și pierderile de energie. Programul contribuie la realizarea obiectivelor misiunii Horizon Europe pentru 100 de orașe inteligente și neutre din punct de vedere climatic până în 2030 (Cities Mission), Cluj-Napoca fiind unul dintre cele 3 orașe din România selectate pentru a deveni centre de inovare și experimentare.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de lipsa sistemelor centralizate de termoficare în mediul rural. În conformitate cu articolul 194 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), promovarea formelor regenerabile de energie este unul dintre obiectivele politicii energetice ale Uniunii. Strategia Comisiei pentru încălzire și răcire COM/2016/051 a recunoscut potențialul de decarbonizare al încălzirii centralizate prin sporirea eficienței energetice și prin utilizarea energiei din surse regenerabile. Intervențiile propuse sunt în conformitate cu angajamentele cheie ale Pactului Verde European (Green Deal) în ceea ce privește furnizarea de</p>



Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>energie curată, accesibilă și sigură. Există o gamă largă de soluții de încălzire și răcire pe bază de energie din surse regenerabile, iar o extindere a pieței le-ar reduce prețul. PR NV va susține investiții pilot în sisteme de termoficare de înaltă eficiență pe bază de combustibili din surse regenerabile, în mediul rural al Regiunii Nord-Vest, care vor contribui la atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027 în ceea ce privește dezvoltarea zonelor rurale și creșterea calității vieții în mediul rural, prin echiparea cu infrastructură și dotări.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de dimensiunea redusă a spațiilor verzi, ceea ce scade calitatea mediului de locuit și pune în pericol sănătatea cetățenilor. Investițiile PR NV vizate sub acest OS sunt în consonanță cu Recomandarea specifică de țară emisă de Consiliu în 2020 prin care se propune direcționarea cu prioritate a investițiilor către tranziția ecologică, producția și utilizarea energiei în mod nepoluant și eficient, precum și către infrastructura de mediu. Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 prevede înverzirea zonelor urbane și periurbane, cu scopul principal de a reduce poluarea aerului, a apei și poluarea sonoră și de a menține o legătură între oameni și natură. Investițiile PR NV sunt necesare pentru atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027 în ceea ce privește Obiectivele Specifice 4.1. Protejarea și valorificarea patrimoniului natural, a biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi și 4.3 Reducerea poluării, ameliorarea și monitorizarea calității factorilor de mediu. Intervențiile PR NV vor susține alinierea zonelor</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		urbane din regiune la obiectivele Strategiei UE privind infrastructurile ecologice.
2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility	RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy	<p>Selectarea acestui OS este justificată de lipsa de atractivitate a transportului local, afectat de vechimea mijloacelor de transport, de frecvența redusă de circulație a acestora dar mai ales de timpul lung alocat parcurgerii unui traseu, dezvoltarea insuficientă a transportului public metropolitan, dezvoltarea insuficientă a transportului nemotorizat, afectat de lipsa facilităților, siguranța redusă, lipsa conexiunilor cu alte moduri de transport, lipsa de accesibilitate a infrastructurii de transport pentru persoanele cu dizabilități, precum și de lipsa de integrare a serviciilor de transport. În linie cu obiectivele Pactului Ecologic European privind eliminarea poluării și promovarea mobilității sustenabile și în complementaritate cu PNRR, PR NV susține investiții în infrastructura sistemelor de transport public curat, stații de alimentare cu combustibili alternativi, piste de biciclete, zone pietonale, sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc., precum și realizarea de sisteme de tip park&amp;ride, axe/coridoare de mobilitate și soluții de organizare a traficului care eficientizează transportul public, măsuri de siguranță rutieră, sisteme inteligente de monitorizare a traficului. Investițiile propuse vor susține realizarea obiectivelor Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii NV 2021-2027, DA 3.3 Reducerea poluării, ameliorarea și monitorizarea calității factorilor de mediu, DA 6.1 Dezvoltarea sistemelor de management al mobilității, DA 6.2 Dezvoltarea</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, DA 6.3 Creșterea atractivității și dezvoltarea serviciilor de transport public, DA 6.4 Susținerea mijloacelor de transport cu combustibili alternativi (inclusiv electric).
3. A more connected Europe by enhancing mobility	RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility	Selectarea acestui OS este justificată de conectivitatea scăzută a unor zone din regiune și de siguranța scăzută a traficului pe drumurile publice. Rapoartele de țară emise în contextul Semestrului European subliniază faptul că regiunile din RO sunt sub-performante din punct de vedere al infrastructurii de transport, iar lipsa dotării suficiente și moderne a acestora este un obstacol în calea integrării teritoriale. Se subliniază necesitatea unor măsuri de siguranță rutieră care să contribuie la reducerea ratei fatalității ridicate a accidentelor rutiere și să atenueze daunele aduse mediului. În complementaritate cu PNRR, PR NV va finanța creșterea gradului de accesibilitate prin investiții în legături rutiere secundare conectate la rețeaua TEN-T și soluții pentru siguranța traficului. Investițiile propuse vor contribui la îndeplinirea obiectivelor PDR NV 2021-2027 și vor răspunde nevoilor evidențiate prin Strategia Națională pentru Siguranță Rutieră 2021-2030 referitoare la revizuirea reglementărilor de dezvoltare urbană și a normelor de construire în mediul urban de-a lungul drumurilor de tranzit - europene, naționale, județene - și limitarea dezvoltării liniare a localităților existente.
4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights	RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible	Selectarea acestui OS este justificată de inadecvarea infrastructurii de educație la standardele în vigoare privind funcționarea și

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
	infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training	<p>accesibilitatea, pentru întregul ciclu educațional, dotări insuficiente, inclusiv pentru derularea învățământului online. Conform rapoartelor de țară emise în contextul Semestrului European, sistemul de învățământ este subfinanțat, iar capacitățile administrative necesare pentru modernizarea acestuia trebuie consolidate. Se înregistrează întârzieri în modernizarea rețelei de școli și în optimizarea lor astfel încât să se țină cont de tendințele demografice. Investițiile PR NV vor susține implementarea PRAI NV 2016-2025, se vor alinia viziunii strategice stabilite în Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale SMIE 2018 – 2023, precum și Strategia educației și formării profesionale din RO pentru perioada 2016-2020. Intervențiile PR NV vor susține atingerea obiectivelor Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii NV 2021-2027, DA 1.3 Asigurarea accesului la infrastructură și servicii de educație și formare de calitate (inclusiv digitalizarea). Acțiunile PR NV vor contribui la realizarea obiectivelor Planului de acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar din RO   Ordin 6158/2016, precum și ale Strategiei Naționale de Incluziune a Romilor 2021-2027, prin asigurarea infrastructurii școlare corespunzătoare în comunitățile vulnerabile, cu pondere ridicată a elevilor de etnie romă. Acțiunile se vor alinia la “Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor 2020-2030” și cu țintele propuse în acesta, privind asigurarea unui acces sporit al populației roma la învățământul preșcolar, reducerea decalajului</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>dintre populația roma și restul populației în participarea la îngrijirea și educația timpurie, în finalizarea nivelului secundar superior și contribuie la eliminarea segregării și discriminării. În complementaritate cu PNRR, PR NV prevede investiții în infrastructura educațională pentru nivelul ante-preșcolar și preșcolar, primar, secundar și terțiar, precum și pentru învățământul profesional și tehnic, inclusiv învățământul dual.</p>
<p>4. A more social and inclusive Europe implementing the European Pillar of Social Rights</p>	<p>RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de faptul ca centrele de activități extrașcolare, de agrement și bazele turistice pentru tineri sunt insuficiente sau inadecvate pentru derularea activităților specifice. Investițiile PR NV vor contribui la atingerea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a infrastructurii turistice a Ministrului Tineretului și Sportului pentru perioada 2020-2025 în regiunea Nord-Vest, care prevede investiții pentru modernizarea infrastructurii în vederea conformării la standardele legale, extinderea și modernizarea infrastructurii existente pentru atingerea unui nivel ridicat de confort și asigurarea unei game variate de activități de agrement. PR NV prevede investiții în reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari / centrelor multidisciplinare de tineret. Intervențiile PR NV vor susține atingerea obiectivelor Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii NV 2021-2027, DA 4.2 Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale, facilităților sportive și a zonelor de agrement.</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
<p>5. A Europe closer to citizens by fostering the sustainable and integrated development of all types of territories and local initiatives</p>	<p>RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de nevoia unei dezvoltării integrate și incluzive a spațiilor urbane pentru contracararea degradării acestora din punct de vedere social, economic și al mediului, de valorificarea slabă a potențialului turistic al resurselor naturale de ex. în sectorul balnear/wellness, de starea avansată de degradare a patrimoniului cultural. Intervențiile PR NV vor susține atingerea obiectivelor PDR NV 2021-2027, OS 3 “Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv”, cât și în RIS3 NV, Pilonul II, I.3. – Sănătate/Turism medical și de wellness. PR NV va susține de asemenea obiectivele Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii NV 2021-2027, DA 4.3 Dezvoltarea și valorificarea sustenabilă a potențialului turistic și DA 4.4 Creșterea atractivității și siguranței spațiilor publice. Investițiile PR NV vor contribui și la îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Master-Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear privind „turismul balnear verde”, respectiv dezvoltarea sectorului balnear împreună cu cel al ecoturismului, prin crearea de produse comune care să utilizeze elementul natural pentru cură și relaxare și elementele de cură și terapiile asociate pentru a potența oferta eco-turistică. PR NV va contribui și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, care prevede: a) refacerea clădirilor monument istoric; b) dezvoltarea infrastructurii culturale. În complementaritate cu PNRR, PR NV prevede investiții în: patrimoniul cultural și natural; infrastructura publică de turism și activele turistice publice; protecția și conservarea</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>monumentelor istorice. Intervențiile propuse vor fi corelate cu Noua Carte de la Leipzig privind transformarea urbană bazată pe integrarea dimensiunilor sociale, ecologice și economice ale dezvoltării durabile. Aceste dimensiuni sunt reflectate de puterea transformatoare a orașelor, prin dimensiuni juste, ecologice și productive. Orașele trebuie să stabilească strategii de dezvoltare urbană integrate și durabile și să asigure implementarea lor pentru orașe în ansamblu, pentru cartiere și zone periurbane, pentru zonele funcționale (unde este cazul).</p>
<p>5. A Europe closer to citizens by fostering the sustainable and integrated development of all types of territories and local initiatives</p>	<p>RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas</p>	<p>Selectarea acestui OS este justificată de valorificarea slabă a potențialului turistic al resurselor naturale și de starea avansată de degradare a patrimoniului cultural. În prezent, mediul rural din regiune se plasează, în mare măsură, în afara circuitelor economice, decalajele de dezvoltare fiind evidente. Pornind de la nevoile identificate atât în PDR NV 2021-2027, OS 3 „Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv”, cât și în RIS3 NV, Pilonul II, I.3. – Sănătate/Turism medical și de wellness, se are în vedere o abordare echitabilă a dezvoltării teritoriale, prin susținerea diversificării activității economice și a oportunităților în zonele rurale, în special prin susținerea turismului și valorificarea patrimoniului cultural și natural. Investițiile PR NV vor contribui și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, care prevede: a) refacerea clădirilor monument istoric, din punct de vedere arhitectural și estetic, ca mod de creștere a atractivității turistice; b) dezvoltarea infrastructurii culturale, pentru creșterea calității vieții și a ofertei de</p>

Policy objective or JTF specific objective	Specific objective or dedicated priority *	Justification (Summary)
		<p>servicii de culturale. Investițiile PR NV vor contribui și la îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Master-Planul pentru Dezvoltarea Turismului Balnear privind „turismul balnear verde”, respectiv dezvoltarea sectorului balnear împreună cu cel al ecoturismului. În complementaritate cu PNRR, PR NV prevede investiții în: conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a infrastructurii culturale și a patrimoniului cultural național; conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural; dezvoltarea infrastructurii publice de turism și activelor turistice publice; restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice; digitalizarea obiectivelor de patrimoniu.</p>

\* Dedicated priorities according to ESF+ Regulation



## 2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

### 2.1. Priorities other than technical assistance

#### 2.1.1. Priority: P1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

##### 2.1.1.1. Specific objective: RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies (ERDF)

###### 2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

În ciuda potențialului ridicat, regiunea prezintă realizări modeste în materie de inovare. Potrivit *Tabloului de bord privind inovarea regională 2021*, valorile regionale se situează mult sub valorile medii ale UE la toți indicatorii de inovare evaluați, cu excepția publicațiilor științifice, Regiunea NV fiind un inovator emergent, într-un grup de alte 6 state din UE. Aprox. 50% dintre cele 390 de brevete eliberate la nivelul regiunii între 2008-2017 sunt rezultatul activității colectivelor de cercetare din cadrul universităților și sunt localizate în CJ și BH sau sunt deținute de cercetătorii din institutele de cercetare. Doar 15,5 % reprezintă rezultatul activității de cercetare din societăți din regiune (CJ și BN), restul fiind deținute de persoane fizice. Rezultatele cercetării nu sunt comercializate de către echipele de cercetare, iar firmele existente nu inovează suficient.

Între cauzele rezultatelor modeste în materie de valorificare a cercetării derulate în unitățile CD publice se numără nivelul scăzut al cheltuielilor cu CDI, educația antreprenorială redusă în rândul cercetătorilor, lipsa recompenselor pentru comercializarea cercetării, lipsa finanțărilor pentru etapele inițiale (TRL3-7), de la POCP la MVP. Regiunea rămâne în urmă în ceea ce privește tehnologii generice esențiale (TGE): micro/nanoelectronica, nanotehnologia, fotonica, materialele avansate, biotehnologia industrială și tehnologiile de fabricare avansate.

Conform studiului B.M. „Support Innovation in Romania’s Catching-Up Regions” (2019), provocările cu care se confruntă firmele sunt lipsa intermediarilor specializați, lipsa inovării deschise în firme și în instituțiile publice, nivelul scăzut de cercetare aplicată și transfer tehnologic, capacitatea redusă de răspuns la nevoile de inovare cerute de către piață, numărul scăzut de companii puternice la nivel național, dar și orientarea scăzută către producție și inovare a IMM-urilor, precum și ponderea scăzută a angajaților din domeniul intensiv în tehnologie.

Sectoarele care utilizează tehnologie înaltă și mediu-înaltă concentrează doar 0,9% din numărul de întreprinderi, 9,3% din cifra de afaceri și 9,3% din numărul de salariați, ceea ce indică o intensitate redusă a inovării în mediul privat.

Potrivit RIS3 NV, principala cauză identificată pentru insuficienta valorificare a potențialului inovativ este lipsa legăturilor structurale între măsurile de sprijinire a competitivității și cele de suport pentru inovare, între ofertanții rezultatelor de cercetare și actorii de pe piață, lipsa coeziunii ecosistemului de inovare în general.

Acțiunile prevăzute continuă eforturile investiționale depuse în perioadele anterioare de programare, se concentrează pe adoptarea, furnizarea și dezvoltarea de tehnologii avansate și vizează următoarele paliere, în domeniile RIS3 NV identificate:

**a) Dezvoltarea structurilor CDI în cadrul întreprinderilor și valorificarea rezultatelor în piață (proiecte CDI&transfer în piață):**

- Activități de CDI, inclusiv prin adoptarea tehnologiilor avansate de cercetare, derulate de către IMM-uri sau IMM-uri în parteneriat cu întreprinderi mari;
- Activități de cercetare industrială și/ sau dezvoltare experimentală (la nivel minim de TRL3), inclusiv prin adoptarea tehnologiilor avansate, derulate de IMM-uri sau IMM-uri în parteneriat cu întreprinderi mari, având ca obiectiv principal punerea pe piață a unor produse și servicii inovatoare (inclusiv serie 0);
- Achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/modernizarea spațiilor de CDI, care să deservească valorificării rezultatelor din activitățile de CDI de către IMM-uri sau IMM-uri în parteneriat cu întreprinderi mari, pe activități de CDI.

**b) Dezvoltarea structurilor CDI în întreprinderi nou înființate inovatoare**

- Activități de CDI în întreprinderi nou înființate inovatoare, realizate individual de acestea;
- Activități de cercetare industrială și/ sau dezvoltare experimentală (la nivel minim de TRL3), având ca obiectiv principal punerea pe piață a unor produse și servicii inovatoare (inclusiv serie 0);
- Adoptarea tehnologiilor avansate și/sau construirea/modernizarea spațiilor proprii de CDI ale întreprinderilor nou înființate inovatoare, sprijinirea activităților de inovare (abordare pe lanțul valoric al inovării – activități CDI, valorizare produse/servicii);

**c) Sprijinirea organizațiilor publice de cercetare pentru cercetare în colaborare.** Sunt avute în vedere intervenții cum ar fi:

- Sprijinirea CDI prin acțiuni integrate de creare și dezvoltare a infrastructurilor de CDI ale organizațiilor publice de cercetare (dotarea cu echipamente și construirea/modernizarea spațiilor aferente), în complementaritate cu derularea unor activități de cercetare și cercetare în colaborare în scopul facilitării interacțiunii între mediul CDI și mediul de afaceri;
- Activități de CDI din partea organizațiilor de cercetare, pentru cercetare în colaborare cu IMM-uri.

**d) Dezvoltarea ecosistemului de transfer tehnologic.** Sunt avute în vedere intervenții pentru susținerea domeniilor economice prioritare la nivel regional, conform RIS3 2021-2027, cum ar fi:

- Sprijinirea TT prin acțiuni integrate de creare și dezvoltare a infrastructurilor (inclusiv dezvoltarea unor noi infrastructuri care facilitează transferul tehnologic cum ar fi demo-lab, living lab, fab lab, makers-space, DIH etc. și a serviciilor aferente) și favorizarea transferului tehnologic și adoptarea tehnologiilor avansate, în complementaritate cu derularea unor activități în scopul facilitării interacțiunii între mediul CDI și mediul de afaceri, prin cercetare în colaborare sau transfer tehnologic, și cu posibilitatea transferului către acestea a rezultatelor CDI sau a drepturilor de exploatare;
- Acordare de sprijin pentru dezvoltarea și desfășurarea serviciilor de transfer tehnologic, inclusiv prin dezvoltarea unor noi tipuri de servicii de transfer tehnologic corelate cu nevoile mediului de afaceri sau investiții pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării între IMM-uri și EITT.

Dezvoltarea structurilor CDI va avea în vedere maximizarea suprafețelor spațiilor verzi, iar acestea vor fi realizate strict cu specii autohtone, din flora locală. De asemenea, se încurajează asigurarea utilităților (energie electrică, agent termic) din surse regenerabile.

Perioada de durabilitate a proiectelor implementate de IMM-uri va fi de 3 ani, respectând condițiile art.65 din RDC.

Intervențiile prevăzute prin PR NV PR NV sunt complementare celor realizate prin PCIDIF 2021-2027. Demarcația între cele două programe este asigurată, în primul rând, prin dimensiunea teritorială, dar și prin raportarea la RIS3 Nord-Vest pentru PR NVPR NV , respectiv la RIS3 național pentru PCIDIF.

În ceea ce privește complementaritatea cu PNRR, acesta sprijină participarea la proiecte multi-țări și creează cadrul necesar participării la programe europene, atragerea de cercetători pentru a crește masa critică la nivel național, iar PR NV PR NV se axează pe trecerea rezultatelor cercetării în piață și creșterea capacității de inovare a IMM- urilor.+

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 9 ”Dezvoltarea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării incluzive și durabile și încurajarea inovării”.

Acțiunile a), b) și c) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH în temeiul MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Cercetători
- Microîntreprinderi
- Întreprinderi mici și mijlocii
- Întreprinderi nou înființate inovatoare
- Întreprinderi mari
- Organizații de Cercetare Dezvoltare și Inovare
- Universități
- Entități de Inovare și Transfer Tehnologic
- ONG(clustere)
  - ·Alte organizații din sistemul regional de inovare

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu se utilizează instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 7 Societatea cunoașterii, Acțiunea 1 *Promovarea coordonării fondurilor naționale regionale și UE pentru stimularea excelenței în R&I în domeniul de cercetare specifice regiunii Dunării*, Acțiunea 3 *Consolidarea cooperării între universități, organizații de cercetare și IMM-uri din Regiunea Dunării*. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

În cadrul acțiunilor propuse va fi prevăzută posibilitatea finanțării unor activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din UE, acolo unde se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, sub acest OS, având în vedere art.73 din RDC care prevede ca operațiunile să fie compatibile cu strategiile de specializare inteligentă (S3), prin PR NV se vor crea premisele continuării cooperărilor existente pe S3 cu regiuni partenere în proiecte finanțate din INTERREG EUROPE, precum COHES3ION – „Integrating the territorial dimension for cohesive S3” (Țara Bascilor din Spania) și IMPROVE – “Improving Structural Funds for better delivery of R&D&I policies” (regiunea Extremadura din Spania, regiunea Puglia din Italia). Se are în vedere susținerea unor schimburi de bune practici, participări la conferințe și evenimente de matchmaking etc., în domeniile de specializare inteligentă comune cu RIS3 NV: materiale avansate, TIC, sănătate, cosmetice și suplimente alimentare, agroalimentar, tehnologii de producție avansate.

Identificarea unor potențiale colaborări cu regiuni relevante pentru domeniile S3 regionale va fi realizată prin explorarea oportunităților oferite de Smart Specialisation Community of Practice (S3 CoP)..

#### The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Investițiile pentru CDI ale IMM-urilor susțin ridicarea gradului de TRL de la 4 la 9 a produselor inovatoare. Inițiativa identificată în cadrul EDP-urilor regionale provin în mare măsură din rândul unor IMM mature, în timp ce masa critică identificată de start-up-uri este mai limitată. Domeniul de aplicare al granturilor este în principal pentru finanțarea proiectelor cu TRL scăzut.

În cazul equity, IMM-urile care propun proiecte ce au în vedere o nouă cercetare care dorește să fie adusă pe piață, există în mod evident incertitudine în a genera venituri pe termen scurt. Pentru etapa de lansare pe piață, ulterioară etapei de cercetare, se are în vedere utilizarea unor IF pe OS a(iii), complementar cu ceea ce se are în vedere a fi finanțat prin OS a(i).

Pentru a putea selecta acele proiecte care au cele mai fezabile propuneri, AM va folosi o combinație între:

- rezultatele cercetării cu TRL 4+
- analiza fezabilității cercetării propuse (AM intenționează să implice experți în inovare și TT)
- o bună justificare financiară a capacităților de finanțare.

Dacă studiul de fezabilitate demonstrează potențial pentru mai multe IF, AM va reconsidera programul în consecință.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO01	Enterprises supported (of which: micro, small, medium, large)	enterprises	4.00	65.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO02	Enterprises supported by grants	enterprises	4.00	62.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO04	Enterprises with non-financial support	enterprises	0.00	3.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO05	New enterprises supported	enterprises	4.00	14.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO06	Researchers working in supported research facilities	annual FTEs	112.00	112.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO07	Research organisations participating in joint research projects	Research organisations	0.00	2.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO08	Nominal value of research and innovation equipment	euro	1,376,470.60	22,927,537.76
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCO10	Enterprises cooperating with research organisations	enterprises	0.00	10.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCR02	Private investments matching public support (of	euro	0.00	2021-2029	23,811,306.00	MySMIS Proiecte	

					which: grants, financial instruments)						
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	RCR08	Publications from supported projects	publications	0.00	2021-2029	18.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	001. Investment in fixed assets, including research infrastructure, in micro enterprises directly linked to research and innovation activities	8,559,903.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	002. Investment in fixed assets, including research infrastructure, in small and medium-sized enterprises (including private research centres) directly linked to research and innovation activities	10,855,746.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	003. Investment in fixed assets, including research infrastructure, in large enterprises directly linked to research and innovation activities	1,323,961.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	004. Investment in fixed assets, including research infrastructure, in public research centres and higher education directly linked to research and innovation activities	10,509,495.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	005. Investment in intangible assets in micro enterprises directly linked to research and innovation activities	600,000.00

P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	006. Investment in intangible assets in SMEs (including private research centres) directly linked to research and innovation activities	1,650,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	007. Investment in intangible assets in large enterprises directly linked to research and innovation activities	100,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	008. Investment in intangible assets in public research centres and higher education directly linked to research and innovation activities	622,500.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	009. Research and innovation activities in micro enterprises including networking (industrial research, experimental development, feasibility studies)	3,600,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	010. Research and innovation activities in SMEs, including networking	5,600,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	011. Research and innovation activities in large enterprises, including networking	600,000.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	012. Research and innovation activities in public research centres, higher education and centres of competence including networking (industrial research, experimental development, feasibility studies)	1,263,121.00
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	028. Technology transfer and cooperation between enterprises, research centres and higher education sector	2,125,000.00
P1	RSO1.1	Total			47,409,726.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing



Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	01. Grant	47,409,726.00
P1	RSO1.1	Total			47,409,726.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	47,409,726.00
P1	RSO1.1	Total			47,409,726.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.1	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	47,409,726.00
P1	RSO1.1	Total			47,409,726.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Procesul de digitalizare este insuficient dezvoltat, în comparație cu potențialul existent, dat de acoperirea cu servicii de internet, de bună calitate. Printre provocările principale care împiedică transformarea digitală mai rapidă se numără costurile relativ ridicate pe care le implică transferul din off-line în on-line, riscurile legate de siguranța tranzacțiilor etc.

Drept urmare, operațiunile prevăzute urmăresc să atenueze riscurile legate de transformarea digitală a afacerilor.

**a) Transformarea digitală a IMM-urilor.** Sunt vizate inițiative care să conducă la consolidarea culturii digitale în cadrul firmelor, să transforme și îmbunătățească experiența utilizatorilor/ consumatorilor, să favorizeze analiza și luarea deciziilor pe baza datelor sau să conducă la eficientizarea activităților derulate. Digitalizarea IMM-urilor va viza organizarea și planificarea producției, a activităților administrative ale firmelor, digitalizarea proceselor tehnologice existente (automatizări), servicii digitale, granturile care vor fi acordate urmând să fie diferențiate corespunzător.

Tipurile de acțiuni orientative avute în vedere sunt următoarele:

- Investiții pentru adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii, sistemele de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information tracking systems), achiziția de servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală, inclusiv pentru: derularea proceselor interne, interacțiunea cu clienții/consumatorii, distribuția produselor, colectarea și analiza de date.
- Investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale de către întreprinderi în scopul creșterii vizibilității, inclusiv crearea de website-uri adaptate activității de e-commerce și cu un grad ridicat de interactivitate.
- Dezvoltarea și implementarea de soluții pentru asigurarea securității cibernetice, în special a protecției datelor personale și a siguranței tranzacțiilor online.
- Investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale în scopul creșterii productivității (exemple: linii de producție existente, automatizări, robotică, management, organizarea activităților etc.), inclusiv finanțarea introducerii conexiunilor în bandă largă de mare viteză în interiorul firmei (ex: routere Wi-Fi, fibră optică), aplicații cu rol în managementul birourilor, etc.

Perioada de durabilitate a proiectelor implementate de IMM-uri va fi de 3 ani, respectând condițiile art.65 din RDC.

Intervențiile susțin PDR NV 2021-2027, Obiectivul 1.4 Promovarea și dezvoltarea tehnologiilor digitale.

Acțiunile se vor realiza în complementaritate cu PCIDIF. Demarcația între cele două programe este asigurată prin tematica proiectelor avute în vedere. PCIDIF prevede implementarea de proiecte pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață), având ca beneficiari autorități și instituții de la nivel central, precum și susținerea digitalizării în administrația publică și competențe digitale avansate, în timp ce PR NV prevede intervenții pentru

digitalizarea serviciilor publice la nivel județean și local. În plus, PR NV va finanța intervenții în digitalizare care vor permite mai multor IMM-uri din regiune să ia în considerare participarea la rețeaua de centre de inovare digitală EDIH.

Complementaritatea cu PNRR se asigură prin procesul de evitare a dublei finanțări, de respectare a cumulului ajutoarelor de stat aplicabile și / sau de analiză a întreprinderilor legate / partenere, ce se va realiza prin criterii și proceduri stabilite la nivelul ghidurilor. Totodată, în vederea evitării dublei finanțări, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Intervențiile sunt complementare programului Mecanismul pentru Interconectarea Europei (CEF), sfera de aplicare a acestuia fiind însă una de anvergură europeană, cu prioritate pentru asigurarea unei arii mai mari de acoperire pentru gospodării, contribuie la piața unică digitală și la obiectivele de conectivitate ale UE.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 9.

Tipul de acțiune a fost evaluat ca fiind compatibil cu principiul DNSH deoarece, prin natura ei, nu are un potențial impact negativ semnificativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Microintreprinderi
- Întreprinderi mici și mijlocii

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;

- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu se utilizează instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 8. Competitivitatea întreprinderilor, în special Acțiunea 2. Înființarea unui ecosistem digital inovator în Regiunea Dunării în vederea susținerii IMM-urilor atunci când se confruntă cu provocările unei lumi digitalizate. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

Intervențiile sub OS a(ii) sunt în sinergie cu Programul Europa Digitală, care sprijină adoptarea la scară largă a unor tehnologii digitale esențiale, precum aplicațiile bazate pe IA și instrumentele de ultimă generație din domeniul securității cibernetice și asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale la toate nivelurile economiei și societății, cu Programul Interreg Europe (beneficiarii pot coopera în subiecte de relevanță comună, în conformitate cu nevoile lor regionale), cu Programul Interreg Next România-Ucraina (servicii IT și aplicații pentru aptitudini digitale și incluziune digitală, sprijin pentru dezvoltarea aptitudinilor digitale). Acțiunile PR NV sunt complementare cu viitorul European Data Spaces din Programul Europa Digitală, platforma sprijinind obiectivele programului, cum ar fi prin creșterea disponibilității datelor privind achizițiile publice.

La nivelul regiunii NV există 2 hub-uri de inovare digitală (DIH) integrate în rețeaua europeană de centre de inovare digitală (EDIH): HUB de Inovație Digitală pentru Societate DIH4S și Transilvania Digital Innovation HUB. EDIH va fi finanțată prin Programul Europa Digitală și PCIDIF. Rolul acestor centre este de a se asigura că soluții digitale inovatoare, bazate pe noile tehnologii, sunt integrate în activitatea curentă a întreprinderilor și administrațiilor publice. În plus, PR NV va finanța intervenții în digitalizare care vor permite mai multor IMM-uri din regiune să se deschidă spre participarea la rețeaua de centre de inovare digitală EDIH.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprejuzinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific întrucât investițiile în transformarea digitală nu sunt legate imediat de economii directe de costuri, ci pot genera costuri suplimentare și chiar întreruperea proceselor de afaceri vechi în fazele incipiente ale implementării acestor soluții/tehnologii digitale, precum și pentru că IMM-urile au un potențial financiar limitat care necesită în primul rând capitalizare, nu îndatorare.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCO01	Enterprises supported (of which: micro, small, medium, large)	enterprises	83.00	167.00
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCO02	Enterprises supported by grants	enterprises	83.00	167.00
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCO13	Value of digital services, products and processes developed for enterprises	euro	3,975,000.00	15,900,000.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCR13	Enterprises reaching high digital intensity	enterprises	0.00	2021-2029	167.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	013. Digitising SMEs (including e-Commerce, e-Business and networked business processes, digital innovation hubs, living labs, web entrepreneurs and ICT start-ups, B2B)	14,250,000.00
P1	RSO1.2	Total			14,250,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	01. Grant	14,250,000.00
P1	RSO1.2	Total			14,250,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	14,250,000.00
P1	RSO1.2	Total			14,250,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	14,250,000.00
P1	RSO1.2	Total			14,250,000.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.3. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Performanța economică a RNV este susținută de concentrarea mare de companii, comparativ cu celelalte regiuni ale țării, ocupând locul 2 cu 85.858 companii active în 2018. RNV contribuie cu 10% la formarea cifrei de afaceri la nivel național. Mediul urban concentrează mai mult de 2/3 din total, fiind înregistrate 72,5% din companii, 78,1% din efectivul salarial și 78,3% din cifra de afaceri. Aproximativ 60% din firmele noi în RNV se regăsesc în mediul urban. În 2018, densitatea firmelor în mediul urban (40,59 firme / 1000 loc) este superioară valorii regionale (30,28 firme / 1000 loc).

Capacitatea antreprenorială a avut o evoluție pozitivă după 2014, în timp ce sporul natural al companiilor s-a redus ușor. Cluj-Napoca și Oradea se găsesc pe primele 2 poziții, urmate de o serie de orașe medii din apropierea acestora: Beiuș, Dej, Gherla, Salonta, înregistrând și ele valori însemnate.

Infrastructura de sprijin a afacerilor este relativ dezvoltată și în creștere la nivel urban, însă concentrarea teritorială indică poziția dominantă pentru Cluj-Napoca și Oradea. Cele 21 parcuri industriale din RNV au o suprafață de peste 764,57 hectare și găzduiesc 178 de companii. La mijlocul anului 2019 un număr de 5 erau încă în curs de amenajare fără a găzdui firme la momentul respectiv. Din cele 21 parcuri menționate, 6 se află în mediul rural, restul fiind situate în mediul urban. Alături de parcurile acreditate funcționează o serie de zone industriale (ZI REIF – Câmpia Turzii, PI Nervia – Apahida, PI Sud Satu-Mare).

Cu toate acestea, nevoia este mai ridicată decât oferta. Este necesară dezvoltarea în continuare, susținerea inovării și dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (parcuri de specializare inteligentă) ca operațiune de importanță strategică (Anexa 3).

Acțiunile sprijinite au în vedere:

**a) Creșterea competitivității IMM-urilor, prin:**

- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje inovative și investiții în spațiile de producție/prestare servicii aferente, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice ale IMM-urilor;
- investiții în tehnici avansate de producție - investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială pentru sectoarele de specializare inteligentă, design industrial, inclusiv inovare bazată pe design, customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă) activități de marketing;
- suport în achiziționarea de către IMM-uri a unor brevete, licențe sau soluții tehnice ne-brevetate, și valorificarea rezultatelor cercetării;
- valorificarea cercetării (continuarea inițiativei RVP din cadrul acțiunii cu BM “Supporting catching up regions in Romania”), prin trecerea în producție a rezultatelor cercetării;
- suport pentru activitatea de internaționalizare a produselor și serviciilor IMM-urilor, inclusiv prin îmbunătățirea componentei de comercializare (soluții de ambalare, soluții de marketing etc.);



- achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/modernizarea spațiilor de producție/prestare servicii aferente, care să deservească valorificării în piață a rezultatelor din activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare/transfer tehnologic pentru IMM-uri, complementar cu acțiuni din OS a(i).

Vor exista alocări dedicate pentru asigurarea condițiilor necesare IMM-urilor în vederea internaționalizării, prin finanțarea unor dotări și a unor servicii specifice de facilitare a accesului pe noi piețe de desfacere.

**b) Sprijinirea ecosistemului antreprenorial regional, încurajarea dezvoltării diferitelor forme specifice de antreprenariat**, precum structuri de sprijin pentru IMM-uri (incubatoare, acceleratoare, parcuri de specializare inteligentă), prin:

Proiecte de parcuri de specializare inteligentă și proiecte ale IMM-urilor localizate în parcurile de specializare inteligentă, alocarea totală incluzând:

- 40% din alocare pentru:
  - înființarea și/sau extinderea structurilor de sprijin pentru IMM-uri (pregătirea utilităților și a altor facilități din cadrul parcurilor de specializare inteligentă necesare sprijinirii IMM-urilor);
  - sprijin pentru dezvoltarea serviciilor structurilor de sprijin și derularea procesului de selecție a IMM-urilor;
- 60% din alocare pentru:
  - suport pentru trecerea în producție a unor rezultate CDI, consultanță pentru inovare sau adoptarea unor soluții inovatoare și pregătirea pentru punerea lor pe piață, de către IMM-uri;
  - sprijin acordat sub formă de granturi în favoarea dezvoltării activităților economice (ex: investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestarea de servicii, achiziționarea de noi tehnologii etc) propuse de IMM-uri, pentru a asigura sustenabilitate și reziliență, în cadrul parcurilor de specializare inteligentă.

Proiecte de sprijinire a incubatoarelor de afaceri și a start-up-urilor, care includ:

- suport pentru structuri de sprijin (construirea spațiilor și dotarea incubatoarelor sau/și acceleratoare de afaceri) pentru start-up-uri și dezvoltarea serviciilor specifice, sprijin pentru dezvoltarea serviciilor incubatoarelor și derularea unor cicluri de incubare / programe de accelerare pentru maturizarea ideilor start-up-urilor;
- sprijin acordat sub formă de granturi în favoarea dezvoltării activităților economice (ex: investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestarea de servicii, achiziționarea de noi tehnologii etc) propuse de start-up-uri, pentru a asigura sustenabilitate și reziliență, în urma proceselor derulate în cadrul incubatoarelor.

Se va acorda o importanță strategică susținerii IMM-urilor cu activitate în domeniile identificate prin RIS3 NV, ca având valoare adăugată ridicată.

Proiectele care vor include investiții dedicate susținerii tehnologiilor verzi și a economiei circulare vor fi încurajate prin acordarea unui punctaj suplimentar în cadrul etapei de selecție și evaluare.

Pentru proiectele care presupun dezvoltarea structurilor de sprijin, administratorul sau proprietarul infrastructurii/terenului va aplica ca lider de proiect. O primă etapă va fi de dezvoltare a infrastructurii, iar în a doua etapă va fi acordarea de granturi IMM-urilor/start-up-urilor selectate, împreună cu servicii complementare menite să asigure sustenabilitatea (în cazul incubatoarelor, în urma parcurgerii activităților finanțate de incubare).

Perioada de durabilitate a proiectelor implementate de IMM-uri va fi conform art.65 din RDC și a legislației naționale în vigoare. Perioada de durabilitate este de 5 ani doar pentru parcurile de specializare inteligentă, pentru restul intervențiilor fiind de 3 ani.

Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor va avea în vedere intervenții cu scopul maximizării suprafețelor spațiilor verzi, iar acestea vor fi realizate strict cu specii autohtone, din flora locală. De asemenea, se încurajează asigurarea utilităților (energie electrică, agent termic) din surse regenerabile.

Intervențiile sunt complementare cu PNRR, care sprijină întreprinderile mari, entitățile publice și vehicule financiare cu scop special, prin investiții care contribuie la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și investiții în digitalizare și în active fixe prin intermediul unui fond de fonduri.

PR NV va finanța IMM-uri cu activitate neagră din mediul urban și rural în complementaritate cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027, unde se vor finanța toate IMM-urile cu profil agricol și din industria alimentară la nivel național (urban și rural), microîntreprinderile non-agricole din mediul rural prin înființarea (start-up) și dezvoltarea activităților neagricole, de agrement și activități productive, inclusiv în domeniul bioeconomiei.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 9.

Acțiunile a) și b) au fost evaluate ca fiind conforme în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH emise conform MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Microîntreprinderi;
- Întreprinderi mici și mijlocii;
- Întreprinderi nou înființate (start-up-uri);
  - Alte organizații din sistemul regional: incubatoare, acceleratoare, autorități publice locale/județene, organizații de cercetare, universități, clustere, camere de comerț, asociații și fundații și societăți de administrare a infrastructurii parcurilor de specializare inteligentă etc.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare :

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile și sigure de muncă pentru toți angajații și beneficiarii;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu sunt utilizate instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 8. Competitivitatea întreprinderilor, Acțiunea 3 : „Îmbunătățirea condițiilor cadru, a programelor de sprijin și a consolidării capacităților părților interesate, pentru a consolida colaborarea dintre inițiativele cluster și strategiile de inovare regională, cu accent pe zonele rurale”. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acesteia la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

Prin PR NV vor fi sprijinite și încurajate activitățile de cooperare interregionale și internaționale în cadrul tuturor proiectelor finanțate, prin intermediul rețelei pan-europene pentru sprijinirea întreprinderilor Enterprise Europe Network (EEN), ADR NV fiind membră în această rețea din anul 2009. Prin

proiectul BISNet Transylvania (finanțat în cadrul programului european Piața Unică), pentru perioada 2022-2025 la nivelul RNV, întreprinderile beneficiare prin PR NV vor putea primi asistență și pentru identificarea de parteneri europeni și internaționali de afaceri, prin intermediul EEN.

#### The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Pentru o parte din alocarea pe acțiunea a) este posibilă utilizarea IF de tip capital, în combinație cu grant pentru programele de mentorat ale intermediarului financiar. Utilizarea IF se va face în funcție de rezultatele analizei ex-ante, care va identifica eșecul de piață și va propune IF adecvate redresării acestor aspecte. Start-up-urile implică un risc de reușită pe piață, astfel că ele nu sunt eligibile și nici nu sunt potrivite pentru împrumuturi bancare, prin urmare se intenționează încurajarea start-up-urilor prin furnizarea de IF bazate pe investiții în capitaluri proprii.

Pentru restul acțiunilor de la a) se vizează sprijinirea IMM-urilor prin granturi, pentru acel tip de investiții care prezintă bancabilitate redusă, dar care prezintă viabilitate economică și creșterea competitivității.

Pentru acțiunea b) forma de sprijin este grantul, justificat prin faptul că sprijinul acordat nu este de natură să genereze venituri directe suficiente, iar beneficiile vor fi transferate utilizatorilor capacităților create. Impactul financiar este unul indirect și pe termen lung, astfel de structuri nu sunt pretabile unor finanțări de tip IF.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCO01	Enterprises supported (of which: micro, small, medium, large)	enterprises	39.00	409.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCO02	Enterprises supported by grants	enterprises	39.00	332.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCO03	Enterprises supported by financial instruments	enterprises	0.00	77.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCO05	New enterprises supported	enterprises	0.00	42.00

P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCO15	Capacity of incubation created	enterprises	0.00	34.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	12S6	Structuri de sprijinire a afacerilor	număr	0.00	6.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR01	Jobs created in supported entities	annual FTEs	0.00	2021-2029	685.00	MySMIS Proiecte	
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR03	Small and medium-sized enterprises (SMEs) introducing product or process innovation	enterprises	0.00	2021-2029	88.00	MySMIS Proiecte	
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR17	New enterprises surviving in the market	enterprises	0.00	2021-2029	42.00	MySMIS Proiecte	
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR18	SMEs using incubator services after incubator creation	enterprises/year	0.00	2021-2029	25.00	MySMIS Proiecte	
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR19	Enterprises with higher turnover	enterprises	0.00	2021-2029	290.00	MySMIS Proiecte	
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	RCR25	SMEs with higher value added per employee	enterprises	0.00	2021-2029	13.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	020. Business infrastructure for SMEs (including industrial parks and sites)	30,135,878.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	021. SME business development and internationalisation, including productive investments	177,823,608.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	024. Advanced support services for SMEs and groups of SMEs (including management, marketing and design services)	5,500,000.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	025. Incubation, support to spin offs and spin outs and start ups	1,900,000.00
P1	RSO1.3	Total			215,359,486.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	01. Grant	195,359,486.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	02. Support through financial instruments: equity or quasi-equity	18,500,000.00
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	05. Support through financial instruments: Grants within a financial instrument operation	1,500,000.00
P1	RSO1.3	Total			215,359,486.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	215,359,486.00
P1	RSO1.3	Total			215,359,486.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.3	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	215,359,486.00
P1	RSO1.3	Total			215,359,486.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.4. Developing skills for smart specialisation, industrial transition and entrepreneurship (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă reprezintă o necesitate în asigurarea succesului celorlalte intervenții propuse în cadrul Priorității 1, în condițiile în care în RO gradul de participare a adulților în formarea continuă este cel mai scăzut din UE (7% înrolare în educație formală și non formală pentru adulți în vârstă de muncă 25-64 ani), trendul fiind de scădere. În plus, există o nevoie reală de asigurare a unor linii de finanțare dedicate adaptării forței de muncă la domeniile de specializare inteligentă în condițiile în care întreprinderile din RO asigură instruirii de tip vocațional angajaților în proporție de doar 26,7% (al doilea cel mai mic procent din UE). De asemenea, RO se confruntă cu o mobilitate scăzută a forței de muncă, în condițiile în care proporția noilor angajați care se află la actualul loc de muncă de maxim 12 luni era de doar 4,8% (media europeană fiind de 16,3%). RO are de asemenea o rată foarte scăzută și a persoanelor angajate care parcurg programe de instruire, în anul 2016 rata de participare fiind de 8,2% față de o medie europeană de 53,2%.

Conform unei cercetări a World Economic Forum, cea mai importantă barieră în adoptarea noilor tehnologii o reprezintă lipsa competențelor profesionale specifice în piața locală de forță de muncă, la egalitate cu lipsa de înțelegere a oportunităților.

Pentru a veni în ajutorul mediului de afaceri și a entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială în vederea dezvoltării competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat, sunt vizate acțiuni orientate spre creșterea capacității actorilor regionali, prin intermediul unei finanțări dedicate prin care se vor organiza acțiuni care vizează:

**a) Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor prin:**

- furnizarea de cursuri de formare pentru competențe a angajaților IMM-, cursuri pentru facilitarea tranziției industriale, inclusiv cursuri pentru dezvoltarea competențelor digitale avansate;

**b) Dezvoltarea competențelor la nivelul entităților CDI prin:**

- furnizarea de cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor pentru personalul instituțiilor de învățământ superior și de cercetare care urmăresc să-și aprofundeze cooperarea cu operatorii economici, să crească viabilitatea comercială și relevanța pe piață a proiectelor lor de cercetare, precum și capacitățile lor de a participa la procese interactive și deschise de inovare.

**c) Sprijin pentru procesul de descoperire antreprenorială prin:**

• dezvoltarea unor acțiuni (ex: schimb de experiență internațională de bune practici, cursuri specifice, traininguri internaționale) pentru dezvoltarea competențelor în procesul de descoperire antreprenorială la nivelul actorilor regionali implicați în managementul politicilor de inovare (ADR, universități, ONG-uri, alți actori).

Perioada de durabilitate a proiectelor implementate de IMM-uri va fi de 3 ani, respectând condițiile art.65 din RDC.



Aceste acțiuni sunt complementare intervențiilor propuse a se finanța prin PCIDIF unde se va oferi sprijin pentru dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în mecanismul de descoperire antreprenorială de la nivel național aferent SNCISI 2021-2027.

Acțiunile sunt complementare intervențiilor propuse prin PNRR, în cadrul căruia se acordă sprijin pentru dezvoltarea domeniului microelectronicii în RO prin dezvoltarea competențelor de concepție, fabricație și aplicare a componentelor și sistemelor microelectronice într-un ecosistem național coerent.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 4 "Asigurarea unei educații echitabile, favorabile și de calitate și promovarea posibilităților de învățare pe tot parcursul vieții, pentru toți".

Acțiunile a), b), c) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece, prin natura lor, nu au un potențial impact negativ semnificativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Angajații din IMM-uri;
- Angajații din instituțiile de învățământ superior și din organizații de cercetare
- Părți interesate în procesul de descoperire antreprenorială

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare :

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile și sigure de muncă pentru toți angajații și beneficiarii;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu sunt utilizate instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Plecând de la experiența din regiune în ceea ce privește cooperarea interregională și transfrontalieră, precum și de la alte inițiative relevante de cooperare la nivel european (cum ar fi URBACT, EEN, etc) este de așteptat să fie realizate parteneriate cu beneficiari relevanți din alte regiuni ale Europei. Prin intermediul rețelei pan-europene pentru sprijinirea întreprinderilor Enterprise Europe Network (EEN), prin PR NV vor fi sprijinite și încurajate activitățile de cooperare interregionale și internaționale, ADR NV fiind membră în această rețea din anul 2009. Prin proiectul BISNet Transylvania (finanțat în cadrul programului european Piața Unică), pentru perioada 2022-2025 la nivelul regiunii, întreprinderile beneficiare prin PR NV vor putea primi asistență pentru a dezvolta competențe din partea unor parteneri europeni și internaționali.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific pentru că intervențiile preconizate nu vor genera venituri și nu economisesc costuri, astfel încât aceste acțiuni vor fi finanțate prin granturi.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	RCO01	Enterprises supported (of which: micro, small, medium, large)	enterprises	0.00	468.00
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	RCO02	Enterprises supported by grants	enterprises	0.00	468.00
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	RCO16	Participations of institutional stakeholders in entrepreneurial discovery process	participations of institutional stakeholders	0.00	250.00
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	RCO101	SMEs investing in skills for smart specialisation, for industrial transition and entrepreneurship	enterprises	0.00	468.00
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	12S14	Entități de CDI care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat	entități	0.00	6.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	RCR98	SMEs staff completing training for skills for smart specialisation, for industrial transition and entrepreneurship (by type of skill: technical, management, entrepreneurship, green, other)	participants	0.00	2021-2029	3,400.00	MySMIS Proiecte	

P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	12S15	Angajați din entități de CDI care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenariat, ecologice, altele)	angajați certificați	0.00	2021-2029	600.00	MySMIS Proiecte	
----	--------	------	----------------	-------	--	----------------------	------	-----------	--------	-----------------	--

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	023. Skills development for smart specialisation, industrial transition, entrepreneurship and adaptability of enterprises to change	1,700,000.00
P1	RSO1.4	Total			1,700,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	01. Grant	1,700,000.00
P1	RSO1.4	Total			1,700,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	1,700,000.00
P1	RSO1.4	Total			1,700,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P1	RSO1.4	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	1,700,000.00
P1	RSO1.4	Total			1,700,000.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P2. O regiune cu localități smart

2.1.1.1. Specific objective: RSO1.2. Reaping the benefits of digitisation for citizens, companies, research organisations and public authorities (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Conform datelor DESI 2021, RO are cel mai scăzut nivel de digitalizare (40%) în UE, care este cu 31 de puncte procentuale sub media europeană. RO face parte din scenariul eGov neconsolidat, deci nu exploatează pe deplin oportunitățile TIC.

Conform Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente 2021-2027, în RNV nivelul de rafinare a serviciilor publice digitale este foarte redus, acestea se rezumă de regulă la plata taxelor și impozitelor sau la programări online. Doar 27 din 43 de orașe și 90 din 403 comune din RNV sunt înscrise în ghișeul.ro. Interacțiunea cu cetățenii pentru furnizarea de servicii publice se realizează preponderent la ghișeu, mai ales în mediul rural, în multe situații fiind și unica metodă de interacțiune. Există totuși un interes din partea APL pentru dezvoltarea și furnizarea serviciilor publice digitale, aprox. 75% dintre acestea urmărind să își actualizeze pagina web în vederea includerii serviciilor online.

Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, reprezintă o intervenție prioritară în ceea ce privește creșterea calității vieții în RNV și eficientizarea interacțiunii cetățenilor cu administrația publică locală.

Acțiunile prevăzute în cadrul acestui OS vizează:

**a) Crearea unui centru regional de date**

Vor fi sprijinite investiții care au în vedere:

- Investiții în crearea unui centru regional de date (infrastructură, Iaas, PasS, SaaS) în vederea îmbunătățirii interacțiunii cetățeanului și mediului de afaceri cu instituțiile publice regionale, județene și locale.
- Investiții în dezvoltarea de aplicații digitale, platforme și alte soluții care conduc la servicii noi sau îmbunătățite semnificativ în beneficiul cetățenilor și companiilor, de tip smart city pentru UAT-urile din RNV:
- Mobilitate inteligentă: aplicații pentru transportul public local, pentru identificarea parcărilor și ghidarea spre acestea și afișarea disponibilității, pentru plata parcării, etc.,
- Locuire inteligentă: aplicații de tipul city pass turistic, sisteme digitale de gestiune inteligentă a spațiilor verzi, dezvoltarea bazelor de date geospațiale și a centrelor de date, aplicații de informare a cetățenilor asupra serviciilor medicale și de sănătate, etc.
- Economie inteligentă: aplicații de tipul one stop shop pentru mediul de afaceri, platforme de atragere investiții, aplicații / platforme de marketplace de produse locale, etc.
- Cetățeni inteligenți: platforme și aplicații de comunicare cu cetățenii, de implicare civică și voluntariat, de raportare de probleme, etc.

- Guvernanță inteligentă: sisteme de management a proiectelor / ERP, platforme de servicii publice digitale, aplicații de tipul city app, open data,.
- Mediu inteligent: aplicații pentru colectarea și afișarea în timp real a datelor de mediu, aplicații pentru încurajarea reciclării și colectării selective a deșeurilor, aplicații pentru gestiunea deșeurilor pentru reducerea risipei alimentare, aplicații pentru monitorizarea stării infrastructurii tehnico-edilitare și a consumului, aplicații pentru cartarea consumului de energie, etc.
- Realizarea unor intervenții integrate la nivel regional/județean:
  - o platforme regionale pentru inovare, specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;
  - o platforme pentru eficientizarea utilizării resurselor;
  - o aplicații pentru transportul public interurban, pentru atragerea și informarea investitorilor, pentru promovarea obiectivelor turistice, pentru învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltarea competențelor digitale, baze de date geospațiale (gestionarea și asigurarea interoperabilității datelor spațiale, în vederea asigurării datelor necesare pentru analize spațiale, planificare teritorială și creșterea accesibilității datelor pentru cetățeni) la nivel regional, etc.

**b) Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrațiile publice locale prin soluții digitale inovatoare și aplicații de tip smart city**

- preluarea, operaționalizarea și punerea în funcțiune la nivelul UAT-urilor (indiferent dacă sunt din mediul urban sau rural) a soluțiilor software oferite de centrul de date

Activități complementare în cadrul proiectelor:

o servicii suport aferente soluțiilor de digitalizare identificate: servicii de formare, instruire și alte acțiuni de consolidarea capacității administrative în administrația publică privind digitalizarea, etc.;

o activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea totală eligibilă a proiectului: dotări cu echipamente TIC, infrastructura necesară, panouri, stâlpi, senzori, etc.

Proiectele susținute (cu excepția centrului regional de date) vor fi aliniate cu strategii de dezvoltare județene sau urbane, cu Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a RNV sau cu alte strategii, după caz.

AM se va asigura că toate apelurile de proiecte lansate în cadrul acestui OS vor spijini acțiuni în linie cu OP1.

Acțiunile sprijinite în cadrul acestui OS vor fi conforme cu Directiva (UE) 2016/2102 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public și va fi încurajată dezvoltarea, utilizarea și implementarea tehnologiilor lingvistice bazate pe inteligență artificială (traducere automată, tehnologii vocale, chat-boți, instrumente de analiză a textului, sinteză a vorbirii etc.). Acțiunile vor respecta legislația națională și europeană legată de interoperabilitatea sistemelor informatice și a securității cibernetice, respectiv vor contribui la susținerea luării deciziilor pe bază de date în etapele ciclului politicilor publice și promovarea transparenței.

Complementaritatea cu PNRR, Componenta 7: "Transformarea digitală" se realizează prin demarcarea grupului țintă vizat. Prin PNRR sunt digitalizate operațiunile la nivelul autorităților publice centrale, iar prin POR-uri sunt prevăzute intervenții la nivelul administrației publice locale.

Complementaritatea cu alte programe:

- PCIDIF - se asigură prin demarcarea tipului de beneficiari și aplicații vizate prin prioritatea P 2. „Digitalizarea în administrația publică centrală și mediul de afaceri”. Intervențiile din PCIDIF vizează în mod specific beneficiarii serviciilor publice care sunt prestate deja în mediul online. Pentru aplicațiile de telemedicină vizate prin Investiția 3: Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină se va urmări evitarea dublei finanțări.
- PS – pentru aplicațiile de tip e-health se va asigura complementaritatea cu Programul de sănătate PS, Prioritatea 6 „Digitalizarea sistemului medical”, care vizează dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate cu anvergură națională
- Pentru intervențiile adresate mediului rural, acțiunile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027, care nu sprijină implementarea proiectelor de digitalizare a serviciilor publice.

În vederea evitării dublei finanțări, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 9 ”Dezvoltarea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării incluzive și durabile și încurajarea inovării”.

Acțiunile a) și b) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, deoarece, prin natura lor, nu au un potențial impact negativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Populația care va beneficia de servicii publice digitale dezvoltate îmbunătățite
- Entitățile juridice care vor beneficia de servicii publice digitale dezvoltate îmbunătățite

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare :

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;



- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de soluții digitale incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu se aplică instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunea propusă sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 10 „Capacități instituționale și cooperare”, în special Ținta 1.1: „Construirea capacităților pentru o administrație publică eficientă, eficace și transparentă prin e-guvernare/digitalizarea serviciilor publice”. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

La nivelul regiunii NV există 2 hub-uri de inovare digitală (DIH) integrate în rețeaua europeană de centre de inovare digitală (EDIH): HUB de Inovație Digitală pentru Societate DIH4S și Transilvania Digital Innovation HUB. EDIH va fi finanțată prin Programul Europa Digitală. Rolul acestor centre este de a se asigura de faptul că soluții digitale inovatoare, bazate pe noile tehnologii, sunt integrate în activitatea curentă a întreprinderilor și administrațiilor publice. Instituțiile publice sprijinite prin PR NV vor fi încurajate să se alăture serviciilor oferite de DIH-urile regionale, în special pentru activitățile de cooperare interregională, internațională, atunci când soluțiile lor de digitalizare necesită implementarea cu succes a unei scheme de bune practici a unui partener internațional.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprrijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific pentru că intervenția se adresează autorităților publice din regiune care vor dezvolta proiecte negeneratoare de venituri, beneficiarii finali fiind cetățenii care vor utiliza serviciile digitale create, în mod gratuit.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCO14	Public institutions supported to develop digital services, products and processes	public institutions	0.00	33.00
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	RO01	Number of regional data centres supported	data centres	0.00	1.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	RCR11	Users of new and upgraded public digital services, products and processes	users/year	0.00	2020-2029	60,434.00	INS	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	016. Government ICT solutions, e-services, applications	24,550,000.00
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	036. ICT: Other types of ICT infrastructure (including large-scale computer resources/equipment, data centres, sensors and other wireless equipment)	26,732,941.00
P2	RSO1.2	Total			51,282,941.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	01. Grant	51,282,941.00
P2	RSO1.2	Total			51,282,941.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	51,282,941.00
P2	RSO1.2	Total			51,282,941.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P2	RSO1.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	51,282,941.00
P2	RSO1.2	Total			51,282,941.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P3. O regiune cu localități prietenoase cu mediul

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Potențialul de economisire a energiei în clădiri publice și rezidențiale este semnificativ, RNV având un patrimoniu important de clădiri construite înainte de criza energetică din 1973, când nu au existat reglementări privind protecția termică a clădirilor și a elementelor perimetrare de închidere și care nu mai sunt adecvate scopului pentru care au fost construite.

La nivelul RNV majoritatea clădirilor care au fost construite între 1960-1990 (peste 1.200 de clădiri publice, peste 15.000 clădiri rezidențiale) au standarde scăzute în ceea ce privește EE. Clădirile publice aflate în proprietatea autorităților locale la nivel urban și județean însumează o suprafață totală de peste 950.000 mp. Majoritatea orașelor au doar până la 20% din clădirile destinate locuirii colective reabilite termic, aceste intervenții cuprinzând de cele mai multe ori doar acțiuni de izolare exterioară, iar 6.000 familii au primit ajutoare sociale pentru încălzire (2020).

În perioada 2021-2027 se au în vedere intervenții care vizează îmbunătățirea performanței energetice în **clădiri rezidențiale**. Măsurile vor avea ca scop cel puțin o reabilitare moderată (reducerea cu minim 40% a consumului de energie primară) precum și scăderea consumului anual de energie pentru încălzire cu cel puțin 50%, condiții minime impuse tuturor proiectelor, în concordanța cu SRTL. Va fi acordat punctaj suplimentar în funcție de:

- ambiția proiectului, raportat la nivelul de reducere a emisiilor de GES și a energiei primare (vor avea prioritate la finanțare proiectele care propun o renovare aprofundată)
- expunerea la sărăcia energetică (vor avea prioritate la finanțare proiectele care e sunt adresate gospodăriilor cu venituri mici)
- dimensiunea clădirii (nr. de apartamente)
- o abordare eficientă a resurselor, care include utilizarea materialelor ecologice/reciclabile/sustenabile/care nu întrețin arderea

Pentru IMM-urile care dețin spații de locuit sau spații cu altă destinație decât locuință în clădirile rezidențiale propuse la finanțare, contribuția va ține cont de respectarea regulilor ajutorului de minimis.

Vor fi susținute măsurile de EE în **clădiri publice**, inclusiv clădiri de patrimoniu și clădiri ale universităților de stat, în care se desfășoară / se vor desfășura (ca urmare a implementării proiectului) activități ale instituțiilor publice eligibile, în funcție de nivelul de administrație și de destinația clădirii fiind vizate clădirile publice ale autorităților locale, precum și clădirile publice ale autorităților centrale din domeniul educațional și din domeniul sănătății, inclusiv spații anexă cu destinație centrală termică, care deservește clădirea propusă spre reabilitare. Măsurile vor avea ca scop cel puțin o reabilitare moderată (reducerea cu minim 40% a consumului de energie primară). Va fi acordat punctaj suplimentar în funcție de:

- ambiția proiectelor, raportat la nivelul de reducere a emisiilor de GES și a energiei primare (vor avea prioritate la finanțare proiectele care propun o renovare profundată precum și cele care se încadrează în categoria nZEB)
- adresarea funcțiilor sociale (educație, sănătate, activități sociale)
- suprafața utilă a clădirii
- intensitatea utilizării și regimul de ocupare al clădirii
- o abordare eficientă a resurselor, care include utilizarea materialelor ecologice/ reciclabile/ sustenabile/ care nu întrețin arderea

Pentru **ambele acțiuni, respectiv a) și b)**, se are în vedere stabilirea unor cerințe ridicate de performanță pentru înlocuirea/renovarea elementelor de anvelopă ale clădirilor și ale sistemelor de instalații ineficiente energetice.

Toate intervențiile din cadrul acestui obiectiv specific vor fi orientate cu precădere spre investițiile care au cel mai mare impact pozitiv asupra mediului. Ca o consecință a reducerii emisiilor de CO<sub>2</sub>, calitatea aerului în regiune va fi îmbunătățită.

**a) Creșterea eficienței energetice în regiune ca parte a investițiilor în sectorul locuințelor, prin:**

- Reabilitarea termică a elementelor de anvelopă;
- Reabilitarea/modernizarea sistemului de încălzire/ a sistemului de furnizare a apei calde de consum, a sistemelor de ventilație mecanică, inclusiv prin înlocuirea echipamentelor existente și racordarea la un sistem de încălzire centralizată, unde este cazul
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile pentru consum propriu;
- Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent/incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată
- Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri.

**b) Sprijinirea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv clădiri de patrimoniu, prin măsuri precum:**

- Reabilitarea termică a elementelor de anvelopă ale clădirii
- Introducerea/reabilitarea/modernizarea sistemului de încălzire/răcire și de furnizare a apei calde de consum, a sistemelor de ventilație și climatizare, a sistemelor de ventilație mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă pentru asigurarea calității aerului interior, precum și achiziționarea, înlocuirea, instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, unde este cazul
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile pentru consum propriu
- Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent/incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată
- Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri.

Pentru **acțiunile a) și b)**, pe lângă măsurile susținute în vederea creșterii EE, este posibilă finanțarea în procent de maximum 15% din valoarea eligibilă a lucrărilor a unor măsuri conexe care contribuie la implementarea proiectului. Măsurile conexe au în vedere atât siguranța și sănătatea clădirii, cât și alte intervenții necesare implementării, cum sunt: soluții pentru reducerea concentrațiilor de radon în clădiri; realizarea de terase/pereteți verzi; crearea de facilități/adaptarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități; măsuri de consolidare a elementelor de construcție; refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție; intervenții la acoperiș; alte intervenții specifice clădirilor încadrate în categoria monumentelor istorice; în cazul spitalelor - lucrări de reabilitare a instalațiilor de fluide medicale; lucrări de compartimentare interioară; echiparea cu stații de încărcare pentru mașini electrice etc.

Pentru **acțiunile a) și b)**, intervențiile de tip ventilare, climatizare, iluminat, energie regenerabilă, nu vor fi finanțate ca activități de sine stătătoare, ci doar complementar cu intervenții de bază de tipul izolare termică anvelopă clădire sau reabilitare/modernizare sistem de încălzire/răcire și de furnizare a apei calde de consum. Investiția în instalarea de sisteme de încălzire alimentate cu combustibil fosil sau biomasă nu este permisă.

Prin orientarea măsurilor propuse spre o reducere a consumurilor de energie la nivelul clădirilor, în cadrul **acțiunilor a) și b)** se are în vedere aplicarea „principiului eficienței energetice pe primul loc” din Directiva reformată privind eficiența energetică, adoptată în iulie 2021, însoțită de recomandarea oficială către țările UE cu privire la această problemă și de orientări detaliate privind aplicarea acesteia, adoptate în septembrie 2021.

Proiectele depuse se vor încadra în strategii pentru EE, locale sau naționale (ex. STRL, strategii de reducere a emisiilor de GES).

Intervențiile prevăzute sunt în linie cu PDR NV 2021-2027, OS4. Mediu natural valorificat responsabil, 4.4. Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă.

Complementaritatea cu PNRR Componenta 5 "Valul renovării", Investiția 5. "Măsuri de eficiență energetică pentru clădiri rezidențiale multifamiliale și pentru clădiri publice" și cu Componenta 16 "REPowerEU", Investiția 7. "Schema de granturi sub formă de bonuri valorice pentru îmbunătățirea eficienței energetice a gospodăriilor" este asigurată, atât în cazul clădirilor rezidențiale, cât și a celor publice, prin evitarea dublei finanțări, prin verificarea proiectelor depuse în raport cu cele finanțate prin PNRR, beneficiarii având obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe. Sprijinul oferit prin PNRR pentru clădiri rezidențiale este limitat la anveloparea clădirii. Necesarul de finanțare fiind foarte mare, se justifică sprijinirea gospodăriilor din multiple surse.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS PAC 2023-2027, care nu sprijină implementarea proiectelor vizând creșterea EE a clădirilor.

Activitățile acestui OS sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor ODD propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 7 "Asigurarea accesului tuturor la servicii energetice fiabile, durabile, moderne și la prețuri accesibile".

Acțiunile a) și b) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH în temeiul MRR.

Pentru acțiunea a) este propusă și utilizarea unui IF (pilot) cu componentă de grant pentru locuințe unifamiliale.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Locuitorii din mediul urban și rural;
- Locatarii clădirilor rezidențiale;
- Utilizatorii clădirilor publice din mediul urban și rural;
- Entități și instituții publice locale și centrale.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

În finanțarea intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice în sectorul locuințelor este important de luat în considerare fenomenul de ”sărăcie energetică” și slaba capacitatea de co-finanțare a proiectelor de către asociațiile de proprietari. Astfel, pentru proprietarii cu venituri reduse și aflați în sărăcie energetică, autoritățile publice locale pot acorda ajutoare de natură socială astfel încât cota de participare proprie obligatorie aferentă acestor proprietari să fie diminuată.

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și non-discriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile și sigure de muncă pentru toți angajații și beneficiarii;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Nu se vor sprijini investiții în facilități de îngrijire rezidențiale. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.



Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu sunt utilizate instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 2. „Energie durabilă”, Acțiunea 2: „Promovarea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în clădiri și încălzire sisteme incluzând încălzirea și răcirea centralizată și instalațiile combinate de căldură și energie electrică”. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

La nivel de beneficiari, vor fi încurajate schimburile de experiență și crearea de parteneriate cu beneficiari din alte regiuni similare ale UE cu experiență relevantă în renovarea energetică a stocului de clădiri (regiunea Małopolskie din Polonia).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Eficiența energetică în clădirile rezidențiale și publice propune în principal sprijin prin grant pentru că se va acorda prioritate proiectelor de renovare aprofundată, proiecte care au un cost ridicat și o perioadă lungă de rambursare încurajând în acest fel aceste tipuri de investiții. Un alt argument pentru utilizarea granturilor este acela că gospodăriile cu venituri mici vor primi prioritate la finanțare.

Pe lângă toate acestea există și alte motive pentru utilizarea granturilor: lipsa unei bugetări multianuale, imposibilitatea reportării economiilor de energie pe anii viitori, nivel ridicat al datoriei municipale; lipsa cadrului legislativ pentru certificatele de performanță energetică CPE; dezvoltarea scăzută a pieței ESCO, legislația deficitară și insuficienta reglementare a asociațiilor de proprietari etc.,

Abordarea IF este în linie cu cea indicată de modelul FI-Compass ”A model for a financial instrument with a grant component to support energy efficiency”, model care va fi adaptat după finalizarea analizei ex-ante, inclusiv în ceea ce privește alocările destinate IF.

### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	RCO18	Dwellings with improved energy performance	dwellings	0.00	7,327.00
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	RCO19	Public buildings with improved energy performance	square metres	0.00	128,316.66

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	RCR26	Annual primary energy consumption (of which: dwellings, public buildings, enterprises, other)	MWh/year	206,221.74	2021-2029	100,680.30	My SMIS Proiecte	
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	RCR29	Estimated greenhouse emissions	tonnes CO2 eq./year	40,449.48	2021-2029	18,679.72	My SMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	042. Energy efficiency renovation of existing housing stock, demonstration projects and supporting measures compliant with energy efficiency criteria	57,750,000.00
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	045. Energy efficiency renovation or energy efficiency measures regarding public infrastructure, demonstration projects and supporting measures compliant with energy efficiency criteria	44,316,195.00
P3	RSO2.1	Total			102,066,195.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	01. Grant	87,066,195.00
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	03. Support through financial instruments: loan	10,000,000.00
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	05. Support through financial instruments: Grants within a financial instrument operation	5,000,000.00
P3	RSO2.1	Total			102,066,195.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	102,066,195.00
P3	RSO2.1	Total			102,066,195.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.1	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	102,066,195.00
P3	RSO2.1	Total			102,066,195.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Conform INS, în 2019, la nivelul Regiunii NV sunt 403 UAT-uri rurale cu peste 1800 localități, din care doar 19 UAT-uri au sisteme de încălzire centralizate sau microcentralele termice de bloc sau cvartal, aparținând unităților administrației locale. Existența în mediul rural a unor resurse de energie alternative exploatabile pentru creșterea nivelului de confort termic al locuințelor încurajează abordarea unor investiții (chiar și cu caracter de proiecte pilot) prin care aceste resurse să fie puse în valoare. În RNV doar 111 localități rurale au introdusă rețeaua de gaze naturale, motiv pentru care principala sursă de încălzire a locuitorilor din regiunea este lemnul.

În acest context, în vederea reducerii emisiilor GES, în cadrul acestui obiectiv specific vor fi susținute 6 proiecte pilot având ca scop alimentarea cu energie termică a locuințelor din mediul rural.

**a) Promovarea energiei regenerabile în comunitățile rurale** prin aplicarea unor soluții centralizate, de înaltă eficiență în ceea ce privește alimentarea cu energie termică, care utilizează combustibili din resurse regenerabile (definite conform Directivei UE 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile) disponibile la nivel local (solară, eoliană, geotermală, hidroelectrică, biomasă etc.). Vor fi eligibile proiectele de realizare/modernizare a sistemelor publice de alimentare cu energie termică bazate pe centrale de co-generare de înaltă eficiență utilizând resurse regenerabile, cu o putere termică instalată sub 20 MW și cu o capacitate instalată de maximum 8 MWe.

Se va selecta în mod transparent un număr de maxim 6 UAT-uri rurale pilot printr-un apel de preselecție. Acestea vor primi finanțare printr-un apel necompetitiv. În măsura în care rămân resurse financiare disponibile, se va lansa un nou apel distinct ulterior în cadrul programului. Pentru aceste proiecte se va oferi finanțare pentru implementarea de soluții de producere a energiei termice în co-generare, folosind resurse regenerabile disponibile local.

Se va prevedea ca până la finalul implementării proiectului, UAT în calitate de aplicant să încheie în conformitate cu prevederile legale în vigoare și directivele europene, un contract de delegare de gestiune directă a serviciului public, cu un operator al serviciului de termoficare care va deține licența de operare pentru transportul și/sau distribuția agentului termic pentru populație.

Investițiile vor fi în conformitate cu Directiva pentru energia regenerabilă și condiționate de finalizarea Reformei 6, în cadrul Componentei 6 a PNRR privind punerea în aplicare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire, așa cum este detaliat în jalonul 128. Pentru a asigura sustenabilitatea biomasei provenite din păduri, investițiile vor fi condiționate de finalizarea reformelor legate de Strategia Națională a Silviculturii și de regulile obligatorii aferente din componenta 2 a PNRR din România, așa cum sunt detaliate în jaloanele 22 și 23.

Intervențiile prevăzute prin PR NV sunt în linie cu PDR NV 2021-2027, OS 4. Mediu natural valorificat responsabil, Direcția de acțiune 4.4. Promovarea utilizării sustenabile a resurselor energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă, precum și cu OS 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv, Direcția de acțiune 3.2. Dezvoltarea zonelor rurale și creșterea calității vieții în mediul rural, prin echiparea cu infrastructură și dotări.

Intervențiile prevăzute prin PR NV sunt complementare cu cele realizate prin Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) 2021-2027 prin acțiunea 1.2. „Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice”, dedicată sistemelor din mediul urban.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027, programe care nu finanțează sisteme de alimentare cu energie termică bazate pe centrale de co-generare.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 7 ”Asigurarea accesului tuturor la servicii energetice fiabile, durabile, moderne și la prețuri accesibile”.

Tipul de acțiune a fost evaluată ca fiind compatibilă cu principiul DNSH conform evaluărilor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Locuitorii din mediul rural

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;

- Asigurarea de condiții echitabile și sigure de muncă pentru toți angajații și beneficiarii;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu se aplică instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 2. Energie sustenabilă, Acțiunea 2: Promovarea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în clădiri și încălzire sisteme incluzând încălzirea și răcirea centralizată și instalațiile combinate de căldură și energie electrică. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

La nivel de beneficiari, vor fi încurajate schimburile de experiență și crearea de parteneriate cu beneficiari din alte regiuni similare ale UE cu experiență relevantă în implementarea unor sisteme centralizate de termoficare în mediul rural, bazate pe energii regenerabile (de exemplu regiunea Alm - Kirchschlag din Austria).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific întrucât intervenția se adresează autorităților publice din zone rurale sărace din regiune, grantul fiind singura formă de finanțare care se pliază pe acest tip de investiții. Prin proiecte se are în vedere înființarea unor servicii publice de termoficare pentru cetățenii din mediul rural.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	RCO22	Additional production capacity for renewable energy (of which: electricity, thermal)	MW	0.00	6.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	RCR31	Total renewable energy produced (of which: electricity, thermal)	MWh/year	0.00	2021-2029	15,196.80	Studiu intern	

#### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field



Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	054. High efficiency co-generation, district heating and cooling	17,000,000.00
P3	RSO2.2	Total			17,000,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	01. Grant	17,000,000.00
P3	RSO2.2	Total			17,000,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	28. Other approaches - Rural areas	17,000,000.00
P3	RSO2.2	Total			17,000,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	17,000,000.00
P3	RSO2.2	Total			17,000,000.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Pe măsură ce ponderea populației care locuiește în zonele urbane continuă să crească, spațiile verzi pierd adesea în competiția pentru terenuri. Conform Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030, promovarea ecosistemelor sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură, ar trebui integrată în mod sistematic în planificarea urbană, inclusiv în spațiile publice, infrastructură și proiectarea clădirilor și a împrejurimilor acestora. Pentru a readuce natura în orașe, acestea ar trebui să includă măsuri pentru crearea de păduri, parcuri și grădini urbane biodiversice și accesibile; acoperișuri și pereți verzi; garduri vii urbane, care vor aduce beneficii multiple precum: purificarea aerului, reducerea zgomotului, stocarea carbonului, reducerea temperaturii aerului, reducerea anxietății și implicit a îmbunătățirii sănătății publice.

În regiune, suprafața spațiilor verzi existente în zonele urbane este de 5.310 ha (2020), iar raportat la populația rezidentă din zonele urbane (1.343.280 persoane), rezultă o suprafață de spațiu verde de 39,53 mp/locuitor. Pentru a atinge suprafața spațiilor verzi de 52 mp/locuitor, recomandată de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), în regiune trebuie construite spații verzi care să însumeze o arie de 1.675 ha. La nivelul regiunii, există disparități însemnate în ceea ce privește dimensiunea și calitatea spațiilor verzi, toate zonele urbane având nevoie de investiții în domeniu.

Proiectele finanțate prin PR NV au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea cu prioritate a unor soluții bazate pe natură, care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime, creșterea calității aerului, reducerea zgomotului.

Aceste soluții includ:

- protecția și conservarea biodiversității
- menținerea / refacerea conectivității coridoarelor ecologice;
- extinderea coridoarelor ecologice în mediul urban;
- implementarea în mediul urban de soluții inovative de modernizare / extindere / construire a suprafețelor verzi, cum ar fi transformarea unor spații în parcuri, grădini urbane, așa cum sunt ele definite de legislația națională;

Proiectarea măsurilor de menținere / refacere a conectivității ecologice, pentru fiecare proiect finanțat prin PR NV , se va realiza într-o manieră integrată ținând cont de impactul cumulat cu alte presiuni și amenințări din zona de implementare a proiectelor, precum și de contribuția schimbărilor climatice. Măsurile de evitare a fragmentării și/sau defragmentării trebuie să fie eficiente la nivelul coridorului ecologic și nu doar la nivelul zonei de proiect.

Acțiunea finanțată în cadrul acestui obiectiv specific continuă eforturile investiționale desfășurate în perioada anterioară de programare prin POR 2014-2020.

**a) Dezvoltarea unor orașe verzi și îmbunătățirea infrastructurii verzi din zonele urbane, prin:**

- modernizarea/ extinderea / construirea și dotarea spațiilor verzi:
  - igienizarea terenului (nu presupune defrișarea vegetației existente); modelarea terenului;
  - amenajarea spațiilor verzi prin acțiuni precum plantarea cu plante autohtone perene, menținerea arborilor importanți din punct de vedere ecologic (și plantare arbori și arbuști autohtoni), parcuri / păduri urbane / păduri-parc; ș.a.
  - realizarea de coridoare ecologice urbane, inclusiv demolarea clădirilor aflate într-o stare avansată de degradare (care nu aparțin patrimoniului cultural), situate pe terenurile supuse intervențiilor
  - lucrări verzi, acoperișuri verzi, pereți verzi, terase/balcoane cu grădini și spații verzi, etc. pe amplasamentul investițiilor propuse
  - amenajarea spațiilor verzi aferente cursurilor de apă: intervenții asupra malurilor apelor (lacuri, cursuri de apă) și a zonelor din proximitatea acestora
  - alte intervenții complementare (necesare pentru asigurarea funcționalității, durabilității, accesibilității investiției, inclusiv utilitățile pe amplasamentul spațiilor verzi) în cuantum de max.15% din valoarea eligibilă a proiectului., intervenții care contribuie la creșterea calității vieții cetățenilor.

Se recomandă realizarea de intervenții asupra unor spații naturale bogate în biodiversitate, zone verzi care aduc beneficii importante serviciilor ecosistemice, cu un grad ridicat de naturalitate, dar și zone de acces, alei, iluminat specific, platforme de popas, coridoare ecologice. Intervențiile vor demonstra o abordare strategică orientată către creșterea suprafeței verzi per locuitor.

Intervențiile vor avea în vedere interdependența acțiunilor și dezvoltarea ecosistemului urban în ansamblu, rezultatele și beneficiile pe termen lung, nevoile și provocările zonelor în ansamblul lor, încurajarea spiritului civic, dar și a colaborării între mediul public și cel privat.

Acțiunea contribuie la DUD și va beneficia de sume pre-locate pentru MRJ (prin apeluri necompetitive). Aceste UAT au obligația să încheie contracte de achiziție publică în condițiile legii pentru cel puțin 70% din valoarea totală a sprijinului public nerambursabil pre-alocat în termen de 30 de luni de la data încheierii contractelor de finanțare conform procedurilor legale.

Prealocarea pentru MRJ se calculează după următorul algoritm:

- 35% din fondurile totale se repartizează în mod egal pentru toate MRJ;
- 65% din fondurile totale se repartizează în funcție de numărul total al populației de la nivelul MRJ.

Restul alocării aferente acestui OS se adresează orașelor și municipiilor (altele decât MRJ) pe baza unor apeluri de selecție competitive cu prag minim de calitate.

Intervențiile sunt în linie cu PDR 2021-2027, OS 3. Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv și OS 4. Mediu natural valorificat responsabil.

Complementaritatea cu PNRR se asigură prin faptul ca acesta vizează în mare parte alte tipuri de activități: împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane, respectiv elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și ariile naturale protejate. În ceea ce privește pădurile urbane, vizate și prin PR NV , se vor lua măsuri de evitare a dublei finanțări, beneficiarii având obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027, care nu sprijină implementarea proiectelor care vizează infrastructura verde.

Intervențiile privind îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării sunt complementare celor din PDD Acțiunea 3.1 „Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu”. PR NV susține adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprente ecologice a componentei antropice, inclusiv reducerea impactului asupra ariilor protejate și menținerea / refacerea conectivității coridoarelor ecologice; extinderea coridoarelor ecologice în mediul urban, îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile de faună sălbatică din mediul urban, regenerarea fizică a spațiului urban, conectarea la rețele inteligente, monitorizarea calității mediului urban etc. PDD finanțează investiții în rețeaua Natura 2000, îmbunătățirea calității aerului și decontaminarea și ecologizarea siturilor contaminate și potențial contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 11 ”Dezvoltarea unor orașe și așezări umane favorabile incluziunii, sigure, reziliente și durabile”.

Tipul de acțiune a fost evaluat ca fiind compatibil cu principiul DNSH deoarece, prin natura ei, nu are un potențial impact negativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Populația din localitățile deservite de infrastructura îmbunătățită

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

În cadrul dezvoltării urbane durabile (DUD), se sprijină dezvoltarea teritorială integrată pentru a aborda mai eficient provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din zonele urbane. Acest OS contribuie la DUD prin intervenții integrate care acoperă nevoile de dezvoltare urbană și contribuie la creșterea conectivității urbane, a atractivității zonei deservite, la scăderea emisiilor de carbon, toate abordând provocările de mediu și climatice.

Intervențiile finanțate prin intermediul acestui OS vor fi adresate atât ZUF aferente MRJ, cât și municipiilor și orașelor. Vor putea depune proiecte și UAT-urile din componența ZUF, altele decât MRJ, cu condiția ca proiectele să fie înscrise în SIDU MRJ, iar în cazul în care proiectul transcede limitele administrativ-teritoriale ale MRJ, doar prin încheierea unui parteneriat cu MRJ. Accesarea tuturor fondurilor din cadrul acestui OS va fi realizată pe baza SIDU.

Mecanismul de guvernantă al SIDU va fi structurat pe 3 niveluri: (i) nivelul operațional (sau executiv), în care rolul principal îl vor deține autorităților teritoriale relevante, prin aparatul tehnic al primăriei care va avea rolul de a contribui la elaborarea SIDU, colectarea datelor pentru implementarea și monitorizarea SIDU; (ii) nivelul strategic format din factorii de decizie din cadrul autorităților teritoriale relevante, mediul academic, de business, societatea

civilă sau alți parteneri cu rol în selectarea proiectelor pe baza unor criterii clare și care vor fi consultați în procesul de elaborare al SIDU, (iii) nivelul decizional, în care autoritățile teritoriale relevante au rol în aprobarea SIDU și a listei de proiecte.

AM va condiționa finanțarea proiectelor din cadrul acestui OS de demonstrarea caracterului integrat, respectiv dacă sunt îndeplinite criteriile: (i) complementaritate cu alte proiecte cuprinse în cadrul SIDU; (ii) abordarea unor funcții multiple în cadrul unui proiect integrat; (iii) implicarea mai multor părți interesate în fazele de dezvoltare și implementare, pentru dezvoltarea comunității. AM va urmări îndeplinirea condițiilor în baza cărora beneficiarul a primit finanțarea.

Verificarea alinierii SIDU cu art. 29 al RDC se va realiza înainte sau la depunerea primului proiect de către un UAT.

#### The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Intervențiile PR NV sunt complementare cu cele prevăzute prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Interreg NEXT RO-HU 2021-2027 (Prioritatea 1 “Cooperation for a green and more resilient cross-border area between Romania and Hungary” care a selectat pentru implementare același obiectiv specific, și Programul de Cooperare Transfrontalieră Interreg NEXT RO-UA 2021-2027 2027 (Prioritatea 1 “Environmental focus across borders” care a selectat pentru implementare același obiectiv specific). Se vor crea premisele continuării cooperărilor existente cu regiuni partenere în proiecte finanțate din Interreg NEXT RO-HU 2021-2027 (ex: Eszak-Alfold),

Acțiunea propusă sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 6: ”Biodiversitate și peisaje, calitatea aerului și a solului”, în special acțiunea 5: ”Ancorarea conceptului de infrastructură verde a UE în regiunea Dunării”. Se are în vedere promovarea înființării și întreținerii infrastructurii verzi. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

#### The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific pentru că intervenția se adresează autorităților publice din regiune care vor dezvolta proiecte negeneratoare de venituri, beneficiarii finali fiind cetățenii care vor beneficia de infrastructura sprijinită, în mod gratuit.

### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	RCO36	Green infrastructure supported for other purposes than adaptation to climate change	hectares	0.00	48.32
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	RCO74	Population covered by projects in the framework of strategies for integrated territorial development	persons	0.00	671,640.00
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	RCO75	Strategies for integrated territorial development supported	contributions to strategies	0.00	9.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	RCR95	Population having access to new or improved green infrastructure	persons	0.00	2021-2029	100,385.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	079. Nature and biodiversity protection, natural heritage and resources, green and blue infrastructure	60,000,000.00
P3	RSO2.7	Total			60,000,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	01. Grant	60,000,000.00
P3	RSO2.7	Total			60,000,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	18. Other type of territorial tool - Cities, towns and suburbs	21,658,301.00
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	19. Other type of territorial tool - Functional urban areas	38,341,699.00
P3	RSO2.7	Total			60,000,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P3	RSO2.7	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	60,000,000.00



P3	RSO2.7	Total			60,000,000.00
----	--------	-------	--	--	---------------

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: P4. O regiune cu mobilitate urbană multimodală durabilă (Urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation)

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

În regiune persistă numeroase provocări în ceea ce privește calitatea mediului urban și mobilitatea urbană. Calitatea transportului public rămâne problematică, în ciuda faptului că în regiune există un sistem de transport public urban bine dezvoltat, din perspectiva liniilor de transport public și al pasagerilor transportați. Atractivitatea transportului public local este afectată de vechimea mijloacelor de transport, dar și de frecvența redusă de circulație a acestora sau de timpul lung alocat parcurgerii unui traseu (mai ales în comparație cu autovehiculul individual). Doar Cluj-Napoca beneficiază de o varietate mai mare de servicii de mobilitate (taxi, ride-sharing, car sharing, bike sharing, transport public local etc.) însă acestea nu sunt integrate din punct de vedere fizic (noduri intermodale), tarifar sau digital.

Expansiunea urbană necontrolată este una din principalele provocări în orașele mari, infrastructura de transport nefiind adaptată pentru a susține numărul ridicat de deplasări din zonele peri-urbane către centru. Trama stradală în dezvoltările rezidențiale din periurban este neierarhizată și nemodernizată iar legăturile cu polii de creștere sau orașele mari sunt puține și deja suprasolicitate.

Lipsa facilităților care să permită o deplasare sigură a bicicliștilor în mediul urban este principalul motiv pentru care ponderea acestui mod de deplasare este încă redus. În orașele mai mici și în zonele inter-urbane, principala constrângere în calea dezvoltării de piste pentru biciclete este legată de străzile cu un profil prea îngust și de dificultatea de a interveni pe drumurile naționale. În acest sens, pentru a crește ponderea modalităților active de transport este nevoie de extinderea infrastructurii pentru biciclete (inclusiv dotări aferente: parcuri de biciclete, sisteme închiriat biciclete, stații „self care”, etc.). În ceea ce privește deplasările pietonale, trebuie susținut în continuarea procesul de pietonizare, mai ales a zonelor centrale dar se resimte nevoia de a interveni și în zonele rezidențiale.

Numărul orașelor care beneficiază de sisteme de management al traficului este încă foarte redus, ceea ce evidențiază dificultatea de a înțelege și gestiona deplasarea în mediul urban. Niciun oraș din regiune nu deține un sistem de management dedicat transportului public, doar Oradea și Cluj-Napoca monitorizează în prezent o parte din flotă.

Infrastructura de transport (trotuare, intersecții, stații și mijloace de transport public) nu este accesibilizată. Foarte puține proiecte implementate în ultimii ani respectă măcar parțial Normativul pentru accesibilizarea spațiului urban NP-051. Astfel, trebuie susținute măsuri de accesibilizare a spațiului urban, calmare a traficului (limitatoare de viteză, intersecții denivelate, bolarzi, etc.) alături de sancțiuni frecvente, mai ales pentru parcare ilegală. Calitatea infrastructurii rutiere rămâne o provocare, mai ales în orașele mici, care nu au capacitatea financiară de a realiza investiții.

În conformitate cu prevederile „Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027”, operațiunile sprijinite în cadrul acestui obiectiv specific urmăresc îmbunătățirea mobilității urbane și protecția mediului, prin acțiuni integrate, adaptate nevoilor diferite din zonele urbane. Astfel, se are în vedere, pe de o parte, dezvoltarea unui transport public mai eficient și mai rapid, mai ales prin

intervenții care propun soluții de tipul „zero emisii”. Pe de altă parte, se urmărește încurajarea traficului nemotorizat (pietonal și ciclist) și reducerea transportului auto individual.

Vor fi prioritizate operațiunile care vor contribui la atenuarea externalităților negative ale transportului rutier motorizat (cum ar fi poluarea aerului, emisiile de GES, reducerea zgomotului), care au impact social, economic și de mediu.

Acțiunea propusă continuă eforturile investiționale efectuate în perioadele anterioare de programare.

**a) Utilizarea crescută a transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologice**, în urma intervențiilor care includ:

- Dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate: dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta; amenajarea de zone pietonale, zone semi-pietonale; introducerea de sisteme de bike-sharing; sisteme de monitorizare etc.;
- Dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin achiziționarea de mijloace de transport cu zero emisii și dezvoltarea infrastructurii necesare acestora (inclusiv depouri, stații de autobuz, stații intermodale pentru transportul public), soluții de tip park & ride situate în afara centrelor orașelor și care sunt integrate cu sistemul de transport public;
- Dezvoltarea coridoarelor de mobilitate urbană durabilă, prin intervenții precum (fără a se limita la):
  - dezvoltarea unor trasee dedicate cu prioritate transportului public de călători, inclusiv a benzilor prioritare pentru transportul în comun sau a liniilor de tramvai (acolo unde este cazul),
  - reconfigurarea fluxurilor de circulație prin stabilirea de sensuri unice,
  - reconfigurarea spațiilor prin includerea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate – piste de bicicliști, zone pietonale care să facă legătura între stațiile de transport în comun sau să asigure accesul pietonilor la coridorul de mobilitate,
  - accesibilizarea infrastructurii de transport pentru toate categoriile de persoane.

Toate acestea în conformitate cu soluțiile identificate și validate în cadrul Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) aprobate la nivelul fiecărei autorități publice locale / zone metropolitane / zone urbane funcționale.

Coridorul de mobilitate urbană durabilă reprezintă un element sau un ansamblu de elemente (nou construite sau în curs de reconfigurare) din rețeaua stradală, care vizează circulația cu impact major în cadrul localităților. Acesta poate fi alcătuit din următoarele componente:

- transport public cu bandă prioritară,
- piste pentru biciclete sau trasee pietonale (inclusiv vegetație de aliniament și mobilier urban / terase, iluminat public)
- infrastructură rutieră utilizată prioritar de transportul public urban nepoluant de călători,
- infrastructură rutieră (benzi separate) utilizată exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători;
- infrastructură rutieră pe străzile urbane deservite de transportul public de călători, pentru prioritizarea transportului public de călători, cu bicicleta și pietonal

- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate - max. 15% din valoarea eligibilă a proiectului. Nu se vor finanța parcări.
- Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management al traficului, aplicații „mobility as a service”, etc.

Ațiunea contribuie la DUD și va beneficia de sume pre-locate pentru MRJ (prin apeluri necompetitive). Aceste UAT au obligația să încheie contracte de achiziție publică în condițiile legii pentru cel puțin 70% din valoarea totală a sprijinului public nerambursabil pre-locat în termen de 30 de luni de la data încheierii contractelor de finanțare conform procedurilor legale.

Prealocarea pentru MRJ se calculează după următorul algoritm:

- 35% din fondurile totale se repartizează în mod egal pentru toate MRJ;
- 65% din fondurile totale se repartizează în funcție de numărul total al populației de la nivelul MRJ.

Restul alocării aferente acestui OS se adresează orașelor și municipiilor (altele decât MRJ) pe baza unor apeluri de selecție competitive cu prag minim de calitate.

Complementaritatea cu PNRR, identificată pe componentele C4 „Transport sustenabil” și C10 „Fondul local”, se va asigura prin stabilirea la nivel național a unui mecanism de evitare a dublei finanțări, beneficiarii având obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Intervențiile privind promovarea mobilității urbane sunt complementare Programului Transport (PT) 2021-2027, care finanțează investiții în dezvoltarea trenurilor metropolitane.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 11 ”Dezvoltarea unor orașe și așezări umane favorabile incluziunii, sigure, reziliente și durabile”. Tipul acțiunii a) a fost evaluat ca fiind compatibil cu principiul DNSH deoarece, prin natura ei, nu are un potențial impact negativ semnificativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- UAT-uri din zona urbană funcțională/zona metropolitană
- Autorități publice locale din mediul urban
- Populația din localitățile deservite de infrastructura îmbunătățită

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

În cadrul dezvoltării urbane durabile (DUD), se sprijină dezvoltarea teritorială integrată pentru a aborda mai eficient provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din zonele urbane. Acest OS contribuie la DUD prin intervenții integrate care acoperă nevoile de dezvoltare urbană și contribuie la creșterea conectivității urbane, a atractivității zonei deservite, la scăderea emisiilor de carbon, toate abordând provocările de mediu și climatice.

Intervențiile finanțate prin intermediul acestui OS vor fi adresate atât ZUF aferente MRJ, cât și municipiilor și orașelor. Vor putea depune proiecte și UAT-urile din componența ZUF, altele decât MRJ, cu condiția ca proiectele să fie înscrise în SIDU/PMUD-ul MRJ, iar în cazul în care proiectul transcede limitele administrativ-teritoriale ale MRJ, doar prin încheierea unui parteneriat cu MRJ. Accesarea tuturor fondurilor din cadrul acestui OS va fi realizată pe baza SIDU/PMUD.

Mecanismul de guvernanță al SIDU/PMUD va fi structurat pe 3 niveluri: (i) nivelul operațional (sau executiv), în care rolul principal îl vor deține autoritățile teritoriale relevante, prin aparatul tehnic al primăriei care va avea rolul de a contribui la elaborarea SIDU/PMUD (după caz), colectarea datelor

pentru implementarea și monitorizarea SIDU/PMUD; (ii) nivelul strategic format din factorii de decizie din cadrul autoritățile teritorial relevante, mediul academic, de business, societatea civilă sau alți parteneri cu rol în selectarea proiectelor pe baza unor criterii clare și care vor fi consultați în procesul de elaborare al SIDU/PMUD, (iii) nivelul decizional, în care autoritățile teritoriale relevante au rol în aprobarea SIDU/PMUD și a listei de proiecte.

AM va condiționa finanțarea proiectelor din cadrul acestui OS de demonstrarea caracterului **integrat**, respectiv dacă sunt îndeplinite criteriile: (i) complementaritate cu alte proiecte cuprinse în cadrul SIDU; (ii) abordarea unor funcții multiple în cadrul unui proiect integrat; (iii) implicarea mai multor părți interesate în fazele de dezvoltare și implementare, pentru dezvoltarea comunității. AM va urmări îndeplinirea condițiilor în baza cărora beneficiarul a primit finanțarea.

Verificarea alinierii SIDU cu art. 29 al RDC se va realiza înainte sau la depunerea primului proiect de către un UAT.

#### The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 1B Mobilitate Aeriană-Feroviară-Rutieră, Acțiunea 4: Asigurarea sistemelor de transport metropolitan și a mobilității durabile, Acțiunea 7: Dezvoltarea sistemelor inteligente de trafic prin utilizarea de tehnologii ecologice, în special în regiunile urbane, Acțiunea 8: Creșterea gradului de conștientizare pentru siguranța rutieră și încurajarea schimbului de bune practici. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

#### The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de grant este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific întrucât activitățile propuse sunt fie negeneratoare de venituri, fie ar putea implica numai anumite taxe (de ex. bilete), acestea urmând a fi utilizate pentru a acoperi costurile de funcționare/întreținere sau în folosul pasagerilor, pentru a face transportul public mai atractiv. În cazul unor activități economice generatoare de profit, se va aplica legislația specifică privind ajutorul de stat.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO56	Length of reconstructed or modernised tram and metro lines	km	0.00	8.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO57	Capacity of environmentally friendly rolling stock for collective public transport	passengers	1,667.00	5,556.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO58	Dedicated cycling infrastructure supported	km	14.10	94.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO59	Alternative fuels infrastructure (refuelling/recharging points)	refuelling/recharging points	13.00	46.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO60	Cities and towns with new or modernised digitised urban transport systems	cities and towns	0.00	13.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO74	Population covered by projects in the framework of strategies for integrated territorial development	persons	0.00	1,080,286.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCO75	Strategies for integrated territorial development supported	contributions to strategies	0.00	13.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCR29	Estimated greenhouse emissions	tonnes CO2 eq./year	253,461.00	2021	247,533.00	MySMIS Proiecte	

P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCR62	Annual users of new or modernised public transport	users/year	94,518,600.00	2019-2029	118,683,600.00	MySMIS Proiecte	
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCR63	Annual users of new or modernised tram and metro lines	users/year	0.00	2019-2029	5,604,000.00	MySMIS Proiecte	
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	RCR64	Annual users of dedicated cycling infrastructure	users/year	931,324.00	2019-2029	1,392,569.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	081. Clean urban transport infrastructure	157,369,287.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	082. Clean urban transport rolling stock	67,250,000.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	083. Cycling infrastructure	20,000,000.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	084. Digitalisation of urban transport	5,000,000.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	086. Alternative fuels infrastructure	5,564,601.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	093. Other reconstructed or modernised roads (motorway, national, regional or local)	4,198,500.00
P4	RSO2.8	Total			259,382,388.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing



Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	01. Grant	259,382,388.00
P4	RSO2.8	Total			259,382,388.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	18. Other type of territorial tool - Cities, towns and suburbs	93,629,696.00
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	19. Other type of territorial tool - Functional urban areas	165,752,692.00
P4	RSO2.8	Total			259,382,388.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P4	RSO2.8	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	259,382,388.00
P4	RSO2.8	Total			259,382,388.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

## 2.1.1. Priority: P5. O regiune accesibilă

2.1.1.1. Specific objective: RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility (ERDF)

### 2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Infrastructura de transport rutier încă subdezvoltată limitează posibilitatea de valorificare a poziționării favorabile în relație cu Europa de vest. Legăturile între principalele centre urbane, Cluj-Napoca și Oradea sunt suprasolicitate. Dificultăți apar și la nivelul legăturilor între celelalte MRJ, mai ales pe segmentele Cluj-Napoca – Dej și Satu Mare – Baia Mare iar grupări de orașe precum cele din SJ (Jibou / Cehu Silvaniei), nordul județului MM sau sudul județului BH sunt relativ izolate și greu accesibile.

Datorită unei rețele de drumuri destul de dezvoltate, susținută de legături cu o capacitate mai mare (A3, DN1, DN1C), municipiul Cluj-Napoca beneficiază de cele mai ridicate valori de accesibilitate incluzând în izocrona de 60 minute alte 2 municipii, respectiv Turda și Câmpia Turzii. O bună conectivitate face ca și Satu Mare alături de Oradea să beneficieze de relații bune cu teritoriul învecinat incluzând în izocronă și o serie de orașe precum Carei, Livada, Arduș, Salonta sau Aleșd. Și celelalte 3 MRJ includ în izocrona de 60 minute alte orașe, însă acoperirea teritorială este considerabil mai mică.

Cu toate acestea, se identifică două zone la nivel regional ce nu beneficiază de o accesibilitate la fel de facilă către marile centre urbane din regiune, respectiv zona din S-E municipiului Oradea (orașele Beiuș, Ștei, Nucet), precum și zona situată în N-E regiunii (orașele Vișeu de Sus, Săliștea de Sus, Borșa, Sângeorz Băi). Acest lucru diminuează accesul populației din aceste zone către MRJ, fiind necesară o deplasare mai îndelungată ca perioadă de timp pentru a accesa anumite servicii.

Conectivitatea la TEN-T nu este rezolvată la nivel regional și nu există un alt program care să ofere sprijin. PR NV își propune să dezvolte conectivitatea pe singurul tip de rețea de transport care poate fi gestionat la nivel regional/județean.

În lipsa dotărilor, obiectivelor de interes și a locurilor de muncă noile zone non-urbane generează deplasări frecvente către centrul urban. Infrastructura de transport nu este adaptată pentru a susține acest număr ridicat de deplasări, ceea ce duce la aglomerarea traficului și la creșterea numărului de accidente.

Dezvoltarea unor sisteme ecologice de transport public județean ar constitui o alternativă viabilă, civilizată și modernă prin care să fie facilitată deplasarea persoanelor între localități, atât în scopuri lucrative cât și în scopuri de recreere și turism. Un astfel de proiect vine să răspundă unei conectivități insuficiente între orașe și între zonele înconjurătoare acestora. Sistemele de transport județene pot lua în calcul în prima etapă dezvoltarea unui sistem pilot de transport public ecologic/verde cu autobuze nepoluante. Pentru atenuarea externalităților negative ale transportului rutier motorizat, este avută în vedere finanțarea unor stații de alimentare pentru combustibili alternativi.

În cazul orașelor mici lipsa unei centuri face ca traficul greu să traverseze adesea zona centrală suprasolicitând infrastructura de transport local și afectând într-un mod negativ calitatea aerului și siguranța rutieră. De asemenea, faptul că traficul greu traversează încă orașele din regiune compromise

implementarea unor proiecte de mobilitate urbană durabilă precum dezvoltarea infrastructurii pentru biciclete sau a traseelor pietonale. Municipii precum Satu Mare, Bistrița, Baia Mare, Turda, Câmpia Turzii, sau orașe precum Beclean sau Năsăud sunt traversate de ape sau căi ferate. Numărul insuficient de conexiuni peste aceste obstacole face ca pasajele existente să fie suprasolicitate și cu risc crescut în trafic. Ponderea străzilor nemodernizate este mai ridicată în orașele mai mici, calitatea redusă a acestora reprezentând o problemă pentru traficul local, acesta fiind îngreunat și putând să creeze probleme de congestie și/sau accesibilitate.

În vederea creșterii gradului de accesibilitate și îmbunătățirii calității infrastructurii de transport din regiune, se au în vedere următoarele tipuri de acțiuni:

**a) Construirea/reabilitarea legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T :**

- drumuri județene, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua TEN-T, drumuri de legătură,
- crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, pasaje / noduri rutiere, conectivitatea regională către punctele de frontieră deschise pentru mobilitatea transfrontalieră
- achiziționarea și instalarea unor stații de încărcare pentru combustibili alternativi.

Ca urmare a recomandărilor experților de mediu și ale autorităților din domeniul protecției mediului, sunt încurajate măsurile de instalare a perdelelor forestiere și măsurile de asigurare a conectivității laterale pentru speciile de carnivore mari, ungulate sălbatice, dar și amfibieni, reptile sau mamifere mici, așa cum vor fi identificate prin studiile de evaluare a impactului asupra mediului ale viitoarelor proiecte.

Drumurile finanțate prin această acțiune sunt aprobate de CDR Nord-Vest.

**b) Soluții pentru creșterea siguranței traficului** (implementarea soluțiilor prevăzute în studiile de trafic, în linie cu Strategia națională pentru siguranța rutieră), cum ar fi:

- pasaje, senzori giratorii, măsuri de siguranță a traficului (inclusiv de prevenire a incidentelor/ accidentelor cauzate de fauna sălbatică - ex. pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.),
- investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, pentru localitățile urbane și pentru infrastructură județeană, pe sectoare rutiere aflate în proprietate/ administrarea UAT,
- alocări dedicate pentru echipamente destinate îmbunătățirii siguranței traficului (inclusiv utilaje multifuncționale echipate cu plug pentru zăpadă, freză zăpadă, mașină de împrăștiat sare/nisip sau perie, cositoare, echipament pentru tăiere crengi, echipamente spălare semne de circulație) care respectă prevederile Regulamentului (UE) 2021/1058 art.7 litera h).

**c) Îmbunătățirea transportului județean de călători prin achiziționare de material rulant pentru conectare inter-urbană, contribuind la creșterea calității aerului și reducerea zgomotului prin:**

- achiziționarea de mijloace de transport public nepoluante, pentru deplasarea populației pe rețeaua rutieră județeană
- achiziționarea și instalarea unor stații de încărcare pentru combustibili alternativi.

Prin dezvoltarea unui sistem de transport public regional de călători atractiv și eficient, se vor asigura condițiile pentru realizarea unui transfer sustenabil al transportului privat cu autoturisme (în creștere în România), către transportul public. În acest mod, se vor diminua semnificativ atât traficul rutier cu

autoturisme cât și poluarea fonică, emisiile de dioxid de carbon și de alte gaze cu efect de seră (GES), provenite din transportul rutier motorizat de la nivelul județelor, generat, în principal, de utilizarea extinsă a autoturismelor pentru deplasarea populației în interiorul județului.

În cadrul OP 3 intervențiile prevăzute sunt complementare cu cele realizate prin Programul Transport (PT). Linia de demarcație dintre acestea este trasată prin anvergura proiectelor finanțate. Astfel, PT finanțează intervenții cu relevanță la nivel național, care vizează dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier și feroviar, dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială, îmbunătățirea mobilității naționale și urbane prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată, dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, dezvoltarea căilor navigabile și a porturilor, precum și îmbunătățirea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport. Investițiile feroviare pe care PT intenționează să le finanțeze se integrează cu cele care vor fi finanțate prin PR NV, asigurând caracterul multimodal al investițiilor din regiune. PR NV finanțează intervenții pentru dezvoltarea de legături rutiere secundare reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază – TEN-T), precum și soluții pentru siguranța traficului.

Soluțiile sunt complementare PNRR, componenta C4 „Transport sustenabil” și Componenta 10 "Fondul local". În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul POR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027, care sprijină construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local și a drumurilor agricole către ferme.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 11 "Dezvoltarea unor orașe și așezări umane favorabile incluziunii, sigure, reziliente și durabile".

Acțiunile a) și b) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH în temeiul MRR.

Acțiunea c) a fost evaluată ca fiind compatibilă cu principiul DNSH deoarece, prin natura lor, nu are un potențial impact negativ semnificativ asupra mediului.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Utilizatorii infrastructurii de transport reabilite/ noi
- Populația regiunii

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu sunt utilizate instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 1B. Mobilitate Aeriană-Feroviară-Rutieră, Acțiunea 5: Îmbunătățirea infrastructurii transfrontaliere regionale / locale și accesul la zonele rurale prin facilitarea infrastructurii de transport secundar și terțiar. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de grant este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific întrucât activitățile propuse sunt fie negeneratoare de venituri, fie ar putea implica numai anumite taxe (de ex. bilete), acestea urmând a fi utilizate pentru a acoperi costurile de funcționare/întreținere sau în folosul pasagerilor, pentru a face transportul public mai atractiv. În cazul unor activități economice generatoare de profit, se va aplica legislația specifică privind ajutorul de stat.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	RCO44	Length of new or upgraded roads - non-TENT	km	0.00	18.82
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	RCO46	Length of roads reconstructed or modernised - non-TENT	km	0.00	87.72
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	RCO57	Capacity of environmentally friendly rolling stock for collective public transport	passengers	0.00	1,155.00
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	RCO59	Alternative fuels infrastructure (refuelling/recharging points)	refuelling/recharging points	0.00	15.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	RCR55	Annual users of newly built, reconstructed, upgraded or modernised roads	passenger-km/year	53,450,515.00	2021-2029	64,918,124.00	MySMIS Proiecte	
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	12S3	Numărul de accidente rutiere pe drumuri județene	accidente	544.00	2018-2029	517.00	Cluj-Napoca Technical University Study	<a href="https://bjrbe-journals.rtu.lv/article/view/bjrbe.2021-16.512/2557">https://bjrbe-journals.rtu.lv/article/view/bjrbe.2021-16.512/2557</a>
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	12S4	Utilizatori anuali ai transportului public regional	Utilizatori	0.00	2021-2029	843,150.00	MySMIS Proiecte	

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	077. Air quality and noise reduction measures	12,750,000.00
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	086. Alternative fuels infrastructure	680,000.00
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	089. Newly built or upgraded secondary road links to TEN-T road network and nodes	88,695,000.00
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	090. Newly built or upgraded other national, regional and local access roads	42,356,901.00

P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	093. Other reconstructed or modernised roads (motorway, national, regional or local)	12,750,000.00
P5	RSO3.2	Total			157,231,901.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	01. Grant	157,231,901.00
P5	RSO3.2	Total			157,231,901.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	157,231,901.00
P5	RSO3.2	Total			157,231,901.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P5	RSO3.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	157,231,901.00
P5	RSO3.2	Total			157,231,901.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+



## 2.1.1. Priority: P6. O regiune educată

2.1.1.1. Specific objective: RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training (ERDF)

### 2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Infrastructura educațională insuficientă la **nivelul educației timpurii și învățământului primar și secundar** ar putea conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum: repetenția, adecvarea vârstei elevilor la nivelul clasei și abandonul școlar. Un număr de 200 de unități de învățământ din regiune aparținând tuturor nivelurilor de școlarizare au fost identificate ca fiind supra-aglomerate (ex: școlile secundare și cele din mediul urban 24% dintre elevii din mediul urban și 23% dintre cei din învățământul secundar fiind afectați de această problemă), fapt ce reclamă extinderea corpurilor de clădire existente sau construirea de noi clădiri/ înființarea de noi unități de învățământ.

Asigurarea bazei materiale minime este o condiție esențială pentru reducerea fenomenului de abandon/părăsire timpurie a școlii. Un număr de 637 de unități de învățământ din regiune aparținând tuturor nivelurilor de școlarizare necesită lucrări de reabilitare/ modernizare / extindere. Dintre acestea, cele mai multe unități care necesită astfel de lucrări se află în cadrul învățământului primar și gimnazial (școli) și în cadrul învățământului preșcolar (grădinițe). Pe județe, cel mai mare necesar calculat ca număr de unități a fost identificat în MM, CJ și SJ.

Clădirile a 247 de unități de învățământ din regiune aparținând tuturor nivelurilor de școlarizare nu sunt accesibilizate pentru persoane cu dizabilități, fapt ce reclamă intervenții de asigurare a accesului.

Pentru identificarea anumitor aptitudini sau înclinații ale elevilor în vederea unei mai bune îndrumări în zona de educație și pregătire pentru perioada post-educațională, a rezultat nevoia unor centre de testare pentru orientarea educațională a elevilor.

**Rețeaua școlară pentru învățământ profesional și tehnic (IPT)** la nivelul Regiunii NV, în anul școlar 2017-2018, numără 154 de unități de învățământ repartizate în județele regiunii, în scădere față de anul școlar trecut. Cele mai multe unități IPT în Regiunea NV sunt situate în mediul urban – 116 de unități, iar 38 de unități de învățământ sunt situate în mediul rural. Sprijinirea unor construcții noi va fi justificată de identificarea nevoilor pieței muncii în domeniul vizat de viitoarea investiție.

În urma procesului de descoperire antreprenorială derulat la nivel regional, a rezultat nevoia dezvoltării unor centre pentru educația elevilor după programul școlar, în domenii cu impact RIS3 (exemplu robotică).

**Învățământul universitar** beneficiază de o dezvoltare semnificativă în Regiunea NV existând un număr însemnat de facultăți: CJ - 49, BH - 22, MM - 7, SM - 5, SJ - 4, BN - 3. Dezvoltarea universităților din Cluj-Napoca a permis deservirea, prin extensii universitare, și a altor orașe din regiune (Sighetu Marmăției, Bistrița, Năsăud, Satu Mare, Zalău).

Vor fi sprijinite cu precădere unitățile de învățământ care au un bazin de recrutare extins, cele din rândul comunităților izolate, periferice și/sau ai căror elevi provin din comunitățile marginalizate/dezavantajate confruntate cu un nivel ridicat al părăsirii timpurii și abandonului școlar, cu implicarea Ministerului Educației în prioritizarea intervențiilor finanțate.

Acțiunile care vizează construirea infrastructurii educaționale vor fi avute în vedere în special pentru învățământul timpuriu ante și preșcolar, în condițiile în care se demonstrează o tendință demografică pozitivă pentru populația școlară din bazinul lor de cuprindere, reprezentând unul dintre criteriile principale de priorizare pentru investițiile în infrastructura educațională. Vor fi prioritizate entitățile care vor demonstra un aport la susținerea desegregării. Finanțarea infrastructurilor care fac obiectul acestui OS va susține soluții reziliente la schimbările climatice.

Sunt vizate următoarele tipuri de acțiuni:

**a) Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului primar și secundar, prin:**

- construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea și dotarea infrastructurii educaționale, pentru asigurarea accesului la serviciile de educație în zonele insuficient deservite pentru grupurile dezavantajate, în unitățile de învățământ supraaglomerate. Activitățile vizează creșterea capacității în învățământul antepreșcolar (creșe) și preșcolar (grădinițe), îmbunătățirea condițiilor de cazare, creșterea calității și condițiilor de siguranță și funcționare, îmbunătățirea calității mediilor de învățare, înființarea de centre de educație remedială. Sunt avute în vedere: învățământ ante-preșcolar (creșe), preșcolar (grădinițe), primar și secundar (gimnazial și liceal).

- construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea și dotarea unor centre de testare pentru orientarea educațională a elevilor

**b) Dezvoltarea infrastructurii educaționale în domeniul învățământului profesional și tehnic (licee tehnologice), inclusiv în sistem dual**

- modernizare/extindere/construcție/reabilitare/dotare infrastructură educațională, inclusiv dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/ aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport, îmbunătățirea condițiilor de cazare pentru elevi; vor fi încurajate investițiile în IPT care promovează colaborarea cu mediul de afaceri, pentru desfășurarea activităților de practică, ucenicie, inclusiv la sediul agentului economic partener, astfel încât să se asigure o pregătire a elevilor corelată cu nevoile pieței muncii.

- înființarea /dezvoltarea unor centre de educație pentru elevi în domenii cu impact RIS3

**c) Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar, prin :**

- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare de stat, în special prin investiții în dotarea laboratoarelor, finanțarea lor fiind centrată pe student.

Toate investițiile sub OP4 vor fi formulate pe baza rezultatelor cartografierii la nivel local/microregional a nevoilor de infrastructură și servicii în educație, care iau în considerare inegalitățile teritoriale, segregarea educațională și spațială și schimbările demografice.

Investițiile vor ține cont de rezultatele proiectului TSI „Consolidarea managementului sistemului de învățământ românesc”

Intervențiile privind îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii sunt complementare celor finanțate prin FSE+ realizate prin Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027. PR NV finanțează dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului ante-preșcolar, preșcolar, primar și secundar (gimnazial și liceal), dezvoltarea infrastructurii educaționale în domeniul învățământului profesional și tehnic și în învățământul terțiar. PEO finanțează intervenții

complementare vizând prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic. Un criteriu de prioritizare în etapa de selecție se va adresa complementarității proiectelor depuse pentru finanțare din FEDR cu proiecte depuse pentru finanțare din FSE+ sau finanțate din FSE.

Totodată PR NV este complementar cu Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) la nivelul intervențiilor finanțate în cadrul Strategiilor DLRC, precum și la nivelul intervențiilor privind Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii primare.

Complementaritatea cu PNRR privind infrastructura educațională la nivelul educației timpurii (creșe) se va asigura prin stabilirea la nivel național a unui mecanism de evitare a dublei finanțări. Pentru infrastructura învățământului preșcolar, primar, secundar și ITP, prin PNRR se vor finanța proiecte care prevăd doar dotări, prin PR NV fiind finanțate atât proiecte de infrastructură, cât și dotări. Pentru infrastructura universitară, prin PNRR se vor finanța doar infrastructuri conexe (cămine, cantine, spații de recreere), iar prin PR NV doar infrastructuri de educație.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022, în cadrul căruia sunt sprijinite infrastructurile educaționale/sociale din mediul rural. PNS 2023-2027 nu finanțează infrastructura educațională.

Procesul de evitare a dublei finanțări se va realiza prin criterii și proceduri stabilite la nivelul ghidurilor. Totodată, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 4 "Asigurarea unei educații echitabile, favorabile incluziunii și de calitate și promovarea posibilităților de învățare pe tot parcursul vieții, pentru toți".

Acțiunile a), b) și c) au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH în temeiul MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Preșcolarii/elevii/studentii și familiile lor,
- Profesorii din unitățile de învățământ care beneficiază de investiții

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Se va acorda o atenție specială adaptării infrastructurii educaționale pentru persoanele cu mobilitate redusă / dizabilități prin: asigurarea de rampe de acces, marcarea traseelor de acces, adaptarea spațiului de învățare pentru a facilita nu doar accesul dar și funcționalitatea pentru persoanele cu dizabilități, asigurarea accesului, a circulației orizontale și verticale, a accesului la grupuri sanitare, la sălile de clasă. Toate investițiile vor urma principiile desegregării și nediscriminării, vor viza abordarea și combaterea segregării spațiale și educaționale la toate nivelurile educaționale, concentrându-se pe promovarea accesului la servicii de masă incluzive în educație, în special pentru grupurile marginalizate precum romii, persoane cu origini migrante, persoane cu dizabilități și alte nevoi speciale etc. Nu vor exista investiții care să mențină sau să conducă la segregarea/izolarea grupurilor marginalizate.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Ghidurile solicitanților vor prevedea ca solicitanții să depună autoevaluarea prin care confirmă că unitatea școlară nu este segregată conform prevederilor legale, sau în cazul în care la depunerea proiectului declară că unitatea școlară este segregată, solicitantul va depune și Planul de desegregare realizat la nivel local (UAT), iar AM procedează la verificări atât la depunere cât și după implementarea proiectului.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu sunt utilizate instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Intervențiile PR NV sunt complementare cu cele prevăzute prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Interreg NEXT RO-UA 2021-2027 (Prioritatea 2 “Social Development Across Borders” care a selectat pentru implementare același obiectiv specific).

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 9 „Oameni și abilități”, Acțiunea 5 „Calitatea și eficiența sistemelor de educație și formare”. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

În cadrul acțiunilor propuse va fi prevăzută posibilitatea finanțării unor activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din UE, acolo unde se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

Astfel, sub acest OS, prin PR NV se vor crea premisele unor cooperării cu universități din alte regiuni (regiunea Malopolska din Polonia). Se are în vedere susținerea unor schimburi de bune practici, participări la conferințe etc.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprijinul sub formă de grant este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific pentru că activitățile propuse sunt fie negeneratoare de venituri, fie ar putea implica numai anumite costuri de funcționare/întreținere.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCO66	Classroom capacity of new or modernised childcare facilities	persons	0.00	1,549.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCO67	Classroom capacity of new or modernised education facilities	persons	0.00	8,839.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCO74	Population covered by projects in the framework of strategies for integrated territorial development	persons	0.00	37,263.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCO114	Open space created or rehabilitated in urban areas	square metres	0.00	224,573.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	12S7	Numărul centrelor de testare pentru orientarea educațională a elevilor	număr	0.00	2.00

P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	12S8	Numărul centrelor de educație pentru elevi în domenii cu impact RIS3	număr			2.00		10.00
----	--------	------	----------------	------	--	-------	--	--	------	--	-------

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCR70	Annual users of new or modernised childcare facilities	users/year	1,239.00	2021-2029	1,549.00	MySMIS Proiecte	
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	RCR71	Annual users of new or modernised education facilities	users/year	7,425.00	2021-2029	16,058.00	MySMIS Proiecte	
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	12S12	Utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate de masă care aparțin grupurilor vulnerabile	%	4.35	2021-2029	4.35	Studiu Intern	Data was collected from ISJ of each county

#### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	121. Infrastructure for early childhood education and care	7,910,197.00

P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	122. Infrastructure for primary and secondary education	11,114,635.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	123. Infrastructure for tertiary education	9,803,520.00
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	124. Infrastructure for vocational education and training and adult learning	7,864,698.00
P6	RSO4.2	Total			36,693,050.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	01. Grant	36,693,050.00
P6	RSO4.2	Total			36,693,050.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	36,693,050.00
P6	RSO4.2	Total			36,693,050.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	36,693,050.00

P6	RSO4.2	Total			36,693,050.00
----	--------	-------	--	--	---------------

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+



2.1.1.1. Specific objective: RSO4.6. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

În regiune funcționează 5 centre de agrement și baze turistice (din 88 la nivel național). Centrele de agrement sunt structuri fără personalitate juridică care fac parte din patrimoniul destinat activității de tineret. Indiferent de modul în care proprietatea asupra centrelor de agrement este administrată, ele trebuie să își păstreze destinația pentru organizarea activităților de tabere pentru copii și tineri (turism pentru tineret).

Centrele de agrement sunt insuficiente, iar cele existente duc lipsă de investiții în modernizarea și echiparea lor, aceste tabere oferă doar condiții minime de funcționare, unele dintre aceste obiective, chiar dacă se află în zone cu o valoare peisagistică deosebită, nu pot fi valorificate la adevăratul lor potențial din lipsa infrastructurii de acces, de recreere sau a celei necesare derulării activităților educative.

Activitățile care se desfășoară în centrele de agrement au ca scop integrarea socio-profesională a copiilor și elevilor și fac parte din conceptul de învățare pe tot parcursul vieții, reglementat de art. 328 din Legea educației naționale. Patrimoniul destinat activităților de tineret trebuie să servească scopurilor și obiectivelor de asigurare a condițiilor adecvate integrării socio-profesionale a tinerilor, conform necesităților și aspirațiilor acestora.

O combinație între infrastructura turistică a unei destinații și creșterea capacității de educare a populației tinere privind importanța protejării, conservării și valorificării patrimoniului prin turism sustenabil, o reprezintă centrele de agrement. Serviciile oferite în centrele MTS, atât cele de agrement/tabără, cât și acelea care promovează educația non-formală au avantajul accesibilității financiare. Astfel, este esențial ca aceste servicii să se furnizeze în condiții de siguranță deplină dar și să respecte standarde de calitate. Se vor prioritiza proiectele care prezintă cel mai bun raport cost eficiență privind indicatorii asumați prin cererile de finanțare.

Tipurile de acțiuni prevăzute în cadrul acestui obiectiv vizează:

**a) Construcția/extinderea/modernizarea/reabilitarea/dotarea taberelor de elevi și preșcolari**

Sunt avute în vedere intervenții privind spațiile de cazare, spațiile destinate pregătirii și servirea mesei, precum și infrastructuri accesibile pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc), amenajări/dotări interioare și exterioare cu facilități pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de încurajare a accesului elevilor și preșcolarilor marginalizați (cum ar fi romi, persoane cu origini migrante, persoane cu dizabilități și alte nevoi speciale etc.) la aceste activități. Beneficiarul se angajează că va asigura sustenabilitatea financiară a investiției pentru operare și mentenanță, pe toată perioada de durabilitate. Lucrările de construcție/extindere/modernizare/reabilitare/dotare vor viza în mod integrat atât infrastructura, cât și acțiuni de tip FSE+.

Intervențiile finanțate sunt în linie cu Strategia de Dezvoltare a infrastructurii turistice a MTS 2020-2025 sau cu strategii teritoriale.

Complementaritatea cu Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) este asigurată prin alocarea prin PIDS de resurse din FSE+ pentru participarea copiilor la tabere.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 4 ”Asigurarea unei educații echitabile, favorabile incluziunii și de calitate și promovarea posibilităților de învățare pe tot parcursul vieții, pentru toți”.

Tipul de acțiune a fost evaluat ca fiind compatibil cu principiul DNSH în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH emise conform MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Copii, elevi, tineri și familiile lor

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Se va acorda o atenție specială adaptării infrastructurii educaționale și de recreere pentru persoanele cu mobilitate redusă / dizabilități prin: asigurarea de rampe de acces, marcarea traseelor de acces, adaptarea spațiilor de învățare / recreere și cazare pentru a facilita nu doar accesul ci și funcționalitatea pentru persoanele cu dizabilități, asigurarea accesului, a circulației orizontale și verticale, a accesului la grupuri sanitare, la sălile de clasă / activitățile de recreere.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Nu se aplică instrumente teritoriale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

În cazul acestui OS, nu sunt prevăzute acțiuni comune la nivel interregional, transfrontalier sau transnațional, având în vedere particularitatea investiției prevăzute pentru MTS.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Sprrijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific. În cazul în care se utilizează taxe (de la grupul țintă principal sau de la alți posibili utilizatori comerciali), acestea vor fi doar pentru a acoperi costurile operaționale sau pentru a reduce costurile pentru utilizatori și pentru a face infrastructura mai accesibilă.

#### 2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
----------	--------------------	------	--------------------	----	-----------	------------------	------------------	---------------

P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	RCO77	Number of cultural and tourism sites supported	cultural and tourism sites	0.00	2.00
----	--------	------	----------------	-------	--	----------------------------	------	------

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	RCR77	Visitors of cultural and tourism sites supported	visitors/year	1,300.00	2021-2029	1,550.00	MySMIS Proiecte	

#### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	127. Other social infrastructure contributing to social inclusion in the community	1,500,000.00
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	172. Cross-financing under the ERDF (support to ESF+-type actions necessary for the implementation of the ERDF part of the operation and directly linked to it)	500,000.00
P6	RSO4.6	Total			2,000,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	01. Grant	2,000,000.00

P6	RSO4.6	Total			2,000,000.00
----	--------	-------	--	--	--------------

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	33. Other approaches - No territorial targeting	2,000,000.00
P6	RSO4.6	Total			2,000,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P6	RSO4.6	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	2,000,000.00
P6	RSO4.6	Total			2,000,000.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

## 2.1.1. Priority: P7. O regiune atractivă

2.1.1.1. Specific objective: RSO5.1. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental development, culture, natural heritage, sustainable tourism, and security in urban areas (ERDF)

### 2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Resursele turistice și culturale din regiune nu sunt valorificate din cauza dificultăților de acces și a lipsei unor amenajări minime care să permită vizitarea lor în condiții optime. În ciuda potențialului ridicat, activitatea turistică este concentrată în câteva centre, restul obiectivelor rămânând în mare măsură nevalorificate.

În particular, sectorul balnear este considerat unul dintre domeniile cu cel mai ridicat potențial, atât din perspectiva exploatării resurselor, cât și a tendințelor favorizante manifestate la nivel mondial, privind turismul de „wellness”.

În ciuda investițiilor realizate anterior, nevoile privind modernizarea capacităților de primire și a bazelor de agrement rămân ridicate. Infrastructura edilitară a stațiunilor este într-o stare avansată de degradare: căi de circulație, parcări, spații verzi/recreative, fațadele clădirilor.

Starea majorității monumentelor este precară, calitatea siturilor de patrimoniu cultural este considerată slabă de către vizitatori. O bună parte dintre acestea necesită conservare, protejare sau investiții pentru dezvoltare și valorificare prin includerea în circuite turistice.

Sub aspectul creșterii atractivității spațiilor urbane care suferă de degradare, sunt necesare intervenții integrate de regenerare urbană, dar și intervenții pentru asigurarea unei calități sporite a vieții în mediul urban și a incluziunii sociale. Imobilele perimetrare centrelor istorice din zonele urbane au în mare măsură nevoie de refațadizare și reabilitarea acoperișurilor. Intervențiile de regenerare urbană, cultura, turismul, vor asigura complementaritatea cu intervențiile propuse sub OP4.

#### **a) Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural și istoric, inclusiv asigurarea și/sau îmbunătățirea accesului către acestea**

- restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, monumentelor istorice și a patrimoniului cultural imobil, inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului
- modernizarea / reabilitarea clădirilor monument istoric cu funcții culturale inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului

#### **b) Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice**

- construirea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurilor specifice, necesare valorificării resurselor turistice

- sprijinirea unor proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților turistice cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice: telegondole, telescaun, via ferata etc
- amenajarea traseelor turistice folosind soluții prietenoase cu mediul (trasee montane marcate, puncte de observare, foișoare, popasuri, puncte salvamont etc)
- amenajări aferente zonelor de relaxare și agrement aflate în proximitatea resurselor turistice
- utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate – max. 15% din valoarea eligibilă a proiectului

**c) Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear și balneoclimatic, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice**

- crearea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurii de agrement (parcuri tematice/ de distracții/ aventură, aquaparcuri etc.)
- construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie ca resorturi cu servicii integrate (servicii de tip sănătate și întreținere, balneo, activități de recreere, activități sportive etc)
- construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic
- reabilitarea instalațiilor de alimentare cu apă minerală de la surse la bazele de tratament inclusiv a utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate- max. 15% din valoarea eligibilă a proiectului

**d) Regenerare urbană și securitatea spațiilor publice**

- reabilitarea integrată a spațiilor publice, inclusiv infrastructura tehnico-edilitară aferentă din: zone centrale; zone istorice; spații publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, cartiere de blocuri, zone cu locuințe de tip condominiu; zona autogărilor și gărilor, zone portuare situate în interiorul sau la limita localităților urbane, indiferent dacă sunt în uz/abandonate/au altă destinație; falezele, malurile și insulele râurilor și lacurilor din interiorul localităților urbane; zonele rezidențiale periferice destructurate, zonele de blocuri degradate și așezări informale din urban, piețele agroalimentare din urban (inclusiv echipamente mobile de desfacere a produselor producătorilor locali din RNV), regenerarea unor spații neutilizate, pentru scopuri de agrement, alte investiții care susțin atingerea obiectivului acțiunii. Sunt prevăzute intervenții de reabilitare a fațadelor și a acoperișurilor clădirilor din piețele centrale (istorice), fiind vizate fațadele exterioare perimetrare centrelor istorice, cu minime intervenții de consolidare a acestora, dacă este cazul. Parcările nu pot face obiectul unei investiții de sine stătătoare, finanțarea lor fiind parte a activităților conexe limitate la max 15% din valoarea eligibilă a proiectelor, fără a crește numărul locurilor de parcare
- finanțarea unor centre multifuncționale (de tineret, de recreere, culturale, sociale) în orașe și municipii altele decât MRJ, printr-un apel distinct pentru a acoperi lipsa unor servicii altfel deja dezvoltate în MRJ
- investiții pentru asigurarea securității spațiilor publice (ex: iluminatul corespunzător al spațiilor publice, sisteme de monitorizare video etc), ca parte a măsurilor integrate de regenerare urbană

Pentru acțiunile **a)**, **b)** și **c)**, PR va acorda prioritate proiectelor care au sau vor dezvolta planuri de finanțare complementară, inclusiv fonduri private, pentru a spori dependența de sursele proprii de venituri și pentru a asigura sustenabilitatea financiară a unor astfel de proiecte.

Pentru acțiunea d), UAT beneficiare vor identifica, în strategiile teritoriale sau prin alte documente impuse de legislația națională în vigoare, teritoriul vizat, în funcție de nevoile locale, cu consultarea și implicarea comunității locale, ținând cont de principiile abordării integrate a dezvoltării urbane și de comunitățile vulnerabile.

Toate acțiunile în cadrul acestui OS contribuie la DUD, însă doar acțiunea **d)** (exceptând centrele multifuncționale) va beneficia de sume pre-locate pentru MRJ (prin apeluri necompetitive). Aceste UAT-uri au obligația să încheie contracte de achiziție publică în condițiile legii pentru cel puțin 70% din valoarea totală a sprijinului public nerambursabil pre-alocat în termen de 30 de luni de la data încheierii contractelor de finanțare conform procedurilor legale.

Prealocarea pentru MRJ se calculează după următorul algoritm:

- 35% din fondurile totale se repartizează în mod egal pentru toate MRJ
- 65% din fondurile totale se repartizează în funcție de numărul total al populației de la nivelul MRJ

Restul alocării aferente acțiunii d) (exceptând centrele multifuncționale), se adresează orașelor și municipiilor (altele decât MRJ) pe baza unor apeluri de selecție competitive cu prag minim de calitate.

Pentru **acțiunile a), b) și c)** vor fi lansate apeluri competitive și se vor adresa tuturor tipurilor de municipii și orașe.

Se va avea în vedere ca investițiile să nu producă efecte negative asupra zonelor naturale din vecinătate. Pentru amenajarea spațiilor verzi se vor utiliza specii autohtone. Investițiile vor fi realizate pe POT redus. Resursa turistică va fi valorificată fără a crea presiune asupra biodiversității, ținându-se cont de principiile dezvoltării durabile.

Acțiunile vor fi complementare cu PNRR, comp. 11, pilonul IV, care prevede investiții în trasee turistice, rute ale castelelor și bisericilor fortificate, muzee și memoriale etc. Prin intermediul platformei Observatorul Teritorial vor fi identificate investițiile finanțate din toate programele, fiind astfel asigurat accesul în timp real la informație și o evaluare anterioară stabilirii contractului de finanțare.

În vederea evitării dublei finanțări, beneficiarii vor depune declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Intervențiile sunt complementare cu PNDR 2014-2022 și PNS 2023-2027 care nu sprijină regenerarea spațiilor publice ale satelor.

Activitățile sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor ODD propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special la realizarea ODD 11.

Toate acțiunile vizate au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH emise conform MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Turiști



- Consumatori de cultură
- Populația din zonele deservite de infrastructura îmbunătățită

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;
- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Nu se vor sprijini investiții în facilități de îngrijire rezidențiale. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

În cadrul DUD, se sprijină dezvoltarea teritorială integrată pentru a aborda mai eficient provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din zonele urbane. Acest OS contribuie la DUD prin intervenții integrate care acoperă nevoile de dezvoltare urbană, contribuie la creșterea conectivității, a atractivității zonei, la scăderea emisiilor de carbon, abordând provocările de mediu și climatice.

Intervențiile finanțate prin intermediul acestui OS vor fi adresate atât ZUF aferente MRJ, cât și municipiilor și orașelor. Vor putea depune proiecte și UAT din componența ZUF, altele decât MRJ, cu condiția ca proiectele să fie înscrise în SIDU MRJ iar în cazul în care proiectul transcede limitele administrativ-teritoriale ale MRJ, doar prin încheierea unui parteneriat cu MRJ.

Accesarea fondurilor prin acest OS va fi realizată pe baza SIDU. Teritoriile vizate de măsurile de regenerare urbană (și nu numai) abordate prin acest OS vor fi identificate în cadrul strategiei SIDU, în funcție de nevoile locale, cu consultarea și implicarea comunității.

Mecanismul de guvernanță al SIDU va fi structurat pe 3 niveluri: (i) nivelul operațional (sau executiv), în care rolul principal îl vor deține autorităților teritoriale relevante, prin aparatul tehnic al primăriei cu rol în elaborarea SIDU, colectarea datelor pentru implementarea și monitorizarea SIDU; (ii) nivelul strategic, format din factorii de decizie din cadrul autorităților teritoriale relevante, mediul academic, de business, societatea civilă sau alți parteneri cu rol în selectarea proiectelor pe baza unor criterii clare și care vor fi consultați în procesul de elaborare al SIDU, (iii) nivelul decizional, în care autoritățile teritoriale relevante au rol în aprobarea SIDU și a listei de proiecte.

AM va condiționa finanțarea proiectelor din cadrul acestui OS de demonstrarea caracterului **integrat**, respectiv dacă sunt îndeplinite criteriile: (i) complementaritate cu alte proiecte cuprinse în cadrul SIDU; (ii) abordarea unor funcții multiple; (iii) implicarea mai multor părți interesate în fazele de dezvoltare și implementare pentru dezvoltarea comunității.

AM va urmări îndeplinirea condițiilor pentru acordarea finanțării.

Verificarea alinierii SIDU cu art. 29 al RDC se va realiza înainte sau la depunerea primului proiect de către un UAT.

#### The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 3. Turism și cultură, Acțiunea 1: Promovarea turismului durabil în regiunea Dunării și valorificarea proiectelor SUERD din domeniile culturii, naturii și turismului, Acțiunea 2. Susținerea și promovarea turismului cultural în regiunea Dunării, Acțiunea 6. Promovarea patrimoniului cultural în regiunea Dunării. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

În cadrul acțiunilor propuse va fi prevăzută posibilitatea finanțării unor activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din UE, acolo unde se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului. Astfel, sub acest OS, prin PR NV se vor crea premisele continuării cooperărilor existente cu regiuni partenere în proiecte finanțate din INTERREG EUROPE, precum RFC – „Recapture the Fortress Cities” (regiunea Usti din Cehia, regiunea Aragon din Spania). Se are în vedere susținerea unor schimburi de bune practici, participări la conferințe și evenimente de matchmaking etc.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Acțiunile vor viza obiective deschise publicului larg și aflate în proprietatea/ administrarea unor entități publice, iar acțiunile sprijinite vor contribui la dezvoltarea locală, respectiv beneficiul sprijinului UE este transmis în mod direct locuitorilor orașelor care vor avea acces la zone urbane mai atractive și favorabile incluziunii.

În plus, unele intervenții se adresează autorităților publice din regiune care vor dezvolta proiecte negeneratoare de venituri, beneficiarii finali fiind cetățenii care vor beneficia de infrastructura sprijinită, în mod gratuit. Iar pentru proiectele sprijinite care generează venituri, sumele încasate vor fi utilizate pentru activități de mentenanță și administrare a obiectivelor și nu vor fi suficiente pentru rambursarea unor instrumente financiare

Astfel, sprijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare în cadrul prezentului obiectiv specific, iar acțiunile vor fi sprijinite prin intermediul granturilor nerambursabile.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO65	Capacity of new or modernised social housing	persons	0.00	364.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO66	Classroom capacity of new or modernised childcare facilities	persons	0.00	66.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO67	Classroom capacity of new or modernised education facilities	persons	0.00	300.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO74	Population covered by projects in the framework of strategies for integrated territorial development	persons	0.00	671,640.00

P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO75	Strategies for integrated territorial development supported	contributions to strategies	0.00	11.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO76	Integrated projects for territorial development	projects	0.00	22.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO77	Number of cultural and tourism sites supported	cultural and tourism sites	0.00	11.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCO114	Open space created or rehabilitated in urban areas	square metres	0.00	489,134.71

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCR67	Annual users of new or modernised social housing	users/year	0.00	2021-2029	364.00	MySMIS Proiecte	
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCR70	Annual users of new or modernised childcare facilities	users/year	0.00	2021-2029	66.00	MySMIS Proiecte	
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCR71	Annual users of new or modernised education facilities	users/year	0.00	2021-2029	300.00	MySMIS Proiecte	
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	RCR77	Visitors of cultural and tourism sites supported	visitors/year	209,216.00	2021-2029	271,981.00	MySMIS Proiecte	
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	12S5	Populația care are acces la	Persoane	0.00	2019-2029	41,300.00	MySMIS Proiecte	

					infrastructuri sprijinite pentru regenerarea urbană						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	121. Infrastructure for early childhood education and care	100,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	122. Infrastructure for primary and secondary education	100,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	126. Housing infrastructure (other than for migrants, refugees and persons under or applying for international protection)	100,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	127. Other social infrastructure contributing to social inclusion in the community	125,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	165. Protection, development and promotion of public tourism assets and tourism services	39,110,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	166. Protection, development and promotion of cultural heritage and cultural services	26,170,000.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	168. Physical regeneration and security of public spaces	82,978,663.00
P7	RSO5.1	Total			148,683,663.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	01. Grant	148,683,663.00
P7	RSO5.1	Total			148,683,663.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	18. Other type of territorial tool - Cities, towns and suburbs	102,942,870.00
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	19. Other type of territorial tool - Functional urban areas	45,740,793.00
P7	RSO5.1	Total			148,683,663.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.1	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	148,683,663.00
P7	RSO5.1	Total			148,683,663.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO5.2. Fostering the integrated and inclusive social, economic and environmental local development, culture, natural heritage, sustainable tourism and security, in areas other than urban areas (ERDF)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest beneficiază de un complex de factori turistici morfologici, climatici, hidrografici și biogeografici cu valoare atractivă deosebită, profilul acestora fiind similar cu cel al zonelor urbane. Problemele cu care se confruntă sectorul turismului, dar și obiectivele de patrimoniu cultural și material din mediul urban se regăsesc în egală măsură și în mediul rural. Mai mult, lipsa de conectivitate constituie o piedică suplimentară, mai pronunțată decât în cazul obiectivelor din mediul urban.

Mediul rural din regiune este format din 403 comune. Din punct de vedere administrativ 115 sate aparțin de municipii și orașe (făcând astfel parte din mediul urban, nu sunt eligibile pentru fondurile de dezvoltare rurală).

Valorificarea sustenabilă a mediului rural prin turism necesită investiții în resursele care vor permite experiențe autentice, atractive și competitive în raport cu destinațiile rurale cunoscute pe plan european.

În regiune există 4.480 de monumente istorice, dintre care 2.587 se află în mediul rural; dintre acestea, 688 sunt de interes național sau universal și 1.899 de interes local. Pe lângă acestea, mai există 10 monumente din patrimoniul mondial UNESCO (8 biserici din lemn și 2 păduri virgine seculare) și 16 țări și ținuturi etnografice care completează oferta culturală a mediului rural. Pentru aceste categorii, investițiile trebuie să vizeze în special protejarea și competitivizarea patrimoniului cultural autentic.

În stațiunile turistice din mediul rural din regiune (2 sunt de interes național și 16 de interes local), motivația de călătorie poate fi diferită de cea culturală: agrement (schi, turism montan/active/de iarnă) sau turism medical. În toate cele 18 stațiuni turistice infrastructura edilitară (amenajări, căile de circulație, parcările, spațiile verzi și/sau recreative, fațadele clădirilor etc.) este deficitară și necesită investiții majore.

Totodată, sunt avute în vedere numeroasele resurse din regiune cu potențial de a deveni noi atracții sau destinații turistice de nișă (precum turism montan, speoturism, turism neconvențional de nișă, turism nautic, turism viniviticol, sporturi de iarnă, turism ecumenic, turism de recreere etc.).

Proiectele integrate finanțate în cadrul acestui OS vor include activități complementare în mai multe domenii (social, economic și de mediu). Pe lângă elementele de infrastructură de bază, proiectele pot prevedea măsuri suplimentare ca parte a strategiilor de dezvoltare. AM va verifica abordarea integrată la nivel de proiect, inclusiv modul în care este justificată de nevoile locale identificate în strategia integrată relevantă și că proiectul va conține un set coerent de acțiuni integrate care țin seama de dimensiunile fizice, de mediu, sociale și economice.

Investițiile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific vizează următoarele tipuri de acțiuni:

**a) Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural și istoric, inclusiv asigurarea și/sau îmbunătățirea accesului către acestea, prin activități precum:**

- restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, monumentelor istorice și a patrimoniului cultural imobil, inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului
- modernizarea / reabilitarea clădirilor monument istoric cu funcții culturale inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului

**b) Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice prin activități precum:**

- construirea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurilor specifice, necesare valorificării resurselor turistice;
- sprijinirea unor proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice; precum: telegondole, telescaun, via ferata, etc
- amenajarea traseelor turistice folosind soluții prietenoase cu mediul (trasee montane marcate, puncte de observare, foișoare, popasuri, puncte salvamont, etc);
- amenajări aferente zonelor de relaxare și agrement aflate în proximitatea resurselor turistice prin construirea/modernizarea/extinderea de facilități inclusiv achiziția de dotări/echipamente.
- utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia.
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului

**c) Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear și balneoclimatic, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice, prin activități precum:**

- crearea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurii de agrement (precum parcuri tematice/ de distracții/ de aventură, aquaparcuri etc.)
- construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie ca resorturi cu servicii integrate (servicii de tip sănătate și întreținere, balneo, activități de recreere, activități sportive etc);
- construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic;
- reabilitarea instalațiilor de alimentare cu apă minerală de la surse la bazele de tratament inclusiv a utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia.
- activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului

Programul va acorda prioritate sprijinului pentru proiectele care au sau vor dezvolta planuri de finanțare complementară, inclusiv fonduri private, pentru a spori dependența de sursele proprii de venituri și pentru a asigura sustenabilitatea financiară a unor astfel de proiecte. Se va avea în vedere ca investițiile să țină cont de principiile dezvoltării durabile, cu accent pe eco-agroturism, să nu producă efecte negative asupra zonelor naturale din vecinătate (arii naturale



protejate, păduri, pajiști valoroase, zone umede etc). Amenajarea spațiilor verzi în cadrul suprafețelor cu infrastructură de turism se va face cu specii autohtone. Viitoarele investiții vor fi realizate pe suprafețe de teren cu regim de construire redus (POT redus), astfel încât să fie evitate efectele negative recurente asupra biodiversității în etapa de funcționare a investițiilor. Resursa turistică va fi valorificată fără a crea presiune asupra biodiversității.

În cadrul OP5 intervențiile privind favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane sunt complementare celor finanțate prin PIDS. Acesta finanțează intervenții integrate la nivel local, prin mecanismul DLRC.

Activitățile acestui obiectiv specific sunt în acord cu SDDR 2030 și contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă propuse de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, dar în special la realizarea ODD 11 „Dezvoltarea unor orașe și așezări umane favorabile incluziunii, sigure, reziliente și durabile”.

Complementar investițiilor în renovarea patrimoniului cultural rural finanțate prin PR NV, PNDR 2014-2022 finanțează investiții în patrimoniul cultural rural prin intermediul unor proiecte mici (maxim 500.000 de euro), iar PNS 2023-2027 nu finanțează astfel de investiții.

Toate acțiunile vizate au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH în baza Orientărilor tehnice privind aplicarea DNSH emise conform MRR.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Turiști
- Consumatori de cultură
- Populația din zonele deservite de infrastructura îmbunătățită

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Programul urmărește aplicarea principiilor orizontale privind **egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale** în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor.

Câteva din măsurile posibile de sprijinire a implementării principiilor de egalitate, incluziune și nediscriminare:

- Încurajarea accesului egal și nediscriminatoriu la procesul de recrutare și la toate nivelurile profesionale în cadrul echipei de management și de implementare a proiectului;

- Asigurarea de condiții echitabile de muncă prin achiziționarea de echipament accesibil pentru toate tipurile de angajați și prin adaptarea condițiilor de lucru la toate tipurile de nevoi;
- Proiectarea de infrastructuri incluzive, adaptate tuturor tipurilor de nevoi ale utilizatorilor;
- Colectarea de date cu privire la distribuția pe sexe și la implicarea persoanelor cu dizabilități și a persoanelor care fac parte din grupuri dezavantajate în echipa de implementare și în grupul beneficiarilor finali.

Programul va asigura îndeplinirea acestor obiective la nivelul intervențiilor finanțate, prin includerea de **condiții** în ghidurile solicitanților cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați, interzicerea oricăror acțiuni care au potențialul de a discrimina pe bază de sex, rasă, origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; interzicerea oricăror acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excludere; facilitarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă. Nu se vor sprijini investiții în facilități de îngrijire rezidențiale. Ghidurile solicitanților dedicate acestui obiectiv specific vor face trimitere înspre legislația națională și europeană unde pot fi identificate detalii despre măsurile specifice principiilor orizontale.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Sunt vizate zone non-urbane. Accesarea fondurilor va fi condiționată de existența Strategiilor de Dezvoltare ale Județelor din componența regiunii sau a Strategiilor de Dezvoltare Locală care adresează zone identificate prin Strategia Sectorială de Turism a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027, document justificativ în ceea ce privește oportunitatea și rolul investițiilor în ansamblul dezvoltării regionale.

Mecanismul de guvernare va fi structurat pe 3 niveluri: (i) nivelul operațional (sau executiv), în care rolul principal îl vor deține autoritățile teritoriale relevante, prin aparatul tehnic propriu care va avea rolul de a contribui la elaborarea strategiilor teritoriale integrate, colectarea datelor pentru implementarea și monitorizarea strategiei; (ii) nivelul strategic format din factorii de decizie din cadrul autorităților teritoriale relevante, mediul academic, de business, societatea civilă sau alți parteneri cu rol în selectarea proiectelor pe baza unor criterii clare și care vor fi consultați în procesul de elaborare al SIDU, (iii) nivelul decizional, în care autoritățile teritoriale relevante au rol în aprobarea strategiei și a listei de proiecte.

AM va condiționa finanțarea tuturor proiectelor din cadrul acestui OS de demonstrarea de către beneficiar a caracterului **integrat** al acestora, respectiv dacă sunt îndeplinite criteriile: (i) complementaritate cu alte proiecte cuprinse în cadrul strategiilor de dezvoltare; (ii) abordarea unor funcții multiple (economice, sociale, de mediu etc.); în cadrul proiectului integrat (economic, social, de mediu etc.); (iii) implicarea mai multor părți interesate în fazele de dezvoltare și implementare, pentru dezvoltarea comunității. AM va urmări îndeplinirea condițiilor în baza cărora beneficiarul a primit finanțarea, utilizând procedurile interne de lucru.

AM se asigură printr-o metodologie proprie că strategiile vor fi alinate cerințelor din art. 29 al RDC înainte sau la depunerea primului proiect de către un UAT pe obiectivul specific vizat.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Acțiunile propuse sprijină îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 3. Turism și cultură, Acțiunea 1: Promovarea turismului durabil în regiunea Dunării și valorificarea proiectelor SUERD din domeniile culturii, naturii și turismului, Acțiunea 2. Susținerea și promovarea turismului cultural în regiunea Dunării, Acțiunea 6. Promovarea patrimoniului cultural în regiunea Dunării. Se are în vedere promovarea unor investiții în conformitate cu ariile prioritare SUERD în scopul maximizării impactului acestora la nivel regional. Sunt sprijinite schimburi de bune practici, campanii de comunicare pentru promovarea cooperării între actorii regionali, fiind create premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în concordanță cu nevoile zonei dunărene și ale politicii europene de coeziune.

În cadrul acțiunilor propuse va fi prevăzută posibilitatea finanțării unor activități de cooperare la nivel interregional cu alte regiuni din UE, acolo unde se consideră că o astfel de abordare poate aduce valoare adăugată sau beneficii semnificative obiectivelor programului.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Acțiunile vor viza obiective deschise publicului larg și aflate în proprietatea/ administrarea unor entități publice, contribuind la dezvoltarea locală, respectiv beneficiul sprijinului UE este transmis în mod direct locuitorilor care vor avea acces la zone mai atractive și favorabile incluziunii.

În plus, unele intervenții se adresează autorităților publice din regiune care vor dezvolta proiecte negeneratoare de venituri, beneficiarii finali fiind cetățenii care vor accesa infrastructura sprijinită, în mod gratuit. Iar pentru proiectele sprijinite care generează venituri, sumele încasate vor fi utilizate pentru activități de mentenanță și administrare a obiectivelor și nu vor fi suficiente pentru rambursarea unor instrumente financiare.

Astfel, sprijinul sub formă de instrumente financiare nu este luat în considerare, iar acțiunile vor fi sprijinite prin intermediul granturilor nerambursabile.

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	RCO74	Population covered by projects in the framework of strategies for integrated territorial development	persons	0.00	271,908.00

P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	RCO75	Strategies for integrated territorial development supported	contributions to strategies	0.00	6.00
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	RCO76	Integrated projects for territorial development	projects	0.00	11.00
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	RCO77	Number of cultural and tourism sites supported	cultural and tourism sites	0.00	11.00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference Year	Target (2029)	Source of data	Comments
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	RCR77	Visitors of cultural and tourism sites supported	visitors/year	87,373.00	2021-2029	113,585.00	MySMIS	

#### 2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	165. Protection, development and promotion of public tourism assets and tourism services	8,500,000.00
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	166. Protection, development and promotion of cultural heritage and cultural services	5,750,000.00
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	167. Protection, development and promotion of natural heritage and	15,875,000.00

				eco-tourism other than Natura 2000 sites	
P7	RSO5.2	Total			30,125,000.00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	01. Grant	30,125,000.00
P7	RSO5.2	Total			30,125,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	20. Other type of territorial tool - Rural areas	30,125,000.00
P7	RSO5.2	Total			30,125,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	--------------------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
P7	RSO5.2	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	30,125,000.00
P7	RSO5.2	Total			30,125,000.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

## 2.2. Technical assistance priorities

### 2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 8. Asistență tehnică

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

#### 2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

Intervențiile în domeniul Asistenței Tehnice vor fi direcționate către asigurarea funcționării sistemului de management; consolidarea capacităților AM, OI și CM, beneficiari și parteneri relevanți; asigurarea evaluării și a studiilor necesare programului, colectarea datelor pentru o bună implementare a programului și pregătirea următoarei perioade de programare; desfășurarea activităților de informare și comunicare privind PR NV .

Lecțiile învățate în perioadele de programare anterioare stau la baza cadrului instituțional propus, astfel:

- Capacitatea administrativă, în special a beneficiarilor UAT de mici dimensiuni și/sau din comunități afectate de sărăcie, este adesea deficitară, aceștia neavând personalul necesar pentru dezvoltarea sau derularea proiectelor, fiind necesare măsuri pentru sprijinirea acestora, astfel încât să se asigure o calitate corespunzătoare a documentațiilor tehnico-economice care stau la baza aprobării proiectelor și semnării contractelor de finanțare, calitate care apoi contribuie la evitarea întârzierilor și a costurilor suplimentare în implementare.,,
- Este nevoie ca elementele de design (ghidul) și etapa de selecție să asigure contractarea unor proiecte de calitate, deoarece acestea sunt esențiale atât pentru succesul implementării, cât și pentru atingerea rezultatelor și sustenabilitatea intervențiilor la nivel de program. De asemenea, trebuie avută în vedere secvențialitatea intervențiilor și corelarea între acestea.
- Un grad de complexitate ridicat al schemelor de finanțare generează dificultăți în accesarea fondurilor; este nevoie de claritate în definirea conceptelor, de sprijin rapid și coerent către solicitanți pentru rezolvarea neclarităților.
- Ghiduri ale solicitantului stufoase și necorelate, cu reguli diferite pentru situații similare, ghiduri și proceduri nepublicate la timp sau care au suferit modificări succesive, greu de urmărit de solicitanții de finanțare și cu reguli care nu au fost unitare au dus la o reticență constantă a beneficiarilor de a pregăti proiectele înainte de lansarea ghidurilor și la o întârziere constantă a depunerii cererilor de finanțare.
- Comunicarea și cooperarea inter-instituțională sunt aspecte esențiale pentru succesul implementării. În acest sens, este nevoie de asigurarea unor mecanisme funcționale între beneficiarii proiectelor și autoritățile / instituțiile cu atribuții de politică
- Este nevoie de analiza constantă a poverii administrative și de măsuri de reducere a acesteia, cum ar fi simplificarea verificării administrative și de eligibilitate prin reducere numărului de documente solicitate la depunerea proiectului, pondere mai mare a declarațiilor pe proprie răspundere și eliminarea dublajelor între documentele solicitate la depunere și în etapa de contractare, obiectivul fiind reducerea perioadei dintre depunerea aplicațiilor și startul implementării proiectului. O durată prea mare a acestei perioade duce la dispariția sau îngustarea ferestrelor de oportunitate adresate de aplicații și la reducerea eficienței finanțărilor aferente

- În perioadele anterioare, mecanismul de evaluare depunere și evaluare a cererilor de finanțare a fost îngreunat de reglementarea excesivă, consecința directă fiind un consum mare de resurse; procesul de evaluare-selecție-contractare a unui proiect a avut 4 etape și a implicat o durată îndelungată – în medie 11-12 luni de la depunerea până la contractarea proiectului. Depunerea proiectului tehnic, după semnarea contractului de finanțare a produs întârzieri suplimentare în procesul de absorbție a fondurilor. De unde concluzia că depunerea unor cereri de finanțare care să conțină și documentații tehnice cu nivel de maturitate ridicat (finalizate și aprobate la nivelul beneficiarului) este esențială pentru a se finaliza proiectele în timpul preconizat.
- Domeniul achizițiilor publice a produs blocaje în finalizarea proiectelor, din cauza întârzierilor în aprobarea documentațiilor de atribuire sau finalizarea procedurilor de achiziții publice.

Astfel, pentru perioada 2021-2027, capacitatea administrativă a beneficiarilor publici (atât urbani cât și rurali) în a pregăti proiecte mature, bine planificate, și a le implementa eficient, va fi susținută constant, având în vedere ponderea acestei categorii de beneficiari la nivelul alocării PR NV . Aceeași atenție va fi acordată și altor categorii de beneficiari (mediul de afaceri, mediul academic și de cercetare)..

Sistemul de raportare și comunicare între autoritățile programului și în relația cu beneficiarii trebuie simplificat și digitalizat; integrarea bazelor de date pentru extragerea automată a informațiilor și a rapoartelor, atât la nivel de proiect, în relația directă cu beneficiarul, cât și la nivel de program, în relația cu ministerul de resort, ar avea ca rezultat simplificarea și eficientizarea monitorizării și evaluării PR NV 2021-2027.

Tipuri orientative de activități (fără a se limita la)::

- Asigurarea sprijinului necesar pentru **pregătirea, implementarea, monitorizarea și controlul PR NV**
  - Sprijinirea AM PR NV pentru implementarea diferitelor etape ale PR NV , respectiv pregătire, selecție, verificare și monitorizare, evaluare, control și audit, achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice implementării PR NV
  - Consolidarea capacității instituționale și administrative, a ADR NV pentru a face față provocărilor privind gestionarea și implementarea POR
  - Sprijinirea acțiunilor necesare pentru elaborarea și implementarea unei foi de parcurs pentru creșterea capacității administrative necesare în gestionarea și implementarea eficiente a fondurilor europene (ACB Roadmap) care se adresează atât AM PR NV cât și beneficiarilor publici și privați
  - Sprijinirea organizatorică și logistică a CM PR NV și a altor comitete/ grupuri de lucru implicate în implementarea PR NV
  - Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea, actualizarea și revizuirea planurilor și strategiilor regionale, inclusiv a strategiilor de specializare inteligentă
- Creșterea **capacității administrative a beneficiarilor PR NV** de a accesa fonduri europene în vederea pregătirii și implementării proiectelor, precum și consolidarea capacităților administrațiilor teritoriale în procesul de pregătire a cererilor de proiecte (instruiri, help-desk, asistența pentru promotorii de proiecte, etc)
- Elaborarea de **evaluări, studii și analize** specifice PR NV , PDR NV, RIS3 NV pentru sprijinirea activităților legate de închiderea perioadei de programare 2014-2020 și pregătirea perioadei de programare post 2027 ;

- Sprijinirea activităților de **informare și comunicare** specifice PR NV (dezvoltarea și gestionarea instrumentelor de comunicare, inclusiv pagina web dedicată programului, realizarea și distribuirea materialelor informative și promovare, organizarea de evenimente de informare și promovare, implementarea de campanii de promovare, organizarea activității de helpdesk etc). Activitățile de comunicare și informare vor fi realizate conform planului de comunicare AM PR NV.

Ațiunile preconizate a se realiza prin intermediul acestei axe vor fi corelate cu ațiunile din cadrul Programului Asistență Tehnică (POAT) astfel încât să se asigure complementaritatea intervențiilor din punctul de vedere al destinației finanțării nerambursabile.

Conform prevederilor cap.9 din Acordul de Parteneriat, o importanță majoră este acordată consolidării sistemului de management și control, având în vedere atât lecțiile învățate, cât și noile responsabilități și structuri instituționale stabilite pentru perioada 2021-2027, se vor promova ațiuni orizontale și ațiuni specifice, privind pregătirea și evaluarea proiectelor, ajutor de stat, instrumente financiare, evaluare și indicatori, achiziții publice, sistem informatic, prevenirea și gestionarea neregulilor, anti-fraudă și prevenirea conflictului de interese etc. Pentru a asigura o mai bună transparență și responsabilitate în derularea procedurilor de achiziție publică, se are în vedere aplicarea unui pact de integritate pentru una dintre operațiunile finanțate prin program.

Din perspectiva principiului DNSH, ațiunile propuse nu au un potențial impact negativ semnificativ asupra mediului prin natura lor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Sunt avute în vedere următoarele categorii de grupuri țintă:

- Personalul AM POR NV,
- Beneficiarii POR NV
- Potențialii beneficiari ai POR NV
- Populația regiunii NV
- Reprezentanți ai societății civile

### 2.2.1.2. Indicators

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
------	--------------------	----	-----------	------------------	------------------	---------------



ERDF	Less developed	12S9	Ațiuni de informare și publicitate	Ațiuni	7.00	70.00
ERDF	Less developed	12S10	Personal finanțat de FEDR	FTE	140.00	140.00
ERDF	Less developed	12S11	Studii, analize, rapoarte aferente implementării POR NV	Studii/analize	0.00	7.00

### 2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Priority	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
8	ERDF	Less developed	179. Information and communication	4,000,000.00
8	ERDF	Less developed	180. Preparation, implementation, monitoring and control	41,395,111.00
8	ERDF	Less developed	181. Evaluation and studies, data collection	3,000,000.00
8	ERDF	Less developed	182. Reinforcement of the capacity of Member State authorities, beneficiaries and relevant partners	3,000,000.00
8	Total			51,395,111.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
----------	------	--------------------	------	--------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+\*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Priority	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
8	ERDF	Less developed	03. Gender neutral	51,395,111.00
8	Total			51,395,111.00

\* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

### 3. Financing plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14, 26 and 26a CPR

#### 3.1. Transfers and contributions (1)

Reference: Articles 14, 26, 26a and 27 CPR

Programme amendment related to	<input type="checkbox"/> contribution to InvestEU
	<input type="checkbox"/> transfer to instruments under direct or indirect management
	<input type="checkbox"/> transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds
	<input type="checkbox"/> Funds contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241

(1) Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14, 26 and 26a, except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Table 15A: Contributions to InvestEU\* (breakdown by year)

Contribution from		Contribution to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	InvestEU window	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

\* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU\* (summary)

Fund	Category of region	Sustainable Infrastructure (a)	Innovation and Digitisation (b)	SME (c)	Social Investment and Skills (d)	Total (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Total						

\* Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation

--

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to	Breakdown by year							
Fund	Category of region	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management\* (summary)

Fund	Category of region	Total
Total		

\* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Transfers to instruments under direct or indirect management - Justification

--

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds\* (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to		Breakdown by year							
Fund	Category of region	Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

\* Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)

--

	ERDF			ESF+			CF	EMFAF	AMIF	ISF	BMVI	Total
	More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed						
Total												

\* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and category of region.

### Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification

--

Table 21: Resources contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241

Fund	Category of region	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
<b>Grand total</b>								

### 3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)

### 3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)

Transfers from	Transfers to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total

\* Applicable to ERDF and ESF+ only

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Transfers from	Transfers to	Breakdown by year			
Category of region*	Category of region*	2025	2026	2027	Total

\* Applicable to ERDF and ESF+ only

### 3.4. Transfers back (1)

**Table 20A: Transfers back (breakdown by year)**

Transfers from	Transfers to		Breakdown by year							
			InvestEU or other Union instrument	Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025

(1) Applicable only to programme amendments for resources transferred back from other Union instruments, including elements of AMIF, ISF and BMVI, under direct or indirect management, or from InvestEU.

**Table 20B: Transfers back\* (summary)**

From	To						
InvestEU / Instrument	ERDF			ESF+			Cohesion Fund
	More developed	Transition	Developed	More developed	Transition	Developed	

\* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

### 3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Article 3, 4 and 7 JTF Regulation

Table 10: Financial appropriations by year

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Total
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ERDF*	Less developed	0.00	157,142,557.00	166,640,817.00	219,543,611.00	229,784,286.00	102,569,299.00	102,569,298.00	108,164,797.00	108,164,796.00	1,194,579,461.00
Total ERDF		0.00	157,142,557.00	166,640,817.00	219,543,611.00	229,784,286.00	102,569,299.00	102,569,298.00	108,164,797.00	108,164,796.00	1,194,579,461.00
Total		0.00	157,142,557.00	166,640,817.00	219,543,611.00	229,784,286.00	102,569,299.00	102,569,298.00	108,164,797.00	108,164,796.00	1,194,579,461.00

\* Amounts after the complementary transfer to the JTF.

### 3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for jobs and growth goal where technical assistance in accordance with Article 36(4) CPR was chosen in the Partnership Agreement

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Policy / JTF specific objective number or technical assistance	Priority	Basis for calculation Union support (total eligible cost or public contribution)	Fund	Category of region*	Union contribution (a)=(g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
						Union contribution less flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		Public (c)	Private (d)		
1	P1	Public	ERDF	Less developed	278,719,212.00	229,550,746.00	49,168,466.00	49,185,744.00	49,185,744.00		327,904,956.00	84.9999998170%
1	P2	Public	ERDF	Less developed	51,282,941.00	45,235,135.00	6,047,806.00	9,049,931.00	9,049,931.00		60,332,872.00	84.9999996685%
2	P3	Public	ERDF	Less developed	179,066,195.00	144,478,432.00	34,587,763.00	31,599,917.00	31,599,917.00		210,666,112.00	84.9999999051%
2	P4	Public	ERDF	Less developed	259,382,388.00	213,625,103.00	45,757,285.00	45,773,363.00	45,773,363.00		305,155,751.00	84.9999998853%
3	P5	Public	ERDF	Less developed	157,231,901.00	129,494,841.00	27,737,060.00	27,746,807.00	27,746,807.00		184,978,708.00	84.9999995675%
4	P6	Public	ERDF	Less developed	38,693,050.00	31,867,263.00	6,825,787.00	38,693,050.00	38,693,050.00		77,386,100.00	50.0000000000%
5	P7	Public	ERDF	Less developed	178,808,663.00	147,265,276.00	31,543,387.00	31,554,471.00	31,554,471.00		210,363,134.00	84.9999995722%
TA36(4)	8	Public	ERDF	Less developed	51,395,111.00	42,328,571.00	9,066,540.00	9,069,727.00	9,069,727.00		60,464,838.00	84.9999978500%
Total			ERDF	Less developed	1,194,579,461.00	983,845,367.00	210,734,094.00	242,673,010.00	242,673,010.00		1,437,252,471.00	83.1154918919%
Grand total					1,194,579,461.00	983,845,367.00	210,734,094.00	242,673,010.00	242,673,010.00		1,437,252,471.00	83.1154918919%

\* For ERDF: less developed transition, more developed, and where applicable, special allocation for outermost and northernly sparsely populated regions. For ESF+, less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For Cohesion Fund: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

\*\* Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

#### 4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
1. Effective monitoring mechanisms of the public procurement market			Yes	Monitoring mechanisms are in place that cover all public contracts and their procurement under the Funds in line with Union procurement legislation. That requirement includes:  1. Arrangements to ensure compilation of effective and reliable data on public procurement procedures above the Union thresholds in accordance with reporting obligations under Articles 83 and 84 of Directive 2014/24/EU and Articles 99 and 100 of Directive 2014/25/EU.	Yes	HG nr. 901/2015  OUG nr. 13/2015  HG 634/2015  OUG nr. 68/2019  <a href="http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false">http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false</a>	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin:  - prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP  - prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel  - calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili  - pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională.  Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
				2. Arrangements to ensure the data cover at least the following elements:		Yes	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172



Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				<p>a. Quality and intensity of competition: names of winning bidder, number of initial bidders and contractual value;</p> <p>b. Information on final price after completion and on participation of SMEs as direct bidders, where national systems provide such information.</p>		<p>HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169</p> <p>b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6),222^1</p> <p>Legea nr 99/2016, art. 239, 239^1</p> <p>OUG nr 114/2020</p> <p><a href="http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANT-A-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf">http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANT-A-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf</a></p> <p><a href="http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf">http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf</a></p> <p>Instrucțiunea nr 1/2021</p> <p><a href="http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf">http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf</a></p>	<p>155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anunț de atribuire, incluzând cel puțin elementele solicitate.</p> <p>b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului.</p> <p>Au fost implementate următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20</li> <li>-modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract</li> <li>- dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens</li> <li>- instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021)</li> </ul> <p>În ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații regăsiindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participanții la procedură.</p>
				3. Arrangements to ensure monitoring and analysis of the data by the competent national authorities in accordance with article 83 (2) of directive	Yes	<p>OUG nr. 13/2015</p> <p>HG 634/2015</p> <p>OUG nr. 68/2019</p> <p><a href="http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false">http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false</a></p>	ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				2014/24/EU and article 99 (2) of directive 2014/25/EU.			
				4. Arrangements to make the results of the analysis available to the public in accordance with article 83 (3) of directive 2014/24/EU and article 99 (3) directive 2014/25/EU.	Yes	<a href="http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false">http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false</a>	Rezultatele activității de monitorizare sun publicate și disponibile pe site-ul ANAP.
				5. Arrangements to ensure that all information pointing to suspected bid-rigging situations is communicated to the competent national bodies in accordance with Article 83(2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU.	Yes	Nu sunt	<p>Legislația națională conține reglementări specifice care răspund situațiilor de denaturare a concurenței:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7)</li> <li>- Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5)</li> </ul> <p>Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.</p>
2. Tools and capacity for effective application of State aid rules			Yes	<p>Managing authorities have the tools and capacity to verify compliance with State aid rules:</p> <p>1. For undertakings in difficulty and undertakings under a recovery requirement.</p>	Yes	<a href="http://www.ajutordestat.ro/?pag=206">http://www.ajutordestat.ro/?pag=206</a>	<p>Referitor la conceptul de încadrare a întreprinderilor în categoria de întreprindere în dificultate, AM:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- verifică existența declarației pe propria răspundere a reprezentantului întreprinderii beneficiare,</li> <li>- aplică metodologia pentru Verificarea declarației pe propria răspundere a reprezentantului întreprinderii beneficiare (prezentată în Anexa la Autoevaluarea națională privind îndeplinirea condiției favorizante privind ajutorul de stat);</li> </ul>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>analiza la nivelul întreprinderii se face pe baza datelor conturilor anuale complete încheiate pentru anul anterior depunerii cererii de finanțare, aprobate și depuse la autoritățile fiscale.</p> <p>Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.</p>
				2. Through access to expert advice and guidance on State aid matters, provided by State aid experts of local or national bodies.	Yes	OUG nr. 77/2014 <a href="https://mfinante.gov.ro/documents/35673/220775/OUG77_2014.pdf">https://mfinante.gov.ro/documents/35673/220775/OUG77_2014.pdf</a>	Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitatea sa de stat membru al UE, inclusive în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.
3. Effective application and implementation of the Charter of Fundamental Rights			Yes	Effective mechanisms are in place to ensure compliance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union ('the Charter') which include:	Yes	Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile	A fost aprobat "Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile", în consultare cu partenerii relevanți, ce are ca obiectiv sprijinirea personalului din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter.		<a href="https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/">https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/</a>	Europene, ministerelor de linie cu atribuții în gestionarea fondurilor europene, agențiilor și altor autorități publice în programare și în implementare pentru perioada 2021-2027, cât și a beneficiarilor care solicită finanțare din fondurile europene nerambursabile (FEN), în aplicarea și implementarea eficace a dispozițiilor Cartei.  Ghidul dă o mai bună înțelegere a Cartei, explicând importanța și caracterul obligatoriu al conformității acesteia în implementarea FEN și asigurând reflectarea prevederilor Cartei corespunzător în pregătirea și implementarea programelor prin explicarea rolului și a sarcinilor autorităților și facilitarea elaborării procedurilor de verificare a conformității cu dispozițiile Cartei, prin furnizarea de instrumente simple și directe de verificare incluzând o listă de verificare utilizată în toate etapele programării și implementării.
				2. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the Charter and complaints regarding the Charter submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).	Yes	Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile  <a href="https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/">https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/</a>	Raportarea cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri cu Carta și a plângerilor privind Carta se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h), respectiv art. 69(7) din RDC, sub responsabilitatea autorității de management, cel puțin o dată pe an către CM, în cadrul documentelor privind stadiul implementării programelor. Se vor furniza informații referitoare la numărul și rezultatele plângerilor, numărul și modalitățile de soluționare a cazurilor detectate de neconformitate,

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>împreună cu măsurile de remediere aplicate. De asemenea, măsurile puse în aplicare la nivelul autorității de management pentru verificarea conformității documentelor cu dispozițiile Cartei vor fi raportate în același capitol.</p> <p>Se va acorda o atenție deosebită componentei comitetelor de monitorizare prin includerea organismelor responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, a drepturilor persoanelor cu dizabilități, a egalității de gen și a nediscriminării.</p>
4. Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC			Yes	<p>A national framework to ensure implementation of the UNCRPD is in place that includes:</p> <p>1. Objectives with measurable goals, data collection and monitoring mechanisms.</p>	Yes	<p>HG234/2022 -atribuțiile, organizarea și funcționarea ANPDPD  <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251762">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251762</a></p> <p>L221/2010 -ratificarea CDPD  <a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/Afis/123949">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/Afis/123949</a></p> <p>L448/2006 - protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap  <a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311</a></p> <p>HG490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile pers. cu dizabilități 2022-2027  <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203</a></p>	<p>Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, ce are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi.</p> <p>Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.</p> <p>Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANPDPD, pe</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>baza unei metodologii și a unor instrumente de lucru.</p> <p>Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea implementării Strategiei naționale 2022-2027</p>
				2. Arrangements to ensure that accessibility policy, legislation and standards are properly reflected in the preparation and implementation of the programmes.	Yes	<p>L8/2016 - înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități <a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197</a></p> <p>Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027 (Ghidul CDPD)</p> <p><a href="https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/">https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/</a></p>	<p>ANPDPD elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul dizabilității. La nivelul MIPE s-a elaborat Ghidul CDPD în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României și aprobat de Guvern prin Memorandum comun în data de 10 august a.c. Ghidul sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin evidențierea rolurilor diferitelor autorități pentru asigurarea reflectării politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea și implementarea AP și a Programelor.</p> <p>Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în programare și implementare, dar și mecanismele de asigurare și verificare a respectării CFO4 și prevede acțiuni de asigurare a capacității administrative necesare.</p> <p>Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea, adaptarea rezonabilă, designul universal, utilizarea noilor tehnologii de către persoanele cu</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							dizabilități, pentru a facilita integrarea lor în societate
				3. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the UNCRPD and complaints regarding the UNCRPD submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).	Yes	<a href="https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/">https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/</a>	Reprezentanții Punctului de contact vor fi membri în CM-urile programelor. Raportarea către CM a cazurilor de neconformitate conf. art. 40 din RDC se va face cel puțin o dată pe an, prin prezentarea de către PCPD a plângerilor și reclamațiilor primite pe site-urile internet constituite în baza art. 46 și 49 din RDC, precum și în urma conlucrării cu celelalte entități relevante. PCPD ocupă o poziție cheie în cadrul arhitecturii instituționale pentru asigurarea faptului că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate sunt reflectate în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor. Prin colaborarea cu AM, ACP, AA, ANPDPD, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCD, Avocatul Poporului, în conf. cu dispozițiile art. 69 alin.(7) din RDC, reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM neconformitățile și sesizările înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau adresate de cetățeni COM, sesizările soluționate și propunerile de remediere înaintate spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica, după caz, COM remediarea situațiilor semnalate
1.1. Good governance of			Yes	Smart specialisation strategy or strategies shall be supported by:	Yes	SNCISI 2022-2027 <a href="https://www.poc.research.gov.ro/upload">https://www.poc.research.gov.ro/upload</a>	Analiza factorilor care obstrucționează difuzarea inovației a concluzionat că

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
national or regional smart specialisation strategy	ERDF	RSO1.1. Developing and enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies RSO1.4. Developing skills for smart specialisation, industrial transition and entrepreneurship		1. Up-to-date analysis of challenges for innovation diffusion and digitalisation.		<p>s/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi_19-iulie.pdf</p> <p>Analiza factorilor care împiedică difuzarea inovației:  <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/s/2021-2027/conditie-favorizanta/analysis-of-the-factors-that-obstruct-the-diffusion-of-innovatio.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/s/2021-2027/conditie-favorizanta/analysis-of-the-factors-that-obstruct-the-diffusion-of-innovatio.pdf</a></p> <p>Analiza barierelor în calea digitizării mediului public și privat:  <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/s/2021-2027/conditie-favorizanta/bariere-digitalizare.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/s/2021-2027/conditie-favorizanta/bariere-digitalizare.pdf</a></p>	<p>principalele provocări sunt legate de finanțarea redusă pentru CDI; nivelul scăzut de colaborare (public-public și public-privat); lipsa unei coordonări eficiente a politicilor; integrarea scăzută în ERA; masa critică scăzută de cercetători în sistemul CDI din România; lipsa predictibilității cadrului legal; și cultura scăzută pentru inovație. În ceea ce privește provocările digitalizării, acestea sunt legate de lipsa educației digitale; nivelul scăzut de finanțare publică pentru digitalizarea IMM-urilor; ambiguitatea și lipsa unei evoluții coerente a instrumentelor de guvernare electronică; și dezvoltarea insuficientă a serviciilor publice electronice în România. Principalele măsuri avute în vedere pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național și regional sunt: creșterea bazată pe dovezi în elaborarea politicilor, integrarea mecanismelor de monitorizare și evaluare, creșterea finanțării CDI și eficienței acesteia, propagarea digitalizării în toate domeniile de activitate și creșterea interoperabilității sistemului IT național</p>
				2. Existence of competent regional or national institution or body, responsible for the management of the smart specialisation strategy.	Yes	<p>Regulamentul de Funcționare (ROF) aprobat de MCID 20492/10.05.2022  <a href="https://www.research.gov.ro/wp-content/uploads/2022/11/rof-mcid-10-05-2022.pdf">https://www.research.gov.ro/wp-content/uploads/2022/11/rof-mcid-10-05-2022.pdf</a></p> <p>Ordinul MCID nr. 458/31.07.2019 privind Regulamentul de Funcționare al CCSS:</p>	<p>Managementul strategiei de specializare inteligentă se concentrează pe guvernanța multilevel între nivelurile național și regional. Comitetul de Coordonare pentru Specializare Inteligentă a fost stabilit pentru o cooperare eficientă între nivelurile național și regional. Această structură are un rol strategic de decizie în adoptarea, monitorizarea, evaluarea și</p>



Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
						<a href="https://www.poc.research.gov.ro/ro/articol/4380/2021-2027-condi-ie-favorizanta-2021-2027">https://www.poc.research.gov.ro/ro/articol/4380/2021-2027-condi-ie-favorizanta-2021-2027</a>	revizuirea SNCISI, stabilind mecanismul de integrare și legătură cu RIS3 pentru a identifica sinergiile între S3 și a recomanda acțiuni pentru a le valorifica. La nivel național, Ministerul RID este instituția responsabilă de NSRISS, având putere decizională pentru a asigura gestionarea NSRISS ca autoritate de stat pentru cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare. Agențiile de Dezvoltare Regională sunt responsabile de RIS3, având putere decizională pentru a asigura gestionarea RIS3 la nivel operațional. Managementul strategic al RIS3 este asigurat de Consorțiul Regional pentru Inovare (CRI) pentru fiecare regiune.
				3. Monitoring and evaluation tools to measure performance towards the objectives of the strategy.	Yes	<p>Ordinul ministrului cercetării, inovării și digitalizării nr. 21093/05.09.2023</p> <p><a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/275008">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/275008</a></p> <p>PNIM poate fi accesat : <a href="https://www.pnim.mcid.gov.ro">https://www.pnim.mcid.gov.ro</a></p> <p>Ordinul MCID nr. 20486/29.02.2024 privind metodologia națională EDP și Planurile de Acțiune Integrate pentru criteriile 3 și 4: <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-nr-20486_29-februarie-2024_criteriile-3-si-4_conditie-favorizanta-mcid.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-nr-20486_29-februarie-2024_criteriile-3-si-4_conditie-favorizanta-mcid.pdf</a></p>	Sistemul de monitorizare și evaluare a fost proiectat, dezvoltat și integrat în structurile la nivel național și regional care asigură trasabilitatea datelor necesare pentru a sprijini procesele aferente. Sistemul include indicatori definiți, o metodologie comună de monitorizare și evaluare și un mecanism comun pentru colectarea/analiza datelor legate de S3. Instrumentele asigură uniformitatea indicatorilor, evită suprapunerile și permit valorificarea datelor colectate la nivel regional și național. Indicatorii sunt asociați cu ecosistemul de cercetare și inovare, domeniile de specializare inteligentă și proiectele care contribuie la S3. Responsabil pentru coordonarea sistemului național de monitorizare și evaluare este Direcția pentru politici și

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							strategii CDI, Inovare și Transfer Tehnologic din cadrul MCID. La nivel regional, fiecare RIS3 are propriul său mecanism și structuri de monitorizare și evaluare care asigură transmiterea datelor către platforma integrată de monitorizare (componenta regională). Sistemul de monitorizare și evaluare este implementat pe baza planificării naționale și regionale.
				4. Functioning of stakeholder co-operation (“entrepreneurial discovery process”).	Yes	<p>Ordinul MCID 20486/29.02.2024 privind metodologia națională EDP și Planurile de Acțiune Integrate pentru criteriile 3 și 4:  <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-nr-20486_29-februarie-2024_criteriile-3-si-4_conditie-favorizanta-mcid.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-nr-20486_29-februarie-2024_criteriile-3-si-4_conditie-favorizanta-mcid.pdf</a></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ordinul MLPDA nr. 3630/13.08.2020 Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă (RIS3) pe baza metodologiei regionale EDP poate fi accesat:  <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/229504">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/229504</a></li> </ul>	Domeniile și subdomeniile naționale de specializare inteligentă pentru perioada 2021-2027 reflectate în SNCISI au rezultat dintr-un proces de descoperire antreprenorială desfășurat în 2020 pe baza unei metodologii pentru realizarea EDP. O versiune actualizată a metodologiei a fost aprobată în februarie 2024. RIS3 au fost dezvoltate pe baza exercițiilor EDP desfășurate la nivelul fiecărei regiuni conform unei metodologii regionale EDP. La nivel național și regional, EDP a fost implementat ca un proces interactiv și inclusiv implicând afaceri, cercetare, societate civilă și administrație publică. Aplicarea continuă a celor două metodologii EDP se desfășoară pe baza planificării naționale și regionale. Se așteaptă ca parte a revizuirii să aprofundeze specializarea prin definirea foilor de parcurs asociate subdomeniilor, care pot permite o poziție mai înaltă în lanțurile globale cu valoare adăugată.
				5. Actions necessary to improve national or regional research and	Yes	ROF MCID poate fi accesat: <a href="https://www.mcid.gov.ro/minister/organizare/">https://www.mcid.gov.ro/minister/organizare/</a>	Pentru a aborda provocările la nivelul RO, se implementează în prezent o serie de reforme structurale necesare pentru

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				innovation systems, where relevant.			îmbunătățirea sistemului CDI. Astfel, în conformitate cu prevederile componentelor (7 și 9) ale NRRP, recomandările PSF sunt abordate cu scopul de a crea un mediu sustenabil, predictibil și simplificat pentru instituțiile de cercetare și afaceri, crescând accesul la finanțare cu accent pe contribuția la tranziția digitală, creșterea capacității de inovare a sistemului CDI pentru a crea sinergii între cercetare și afaceri. Pentru a face față noilor responsabilități care derivă din condiția favorizantă și din provocările la nivel național și european în termeni de performanțe CDI, MCID și-a revizuit structura. Directorii noilor departamente sunt membri în cadrul CCSS, fiind parte din procesul decizional în termeni de politici CDI și S3 împreună cu reprezentanții ADR-urilor.
				6. Where relevant, actions to support industrial transition.	Yes	Planul de măsuri privind gestionarea tranziției industriale în România poate fi accesat: <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan_tranz_industriala_rev2-iun-2021.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/plan_tranz_industriala_rev2-iun-2021.pdf</a>	Planul de Gestionare a Tranziției Industriale în România se concentrează pe următoarele tipuri principale de intervenții: 1) investiții inovatoare (încurajarea întreprinderilor să adopte tehnologii Industry 4.0, inclusiv mecanisme de gestionare a proprietății industriale); 2) investiții în factori care conduc la adoptarea Industry 4.0: cadrul legislativ, definirea standardelor de interoperabilitate, securitate, eficiență energetică; 3) competențe (instruire și educație la nivel de întreprindere); și 4) conștientizare și guvernanta (diseminarea cunoștințelor și aplicațiilor tehnologiei Industry 4.0 și asigurarea

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							unei guvernante eficiente bazate pe colaborarea cu partenerii pentru a atinge obiectivele planului). Aceste elemente au fost, de asemenea, preluate, acolo unde a fost cazul și relevant, în programele regionale. Această abordare este reflectată și în JTP.
				7. Measures for enhancing cooperation with partners outside a given Member State in priority areas supported by the smart specialisation strategy.	Yes	Acțiunile de sprijinire a colaborării internaționale incluse în SNCISI 2022-2027 pot fi accesate la: <a href="https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi_19-iulie.pdf">https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi_19-iulie.pdf</a>	Acțiunile de sprijinire a colaborării internaționale au fost stabilite în SNCISI 2022-2027 și RIS3. Programele regionale și PoCIDIF oferă sprijin pentru operațiuni de cooperare internațională și interregională pentru actorii CDI și întreprinderi. Scopul este de a crește capacitatea firmelor autohtone de a produce inovație, inclusiv inovație disruptivă și de a crea nișe pentru valorificarea economică a rezultatelor CDI pe piețele internaționale, inclusiv prin integrarea în soluții multinaționale în România. Participarea actorilor relevanți în CoP R3 este promovată și încurajată la nivel național și regional. Se fac eforturi pentru a implica actorii naționali și regionali relevanți în participarea la platformele tematice S3 și în dezvoltarea parteneriatelor tematice pentru specializare inteligentă. Prin platforma de monitorizare descrisă la criteriul 3, datele privind dinamica principalelor acțiuni de sprijinire a colaborării internaționale sunt colectate, procesate și analizate.
2.1. Strategic policy framework to support energy	ERDF	RSO2.1. Promoting energy	Yes	1. A national long term renovation strategy to support the renovation of the national	Yes	HG nr. 1034/2020 în 27.11.2020. SRTL poate fi consultat accesând următorul link:	Strategia națională de renovare pe termen lung (SRTL) cuprinde, în Capitolul IX Indicatori, o foaie de

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
efficiency renovation of residential and non-residential buildings		efficiency and reducing greenhouse gas emissions		<p>stock of residential and non-residential buildings is adopted, in line with the requirements of Directive (EU) 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council , which:</p> <p>(a) entails indicative milestones for 2030, 2040 and 2050;</p> <p>(b) provides an indicative outline of financial resources to support the implementation of the strategy;</p> <p>(c) defines effective mechanisms for promoting investments in building renovation.</p>		<a href="https://www.mlpsda.ro/uploads/articole/attachments/60096d5354394459864321.pdf">https://www.mlpsda.ro/uploads/articole/attachments/60096d5354394459864321.pdf</a>	<p>parcurs cu măsuri și indicatori de progres măsurabili, ce vizează întreg parcursul național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, cu valori țintă orientative pentru 2030, 2040 și 2050 care indică modul în care aceștia contribuie la atingerea obiectivului de eficiență energetică de 32,5%, stabilit de Uniunea Europeană pentru 2030, prin Directiva 2012/27/UE.</p> <p>Capitolul X Implicații bugetare cuprinde resurselor financiare necesare pentru implementarea strategiei și opțiunile de implementare pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor (pct. 1 – 4), cu recomandări privind mecanismele financiare pentru sprijinirea mobilizării investițiilor, opțiuni instituționale propuse pentru gestionarea și implementarea mecanismelor financiare publice, opțiuni și scheme de finanțare în vederea renovării clădirilor pentru fiecare segment de piață.</p>
				<p>2. Energy efficiency improvement measures to achieve required energy savings</p>	Yes	<p>HG 1.076/4.10.2021 pentru aprobarea Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030</p> <p><a href="https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf">https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf</a></p>	<p>România a adoptat Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2018/1999 și conform structurii prevăzută în anexa I a acestui regulament.</p> <p>România a întreprins măsuri concrete pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 7 din Directiva 2018/2002 de modificare a Directivei 2012/27/UE</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							privind eficiența energetică referitor la estimarea economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale. Acestea au fost calculate de autoritățile naționale pentru sectoarele: transport, industrie, agricultură și sectorul rezidențial și servicii utilizând Mecanismul de Raportare Voluntară al Comisiei Europene.
2.2. Governance of the energy sector	ERDF	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein	Yes	The integrated national energy and climate plan is notified to the Commission, in accordance with Article 3 of Regulation (EU) 2018/1999 and consistent with the long-term greenhouse gas emission reduction objectives under the Paris Agreement, which includes:  1. All elements required by the template set out in Annex I to Regulation (EU) 2018/1999.	Yes	HG 1.076/4.10.2021 pentru aprobarea Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030  <a href="https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf">https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf</a>	România a adoptat Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2018/1999 și conform structurii prevăzută în anexa I a acestui regulament.  România a întreprins măsuri concrete pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 7 din Directiva 2018/2002 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică referitor la estimarea economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale. Acestea au fost calculate de autoritățile naționale pentru sectoarele: transport, industrie, agricultură și sectorul rezidențial și servicii utilizând Mecanismul de Raportare Voluntară al Comisiei Europene.
				2. An outline of envisaged financial resources and mechanisms for measures promoting low-carbon energy.	Yes	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030	Capitolul 5.3. (Prezentarea generală a investițiilor necesare) din cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 include o descriere a resurselor și mecanismelor financiare preconizate în perioada 2021-2030

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
						<a href="https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf">https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf</a>	pentru măsurile de promovare a energiei cu emisii scăzute de carbon.
2.3. Effective promotion of the use of renewable energy across sectors and across the EU	ERDF	RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein	Yes	Measures are in place which ensure: 1. Compliance with the 2020 binding national renewable energy target and with this share of renewable energy as a baseline up to 2030 or having taken additional measures in case the baseline is not maintained over any one-year period in accordance with the Directive (EU) 2018/2001 and Regulation (EU) 2018/1999.	Yes	HG1076/4.10.2021 pentru aprobarea Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 (PNIESC) <a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/247257">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/247257</a>	Capitolul 2. (Obiective naționale/subcapitolul 2.1.2. Energia din surse regenerabile) din cadrul Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 include informații cu privire la obiectivul național obligatoriu privind energia din surse regenerabile pentru 2020 și a ponderii energiei din surse regenerabile ca valoare de bază până în 2030, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001 și cu Regulamentul (UE) 2018/1999. În procesul de stabilire a țintelor pentru energii regenerabile (RES), România a urmat recomandările CE și prevederile pachetului "Energie curată pentru toți europenii". o nouă ajustare a țintei pentru anul 2030 va fi efectuată odată cu revizuirea PNIESC). Pentru calculul ponderii globale SRE în consumul final de energie a fost utilizată metodologia de calcul prevăzută în Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării SRE.
				2. In accordance with the requirements of Directive (EU) 2018/2001 and Regulation (EU) 2018/1999, an increase of the share of renewable energy in the heating and cooling sector in line with Article 23 of Directive (EU) 2018/2001.	Yes	HG1076/2021 aprobarea PNIESC <a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/247257">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/247257</a> HG 1034/2020 aprobarea Strategiei naționale de renovare pe termen lung (SNRTL)	România a identificat măsuri suplimentare pentru realizarea creșterii ponderii RES în sectorul încălzirii și răcirii, în conformitate cu art. 23 din Directiva (UE) 2018/2001 prin modernizarea sistemelor pentru a include pompe de căldură, măsuri de creștere a producție de biometan din deșeuri și din sectorul agricol,

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
						<a href="http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/235378">http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/235378</a> OUG 163/2022 - promovarea utilizarii energiei din surse regenerabile <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/262191">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/262191</a> Legea 104/2024 - modificarea Legii serviciului public de furnizare a energiei termice 325/2006 <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/281881">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/281881</a>	dezvoltarea utilizării biomasei, a biolichidelor și a biogazului în cadrul instalațiilor EU-ETS, precum și măsuri referitoare la legislația în vigoare sau la inițiativele privind creșterea RES în sectorul încălzirii și răcirii. În conformitate cu SNRTL, pachetele de renovare vor include tehnologii RES, precum instalarea de panouri solare, panouri fotovoltaice și pompe de căldură, care vor contribui la atingerea obiectivului RES în sectorul încălzire/răcire. Totodată, prin OUG 163/2022 și Legea 104/2024 pentru modificarea Legii serviciului public de furnizare a energiei termice 325/2006 sunt stabilite măsuri care vizează promovarea utilizarii energiei din surse regenerabile.
2.7. Prioritised action framework for the necessary conversation measures involving Union co-financing	ERDF	RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution	Yes	For interventions supporting nature conservation measures in connection with Natura 2000 areas within the scope of Council Directive 92/43/EEC :  A priority action framework pursuant to Article 8 of Directive 92/43/EEC is in place and includes all elements required by the template for the priority action framework for 2021-2027 agreed by the Commission and the Member States, including the identification of the priority measures and an estimate of financing needs.	Yes	Cadru de acțiune prioritar (CAP) pentru Natura 2000 în România <a href="http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/RO%20PAF.pdf">http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/RO%20PAF.pdf</a>	România a elaborat un Cadru de acțiune prioritar (CAP) pentru Natura 2000 în conformitate cu articolul 8 din Directiva 92/43 / CEE. Acesta include toate elementele cerute de formatul standard pentru cadrul de acțiune prioritar pentru 2021-2027 convenit de Comisie și de statele membre.  Cadru de Acțiune Prioritar (CAP) pentru Natura 2000 conține o secțiune E dedicată cu privire la identificarea măsurilor prioritare și estimarea nevoilor de finanțare pentru perioada 2021-2027.



Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
3.1. Comprehensive transport planning at the appropriate level	ERDF	RSO3.2. Developing and enhancing sustainable, climate resilient, intelligent and intermodal national, regional and local mobility, including improved access to TEN-T and cross-border mobility	Yes	Multimodal mapping of existing and planned infrastructures, except at local level, until 2030 is in place which:  1. Includes economic assessment of the planned investments, underpinned by demand analysis and traffic modelling, which should take into account the anticipated impact of the opening of the rail services markets.	Yes	Planul Investițional 2021-2030 HG 1312 / 31.12.2021 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>  Planul de Dezvoltare Regională (PDR) Nord-Vest 2021-2027 <a href="https://www.nord-vest.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/">https://www.nord-vest.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/</a>  Hotărâre CDR 570/2022 <a href="https://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2022/09/Hot-CDR-NV-570_2022.pdf">https://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2022/09/Hot-CDR-NV-570_2022.pdf</a>	La nivel național, Planul Investițional (PI) 2021-2030 pornește de la eficiența socio-economică și recalibrează obiectivele de investiții prin analiză multi-criterială. Procesul a identificat scenariul de referință a proiectelor finalizate și în desfășurare, nevoile globale și sursele de finanțare și o serie de măsuri orizontale.  La nivel regional, Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest (PDR NV) oferă imaginea de ansamblu asupra transporturilor (rutier, feroviar, aeroportuar), inclusiv aspectele multimodale și mobilitate urbană durabilă.  Investițiile în drumuri județene au fost stabilite și prioritizate conform Hotărârii CDR 570/ 2022.  Proiectele prioritare au fost analizate cu MTI din perspectiva impactului asupra rețelei naționale.
				2. Is consistent with the transport related elements of the integrated national energy and climate plan.	Yes	PNIESC 2021-2030 Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice <a href="https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-04/ro_final_necp_main_ro_0.pdf">https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-04/ro_final_necp_main_ro_0.pdf</a>	PNIESC a fost aprobat în 2021 și include măsuri de decarbonizare a transportului. Planul Investițional este complementar cu PNIESC și include investițiile solicitate de acesta.  La rândul său, Programul Regional promovează o abordare integrată a sistemului de transport rutier la nivel regional contribuind la atingerea obiectivelor PNIESC.  În conformitate cu obiectivele PNIESC, acțiunile care vizează dezvoltarea urbană contribuie la promovarea mobilității alternative, prin planificarea

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							urbană, încurajarea formelor de transport alternativ, extinderea/amenajarea zonelor pietonale și semi-pietonale partajate. Totodată, se promovează creșterea gradului de utilizare a transportului public, prin optimizarea mijloacelor de transport nepoluant și a infrastructurii necesare.
				3. Includes investments in TEN-T core network corridors, as defined by the CEF Regulation, in line with the respective TEN-T core network corridors work plans.	Yes	Planul Investițional 2021-2030 HG 1312 / 31.12.2021 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>	Acest criteriu nu afectează investițiile din Programul Regional.  La nivel național, scenariile analizate de Planul Investițional 2021-2030 stabilesc apartenența la TEN-T ca un prim criteriu pentru prioritizarea investițiilor (25% impact) așa cum este definit în Regulamentele. 1315/2013 și 1316/2013, urmat de eficiența economică și impactul asupra mediului
				4. For investments outside the TEN-T core network corridors, including in cross-border sections, ensures complementarity by providing sufficient connectivity of the urban networks, regions and local communities to the core TEN-T and its nodes.	Yes	Master Planul General de Transport  Planul Investițional 2021-2030 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>	Acest criteriu nu afectează investițiile din Programul Regional.  La nivel național, Planul Investițional descrie metodologia aplicată pentru a asigura conectivitatea regională și locală la rețeaua TEN-T. Acesta introduce conceptele de rețea primară (TEN-T Core majoritatea și secțiuni cheie de TEN-T Comprehensive), secundară (TEN-T Comprehensive) și terțiară (Drumuri locale) pentru definirea importanței naționale a legăturilor de transport regionale și transfrontaliere. La nivel central responsabilitatea realizării

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							rețelei primare și secundare aparține Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Rețeaua secundară are rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană la rețeaua primară într-un mod sigur eficient și asigurând o protecție suficientă a mediului.  Investițiile din PT vor include și centuri ocolitoare pentru a asigura accesibilitatea principalelor orașe la rețeaua primară precum și construcția de secțiuni de pe rețeaua secundară cu rol principal de a asigura conectivitatea reședințelor de județ la rețeaua TEN-T.
				5. Ensures interoperability of the rail network, and, where relevant, reports on the deployment of ERTMS according to Commission Implementing Regulation (EU) 2017/6 .	Yes	Planul Investițional 2021-2030 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>  Planul Național de Redresare și Reziliență <a href="https://mfe.gov.ro/pnrr/">https://mfe.gov.ro/pnrr/</a>	Criteriul dat nu afectează investițiile prevăzute în Programul Regional.  Toate obiectivele de investiții în sectorul feroviar includ echiparea cu ERTMS 2. De asemenea, toate proiectele finanțate în perioada actuală din POIM și CEF includ ERTMS 2. Această abordare va continua și în 2021-2027.  În plus România va implementa planul de operaționalizare al ERTMS care constituie și jalon în PNRR.
				6. Promotes multimodality, identifying needs for multimodal or transshipment freight and passengers terminals.	Yes	Master Planul General de Transport  Planul Investițional 2021-2030 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>	MPGT și PI acoperă toate modurile de transport (feroviar, rutier, naval, aerian și intermodal). MPGT a planificat o rețea de terminale de marfă localizate echilibrat la nivelul rețelei naționale pentru a asigura accesul nediscriminatoriu al operatorilor logistici, integratorilor de servicii

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>feroviar/rutier și feroviar/naval, pornind de la fluxurile existente de marfă la nivel național.</p> <p>Analiza consideră următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- conectivitatea</li> <li>- distribuția geografică a punctelor de intrare în RO (porturi) și centre urbane</li> <li>- rețeaua de drumuri și căi ferate</li> <li>- fluxurile de mărfuri</li> </ul> <p>Programul Regional (PR) promovează multimodalitatea, în complementaritate cu alte programe europene.</p> <p>Investițiile în infrastructura județeană rutieră sprijinite prin PR au rolul de a asigura conectivitatea la nivel regional și accesul la mobilitate, inclusiv pentru zonele rurale, facilitând conectivitatea cu alte moduri de transport regionale (căi ferate, transport urban).</p> <p>Prin Programul Regional și PNRR sunt propuse investiții pentru promovarea multimodalității prin încurajarea folosirii transportului public, inclusiv îmbunătățirea modurilor active de transport.</p>
				7. Includes measures relevant for infrastructure planning aiming at promoting alternative fuels, in line with the relevant national policy frameworks.	Yes	<p>Planul Investițional 2021-2030  <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>            Planul Național de Redresare și Reziliență  <a href="https://mfe.gov.ro/pnrr/">https://mfe.gov.ro/pnrr/</a></p>	<p>Obiectivul strategic este de a susține dezvoltarea unei rețele de infrastructură de combustibili alternativi în România pentru toate modurile relevante de transport, astfel încât metodele și tehnologiile alternative să poată fi utilizate într-un mod nediscriminatoriu, eficient economic cu impact minim asupra mediului atât la nivel urban cât și pe TEN-T. Prin CEF au fost finanțate</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>operațiuni de dezvoltare a rețelei de combustibili alternativi la nivelul TEN-T Core.</p> <p>Prin PNRR s-a asumat o țintă de 30000 de stații de încărcare electrice până în 2026 la care MTI contribuie cu 3000.</p> <p>Prin PI, MTI va finanța proiecte de dezvoltare a rețelei de combustibili alternativi pe TEN-T. Toate proiectele de infrastructură rutieră finanțate prin Programul Transport vor include în mod obligatoriu stații de combustibili alternativi.</p> <p>Programul Regional prevede infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare), care vor susține transportul public urban și transportul public între localități. Programul Regional are ca scop mobilitatea sustenabilă, cu investiții în mijloace de transport ecologice.</p>
				8. Presents the results of the assessment of road safety risks in line with existing national road safety strategies, together with a mapping of the affected roads and sections and providing with a prioritisation of the corresponding investments.	Yes	<p>Planul Investițional 2021-2030  <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>            Planul Național de Redresare și Reziliență  <a href="https://mfe.gov.ro/pnrr/">https://mfe.gov.ro/pnrr/</a></p>	<p>În 2016 a fost elaborată strategia referitoare la siguranța rutieră ce a încorporat analiza de riscuri și acțiunile necesare pentru creșterea siguranței rutiere.</p> <p>Această strategie a fost actualizată pentru a armoniza scopul și obiectivele strategice de la nivel național cu cele de la nivel european în cadrul viziunii „zero”.</p> <p>Investițiile planificate pentru dezvoltarea transportului rutier la nivel regional vor fi implementate în conformitate cu Strategia Națională</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>privind siguranța rutieră 2022-2030 (actualizată conform jalonului corespunzător din PNRR și aprobată prin HG nr.682/2022).</p> <p>Printre elementele specifice care vor fi pregătite și implementate conform Strategiei de siguranță rutieră se regăsesc elemente soft și elemente hard de intervenție asupra infrastructurii propriu zise.</p> <p>Prin Programul Regional vor fi implementate măsuri orizontale privind siguranța rutieră, incluse în proiectele propuse, conform legislației naționale, luând în calcul rezultatele Inspecției de siguranță rutieră.</p>
				9. Provides information on financing resources corresponding to the planned investments and required to cover operation and maintenance costs of the existing and planned infrastructures.	Yes	Planul Investițional 2021-2030 <a href="http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/">http://support-mpgt.ro/programul-investitional-2021-2030/</a>	<p>La nivel național, PI 2021-2030 conține un capitol privind strategia finanțării. Acest capitol analizează totalul finanțării disponibile pentru sector din toate sursele, inclusiv condiții specifice, incluzând fonduri europene structurale și de coeziune, MRR, bugetul de stat, împrumuturi externe și alte surse.</p> <p>Prin aprobarea guvernamentală a alocațiilor și cofinanțării de la bugetul de stat a fost stabilit angajamentul României pentru următorii 10 ani. Asigurarea fondurilor necesare va fi realizată la nivelul MF.</p> <p>În ceea ce privește investițiile din Programul Regional, în conformitate cu prevederile CPR, art. 73 (2) litera d, autoritatea de management se asigură și verifică dacă un beneficiar de finanțare</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							dispune de resursele și mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente operațiunilor care includ investiții în infrastructură. Astfel, pentru toate infrastructurile rutiere finanțate prin programele regionale se asigură, prin acest mecanism, sustenabilitatea financiară a investițiilor planificate.
4.3. Strategic policy framework for the education and training system at all levels	ERDF	RSO4.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training	Yes	A national or regional strategic policy framework for the education and training system is in place and includes:  1. Evidence-based systems for skills anticipation and forecasting.	Yes	Proiectul România Educată - Viziune și strategie 2018-2030  Legea nr. 198 privind învățământului preuniversitar  Legea nr. 199 privind învățământului superior  Legislația secundară - <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/274193">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/274193</a>  Proiectul ReConect	Ro Ed constituie cadrul strategic național pt toate nivelurile de educație și formare, stabilind viziunea și strategia până în 2030. Acesta își propune îmbunătățirea sist. de educație prin noi politici și modele de guvernare, aliniate la obiectivele Spațiului European al Ed. Noile Legi (198 și 199 din 2023) au fost aprobate în martie 2023 și promulgate în iulie 2023, fiind în vigoare din 03.09.2023. Planurile de Actiune, stabilite prin Notele de Ministru nr. 485 și 486/1.07.2022, asigură operaționalizarea obiectivelor strategice și acoperă: coordonare, implementare, monitorizare și evaluare. Planurile sunt actualizate permanent, urmare a OM nr. 3069/2024 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile sistemului național de învățământ.  Un sistem bazat pe anticiparea competențelor este în vigoare urmare a proiectului ReCONNECT. Platforma oferă o imagine asupra urmării absolvenților până la angajare, a.î. politicile publice nou create să asigure corelarea cererii cu oferta educațională.

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							A furnizat deja previziuni privind cererea de muncă până în 2028 la nivel național, urmând și la nivel jud. odată integrate într-o platformă IT.
				2. Graduate tracking mechanisms and services for quality and effective guidance for learners of all ages.	Yes	Proiectul ReCONNECT - Adaptare la Schimbare - Mecanism Integrat de Anticipare, Monitorizare, Evaluare a Pieței Muncii și Educației HG nr. 369/2024, MO nr. 354/16.04.2024 <a href="https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/281823">https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/281823</a>	Urmărirea absolvenților se face prin conectarea bazelor de date și efectuarea de sondaje. Ro face parte din EGTI, aplică un sondaj național privind angajabilitatea absolvenților de învățământ sup. Ro a dezvoltat și alte inițiative, precum: participarea la studiul pilot EUROGRADUATE 2022, dezvoltarea capacității de analiza absolvenții prin date admin, analize ex-ante/ex-post prin proiectul FSE Calitatea în învățământul superior. Există o platformă pt. vizualizarea datelor admin. privind angajabilitatea absolvenților. Prin PEO, un proiect axat pe angajabilitatea absolvenților de învățământ sup. va sprijini grupul țintă pt perfecționare, calificare sau recalificare. Există și servicii de îndrumare pt cursanții din învățământul sup. și școlile secundare, cu finanțare suplimentară din surse naționale și FSE+ în următorii ani.  Îndeplinirea crt se face și prin metodologia de monitorizare a absolvenților de IVET care prevede monitorizarea prin anchete de teren axate pe inserția socio-profesională a absolvenților de IVET, anticiparea competențelor pe termen scurt prin sondaje în rândul companiilor care oferă educație și formare profesională.



Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				3. Measures to ensure equal access to, participation in and completion of quality, affordable, relevant, non-segregated and inclusive education and training, and acquisition of key competences at all levels including higher education.	Yes	<p>Legea nr. 198 privind învățământului preuniversitar</p> <p>Legea nr. 199 privind învățământului superior</p> <p>HG nr.1309/2021 - Programul Național privind Reducerea Abandonului Școlar</p> <p>Programul Școala după Școala</p> <p>Programul Național Masă sănătoasă</p>	Noile legi garantează dreptul la educație incluzivă de calitate pentru toți elevii, în special pt. cei expuși riscului de excluziune socială. Centrul Național pentru Educație Incluzivă a fost înființat pentru a asigura educația incluzivă pentru toți copiii. Există numeroase programe pentru îmbunătățirea accesului și creșterea participării (SDS, „Masă sănătoasă” și PNRAS). Noua lege impune un curriculumul național preuniversitar concentrat pe competențe cheie pentru LLL, inclusiv abilități digitale. Profilul de formare recent aprobat subliniază nivelurile așteptate de dobândire a competențelor cheie. Sunt luate măsuri de digitalizare prin PNRR și FSE. Prin POCU a fost finalizat un program de îmbunătățire a calității profesorilor de limba română pentru copiii din minoritățile naționale. Sunt în vigoare măsuri pentru sprijinirea și asigurarea accesului la educație pentru copiii și tinerii ucraineni strămuți. Noua lege înființează Comisia Națională pentru Desegregarea Școlară și un proiect TSI are ca scop constituirea unui cadru instituțional pentru asigurarea prevenirii, combaterii și monitorizării segregării în sistemul de învățământ.
				4. A coordination mechanism covering all levels of education and training, including higher education, and a clear assignment of responsibilities between the relevant national and/or regional bodies.	Yes	Legea nr. 198 privind învățământului preuniversitar	Noua lege a învățământului preuniversitar reglementează un nou model de restructurare a guvernării sistemului de învățământ preuniversitar. Se stabilește o repartizare clară a responsabilităților și a mecanismelor de coordonare între organismele naționale și/sau regionale relevante. În viitorul

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							apropiat vor fi puse în funcțiune noi structuri, conform unui calendar aprobat prin Ord. Min. Nr. 3069/2024 privind elaborarea legislației secundare (metodologii, proceduri, regulamente de organizare și funcționare). Noua guvernanta a sistemului de învățământ preuniversitar este abordată de proiectul Ro Educată la nivel de politică și implementată cu sprijin larg din partea PNRR și a unui proiect TSI, cu BM și OECD. 2 rapoarte finale au fost transmise la începutul an 2024 (Rap. cu recomandări privind îmbunătățirea sistemului de guvernanta a educației și linii directoare privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului Ro Educată, la nivel sistemic, a OECD, publicat pe site-ul ME și Analiza funcțională a sistemului preuniversitar. Guvernare acționabilă: planificarea succesului regional și local în educație, la nivel local, a BM).
				5. Arrangements for monitoring, evaluation and review of the strategic policy framework.	Yes	”România Educată – Viziune și strategie 2018-2030” Mecanism de monitorizare a Strategiei România Educată; ROF ME, aprobat prin Ordinul de ministru nr. 3188/21/02/2022	România Educată 2022-2030 prevede un nou Cadru unitar de coordonare, monitorizare și evaluare a implementării care acoperă 4 dimensiuni: coordonare, implementare, monitorizare și evaluare. Aceste funcții sunt clar repartizate între noile structuri ale Min. Ed., astfel: conducerea ministerului (ministru/secretar de stat), Direcția Generală de Implementare a Proiectului România Educată (DGIPRE); alte direcții și departamente din cadrul Min. Ed., care colaborează cu DGIPRE, pentru coordonarea implementării și monitorizării măsurilor cuprinse în

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
							<p>Proiectul România Educată; inspectoratele școlare; unități de învățământ preuniversitar; universități. De asemenea, Unitatea de Politici Publice din cadrul Min. Ed. are atribuții de monitorizare a politicilor publice în domeniul educației.</p> <p>Astfel, în funcție de responsabilitățile acestor structuri, se asigură monitorizarea reformelor și politicilor educaționale publice, inclusiv îndeplinirea indicatorilor/rezultatelor obținute prin implementarea Proiectului România Educată, PNRR și PEO.</p>
				6. Measures to target low-skilled, low-qualified adults and those with disadvantaged socio-economic backgrounds and upskilling pathways.	Yes	<p>Legea nr. 198 privind învățământului preuniversitar</p> <p>Legea nr. 199 privind învățământului superior</p> <p>Strategia Națională pentru formarea adulților 2024-2027</p> <p>Strategia Națională pentru Educația continuă a adulților 2021-2027</p>	<p>Noile legi ale educației asigură cadrul de desfășurare a formelor de învățare pe tot parcursul vieții. În domeniul LLL, responsabilitățile sunt împărțite, în principal, între MMSS și MED. În acest sens, au fost elaborate 2 strategii. Strategia Națională de Formare a Adulților 2024-2027 elaborată de MMSS a fost aprobată prin HG nr.1341/2023 29 decembrie 2023, în timp ce Strategia națională a Ministerului Educației privind învățarea adulților, ca unul dintre principalele rezultate ale proiectului POCA Edu-c-Ad, a fost aprobată prin HG nr.484/2024 în 16 mai 2024. Cele 2 strategii complementare identifică în mod clar modul în care sunt coordonate elaborarea politicilor și obiectivele, măsurile și rezultatele comune în acest sector.</p>

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				7. Measures to support teachers, trainers and academic staff as regards appropriate learning methods, assessment and validation of key competences.	Yes	Legea nr. 198 privind învățământului preuniversitar Legea nr. 199 privind învățământului superior	Pe lângă intervențiile incluse în proiectul Ro Educată, finanțate prin PNRR și FSE/FSE+, ME a realizat, în ultimii ani, o intervenție integrată în formarea cadrelor didactice, dând dovadă de complementaritate și sinergie pentru sprijinirea cadrelor didactice, îmbunătățirea formării profesionale inițiale și continue pentru toate nivelurile de învățământ. Noua lege a învățământului superior prevede o diplomă de master obligatorie și atractivă pentru viitorii profesori, ca parte a formării lor inițiale, cu o puternică componentă practică. Unul dintre Planurile de Acțiune de Implementare a Ro Educate este abordarea carierei didactice, un cadru cuprinzător de sprijinire a cadrelor didactice, care conține măsuri planificate pt sprijinirea privind evaluarea și validarea competențelor cheie dobândite. Îmbunătățirea calității predării este o prioritate de top a noii viziuni pt educație, cu măsuri de implementare propuse. Sunt deja luate în considerare urmările de la PEO, cum ar fi un nou proiect CRED2 necompetitiv pentru reforma programelor de liceu din Ro, alături de formarea cadrelor didactice, ghiduri metodologice și OER pentru liceeni.
				8. Measures to promote mobility of learners and staff and transnational collaboration of education and training providers, including through recognition of	Yes	<a href="https://www.anpcdefp.ro/erasmusplus">https://www.anpcdefp.ro/erasmusplus</a>	Prin Erasmus+ 2014 au fost finanțate 3.285 proiecte transnaționale de mobilitate pt 127.000 pers. (elevi, studenți, tineri, profesori, lucrători de tineret etc.) și au fost semnate 885 proiecte de parteneriat de cooperare

Enabling condition	Fund	Specific objective	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				learning outcomes and qualifications.			<p>transnațională, care implică 3.031 entități cu un nr. de 21.240 mobilități de efectuat.</p> <p>P7 din PEO va finanța noi module și funcționalități pentru platforma UEFISCDI <a href="http://studyinromania.gov.ro">studyinromania.gov.ro</a>. Vor fi emise cercetări, studii, analize pt a sprijini politicile publice în domeniul internaționalizării, va fi elaborată o strategie de promovare a ofertei educaționale din Ro, și 30 universități vor fi sprijinite să participe la târguri educaționale</p> <p>Va continua procesul de compatibilitate europeană în domeniul recunoașterii calificărilor profesionale și armonizarea continuă a legislației interne cu reglementările europene și internaționale.</p> <p>Prin OM nr. 5146/2019 a fost reglementată aplicarea generală a European Transferable Credit System. A fost reglementat și implementat serviciu online de recunoaștere a diplomelor obținute în străinătate și de certificare a documentelor de studii universitare obținute în RO.</p>

## 5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Table 13: Programme authorities

Programme authorities	Name of the institution	Contact name	Position	Email
Managing authority	Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest	Petru ALBOI-ȘANDRU		petru.alboi@nord-vest.ro
Audit authority	Autoritatea de Audit - Organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României	Florina MUNTEANU		florina.munteanu@rcc.ro
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor prin Autoritatea de Certificare și Plată	Lucia Marilena CRĂCIUN		lucica.craciun@mfinante.gov.ro
Body (other than managing authority) carrying out the accounting function	Ministerul Finanțelor prin Autoritatea de Certificare și Plată	Lucia Marilena CRĂCIUN		lucica.craciun@mfinante.gov.ro

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13A: The portion of the percentages set out in point (b) of Article 36(5) CPR that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR (in percentage points)

## 6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR

În conformitate cu prevederile Art.8 din RDC pentru ciclul de programare 2021-2027, precum și cu orientările și recomandările CE în ceea ce privește aplicarea principiului parteneriatului, consultarea diferitelor categorii de părți interesate în implementarea POR NV trebuie să se regăsească într-o manieră adecvată atât în faza pregătitoare, cât și în cea de implementare propriu-zisă.

Cadrul general privind aplicarea principiului parteneriatului este asigurat de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), iar la nivelul regiunii au fost preluate principiile și mecanismele instituite la nivel național. Parteneriatul include autorități publice, parteneri economici și sociali, organisme relevante care reprezintă societatea civilă (precum organizațiile neguvernamentale), organizații de cercetare și universități.

Codul Național de conduită privind organizarea parteneriatului:

- are ca punct de pornire Codul European de Conduită privind parteneriatul instituit prin Regulamentul Delegat nr 240 / 2014 referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor europene structurale și de investiții
- se dorește a fi un îndrumar destinat partenerilor implicați în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene pentru derularea unor procese de consultare eficiente
- include valorile, principiile de bază și regulile care ghidează funcționarea structurilor parteneriale implicate în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene
- instituie un cadru comun de derulare a consultărilor parteneriale, în scopul omogenizării modului de funcționare a acestora și creșterii capacității operaționale a acestora de a genera rezultate cu impact pentru procesul de programare și gestionare a fondurilor europene
- transpune în funcționarea structurilor parteneriale și o serie de principii de bază ale UE (tratamentul egal, protecția datelor cu caracter personal, confidențialitatea, reprezentativitatea etc.

### *Parteneriat în vederea pregătirii POR NV 2021-2027*

Împărtășind abordarea comunitară a unei construcții participative, ADR Nord-Vest, în calitate de Autoritate de Management însărcinată cu elaborarea POR NV, a implicat o paletă largă de factori interesați încă din etapa inițială, de pregătire a cadrului strategic.

În linie cu bunele practici privind parteneriatului, ADR Nord-Vest a urmărit o implicare activă și reală, nu doar formală a factorilor interesați, care să responsabilizeze partenerii și să determine asumarea priorităților de către aceștia. Mai mult decât atât, pornind de la lecțiile învățate în perioadele anterioare de implementare a POR în regiune, ADR Nord-Vest a urmărit ca, încă din etapa de pregătire, potențialii beneficiari să fie implicați pe deplin în proces, astfel încât programul să fie cât mai bine adaptat nevoilor, dar și capacității acestora, și să poată fi avute în vedere măsuri de sprijin potrivite.

Nu în ultimul rând, prin implicarea partenerilor regionali, ADR Nord-Vest a avut în vedere valorificarea know-how-ului și a experienței acestora atât în sectoarele lor de activitate, cât și în implementarea fondurilor.

Astfel, în perioada dinainte de criza medicală, au fost purtate discuții preliminare cu reprezentanți ai partenerilor din mediul privat, asociativ, autorități locale, organizații din mediul academic și de cercetare și cu reprezentanți ai societății civile, în special din domeniul dezvoltării teritoriale și regionale. Reprezentanții ADR Nord-Vest au avut întâlniri de lucru în toate județele regiunii, atât cu reprezentanții autorităților publice, cât și cu cei ai mediului privat. În condițiile speciale ale crizei medicale, ADR Nord-Vest a coordonat organizarea unor consultări publice articulate mai ales pe o serie de întâlniri în mediul online și consultări scrise, care să faciliteze identificarea nevoilor, maparea proiectelor prioritare și înțelegerea stadiului lor de maturitate, schimbul de idei și atingerea unui consens în ceea ce privește prioritățile de finanțare pentru perioada de programare 2021-2027.

Întâlnirile s-au derulat în contextul pregătirii Strategiei de Dezvoltare Regională din cadrul Planului de Dezvoltare Regională Nord-Vest (PDR NV) 2021-2027, a Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente, a Strategiei de Specializare Inteligentă Nord-Vest și au avut o contribuție puternică în ceea ce privește împărtășirea liniilor directoare strategice ale noii programări, permițând, de asemenea, încadrarea POR NV într-un cadru mai larg, în care sunt plasate și politicile obișnuite derulate în diferite contexte instituționale.

La nivel regional, pentru realizarea PDR NV 2021-2027, s-au re-activat Comitetul Regional de Planificare (CRP), Grupurile Tematice Regionale (GTR) și optional Grupurile Locale Sub-Regionale (GLSR), organisme cu rol consultativ.

CRP avizează analizele economice și sociale elaborate în scopul fundamentării strategiei de dezvoltare regionale a PDR NV, programarea financiară orientativă a obiectivelor prioritare de dezvoltare; rapoartele strategice de monitorizare a PDR NV, care vor fi supuse aprobării CDR; lista orientativă a proiectelor strategice din PDR NV identificate la nivelul regiunii.

S-au stabilit șase GTR-uri pe următoarele tematici: Specializare inteligentă, digitalizare și competitivitate economică, Mobilitate și infrastructură de transport, Dezvoltare teritorială integrată și agricultură, Forța de muncă, incluziune socială, educație și sănătate, Eficiență energetică și tranziția către o economie circulară, Dezvoltare urbană durabilă și orașe inteligente.

De asemenea, la nivel tematic, consultările cu privire la prioritățile de finanțare pentru POR NV au fost derulate ca parte a pregătirii cadrului strategic pentru diferite sectoare, după cum urmează:

- Cercetare, dezvoltare și inovare – nevoile și prioritățile de finanțare pentru POR NV au fost identificate și agreate ca parte a procesului de elaborare a Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă a regiunii.
- Mobilitate și Orașe Inteligente - nevoile și prioritățile de finanțare pentru POR NV au fost identificate și agreate ca parte a procesului de elaborare a Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente.

Pentru a da posibilitatea oricărui factor interesat de a-și exprima opinia cu privire la viitorul cadru strategic și operațional, a fost activată și o consultare online pe portalul ADR Nord-Vest, cei interesați putând transmite puncte de vedere cu privire la conținutul programului.

#### *Parteneriat în vederea implementării POR NV 2021-2027*

Cadrul partenerial dezvoltat în perioada de pregătire a POR NV va rămâne operațional și pe durata implementării programului. Coordonarea instituțională implică atât nivelul național, cât și nivelul regional și local.

Partenerii vor fi selectați în mod transparent, ținând cont de experiența acestora în perioada de programare 2014-2020 și de implicarea lor în procesul de programare 2021-2027, în linie cu principiile stabilite la nivel național privind funcționarea structurilor parteneriale, și anume:

- Principiul reprezentativității – sunt implicați membrii cei mai reprezentativi din perspectiva ariei geografice, astfel încât să existe o reprezentare corectă și echilibrată a județelor, municipiilor și orașelor din regiune; Partenerii implicați se remarcă prin realizările notabile din domeniile lor de expertiză, experiența și know-how-ul personalului, experiența și vizibilitatea regională și națională etc.
- Principiul simetriei - sunt implicați reprezentanți ai diferitelor categorii de părți interesate, din mediul public, privat, academic și asociativ. Principiul simetriei nu presupune ca numărul partenerilor aparținând fiecărei categorii de entități să fie egal (ponderile fiind dictate de specificul domeniului ex sectorul competitivitate poate avea mai mulți agenți economici, iar sectorul orașe smart mai multe autorități publice), ci ca interesele tuturor potențialilor beneficiari direcți sau indirecti să fie reprezentate
- Principiul consensualității - în cadrul fiecărei structuri parteneriale se vor depune toate eforturile pentru atingerea consensului între parteneri; se prezumă faptul că atingerea consensului



reprezintă punctul de echilibru în care interesele tuturor părților reprezentate în structura partenerială sunt satisfăcute în mod rezonabil

- Principiul implicării active - fiecare partener are obligația de a participa la reuniunile grupurilor de lucru din care face parte și de a face toate eforturile ca reprezentantul/reprezentanții săi desemnați să aibă continuitate în participări (evitarea înlocuirii experților în mod regulat și frecvent); în cadrul reuniunilor, reprezentanții entităților participante se vor implica activ în dezbateri, exprimând puncte de vedere, idei, sugestii, propuneri etc
- Principiul responsabilității - partenerii au obligația de a depune toate eforturile pentru a adopta o conduită responsabilă în raport cu celelalte părți participante la lucrările structurilor parteneriale din care fac parte

ADR Nord-Vest, în calitate de AM POR NV, va implica partenerii în monitorizarea, evaluarea performanțelor, evaluarea și pregătirea implementării anuale a rapoartelor programelor, sub responsabilitatea CM și, după caz, prin grupuri de lucru specifice înființate de comitetele de monitorizare în acest scop. Autoritatea de Management are o metodologie de selectare a partenerilor în CM, aceasta respectă prevederile articolului 8 din RDC.

CM va include printre membrii săi ONG-uri implicate în mod specific în protecția resurselor forestiere și a biodiversității.

Fondurile de asistență tehnică vor fi utilizate pentru a asigura formarea necesară a partenerilor pentru a participa la elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea programelor. Sprijinul va lua forma unor ateliere specifice, unor sesiuni de formare, pregătire și sprijin.

## 7. Communication and visibility

Reference: point (j) of Article 22(3) CPR

Conform Art. 46 RDC, ADR NV, în calitate de Autoritate de Management (AM), va asigura vizibilitatea Programului Regional Nord-Vest (PR NV) 2021-2027 și a tuturor operațiunilor sprijinite prin acesta, cu o atenție deosebită pentru operațiunile de importanță strategică.

Pentru proiectele de importanță strategică și cele cu valoarea totală mai mare de 10 milioane Euro, beneficiarul proiectului va pregăti un plan de comunicare în care va include cel puțin: un eveniment de lansare cu implicarea CE și AM, campanie de promovare (presă și online), website dedicat, realizarea de materiale foto-video, instalare billboard sau placă permanentă.

Conform Art. 48 RDC, AM PR NV va numi în cel mult 1 lună de la aprobarea programului, un coordonator pentru comunicare (ofițer/expert comunicare), care va asigura atât organizarea activităților de comunicare și vizibilitate ale programului, cât și promovarea programului și a altor parteneri.

Publicul țintă al activităților de comunicare este reprezentat de antreprenori, reprezentanții instituțiilor publice și locuitorii din regiune.

Strategia de comunicare va fi adaptată domeniilor specifice din regiune. Vor fi create campanii de informare generală și campanii dedicate potențialilor beneficiari și asociațiilor profesionale din spectrul acțiunilor eligibile. Planul multianual de comunicare va conține indicatori pentru fiecare instrument/canal de comunicare selectat, iar la un interval de 3 ani se va realiza un studiu sociologic dedicat impactului PR NV asupra publicului țintă din regiune.

Obiective generale:

- Promovarea rolului și contribuției programului la dezvoltarea regiunii, cunoașterea destinației fondurilor și a impactului proiectelor
- Prezentarea oportunităților de finanțare și a rezultatelor obținute în cadrul programului
- Sprijinirea potențialilor beneficiari cu informații utile pentru elaborarea și implementarea proiectelor

Obiective specifice:

- Creșterea notorietății programului în rândul publicului țintă din regiune, cu până la 65% până în anul 2029
- Informarea publicului țintă cu privire la apeluri, lansări de proiecte, stadiul implementării
- Explicarea regulilor și a mecanismului de acordare a finanțărilor
- Crearea și/sau susținerea unei bune relații cu mass-media și cu parteneri instituționali.

Principalele canale de comunicare către publicul țintă vor fi: mass-media, platformele de social media, portalul unic național, website-ul programului, evenimentele în format fizic și online (instruiri, conferințe, seminarii, infotrip-uri și site visits), materiale de promovare, biroul de helpdesk prin care vor fi oferite răspunsuri pentru solicitările recepționate. Acțiunile de comunicare vor fi detaliate în Planul Multianual de Comunicare..

Pagina web a programului va permite interconectarea cu portalul național realizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

În termen de 6 luni de la aprobarea programului vor fi publicate pe website-ul AM PR NV toate informațiile prevăzute în Art. 49 RDC.

Website-ul programului va facilita accesibilitatea persoanelor cu dizabilități (ex; versiuni audio, TTS, navigare folosind tastatura etc.). Materialele de informare vor fi publicate în formate accesibile acestora pentru respectarea principiului nediscriminării. Pentru persoanele cu deficiențe de auz, clipurile video vor conține subtitrări, iar în cadrul evenimentelor, dacă este necesar, se va asigura interpretarea în limbaj mimico-gestual.

ADR NV se va asigura că obiectivele și oportunitățile de finanțare ale PR NV sunt difuzate la scară largă către toate părțile interesate, însoțite de detalii privind contribuția financiară din partea UE. Publicul țintă va avea acces la informații relevante și actualizate constant, conform regulamentului.

Pentru aplicarea prevederilor art. 47, 49 și 50 din regulament, va fi elaborat un ghid de identitate vizuală. Acesta va integra elementele vizuale obligatorii pentru toate materialele de comunicare și va fi armonizat cu prevederile din ghidul național.

Pentru a asigura transparența implementării PR NV, ADR NV va publica datele cu privire la progresul fizic și financiar al programului. Vor fi disponibile în formate deschise și editabile automat pentru a permite sortarea, căutarea, extragerea, compararea și reutilizarea datelor.

Pentru evaluare se vor face monitorizări de presă, online și social media; cercetări sociologice/sondaje de opinie, odată la 3 ani, privind conștientizarea și percepțiile referitoare la PR NV; rapoarte semestriale și anuale. Evaluarea va putea fi realizată de către un evaluator independent prin contractarea de servicii specializate.

Se vor lua în considerare indicatori precum:

- nr. participanți la dezbaterile publice și evenimentele organizate
- nr. evenimentelor organizate pentru promovarea operațiunilor de importanță strategică
- nr. vizitatorilor de pe website și followers pentru social media
- nr. materiale de promovare pentru proiectele relevante și din cadrul operațiunilor de importanță strategică

În cadrul întâlnirii anuale de analiză a progresului programului, AM PR NV va furniza informații detaliate cu privire la acțiunile de comunicare realizate

Bugetul previzionat pentru perioada 2021–2029 este de 4 mil.euro (FEDR).

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 94 and 95 CPR

Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Intended use of Articles 94 and 95 CPR	Yes	No
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 94 CPR	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 95 CPR	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

## Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

### A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Type(s) of operation covered		Indicator triggering reimbursement		Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Code(1)	Description	Code(2)	Description			

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

B. Details by type of operation

C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.)

2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

## Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

### A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	The amount covered by the financing not linked to cost	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Indicator		Unit of measurement for the conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Envisaged type of reimbursement method used to reimburse the beneficiary(ies)
					Code (1)	Description		Code (2)	Description		

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

## B. Details by type of operation



La nivelul Regiunii NV se propune o operațiune de importanță strategică, care va face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale:

**Sprijinirea dezvoltării parcurilor de specializare inteligentă și dezvoltarea unor investiții inițiale ale unor IMM-uri în cadrul structurii parcului, în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest**

Operațiunea se încadrează în OP1, P1, OS a(iii), acțiunea b), cu o alocare totală de aprox. **82,5 mil euro**.

Având la bază dialogul cu actorii din ecosistemul regional de inovare, cu companiile cu profil de activitate în domenii cu înaltă valoare adăugată, precum și din experiența acumulată cu proiectele pe OS.1.2 din POR 2014-2020, s-a identificat o operațiune ce ar putea oferi sprijin IMM-urilor din domeniile de specializare inteligentă pentru o creștere sustenabilă și competitivitate pe piața internațională. Este vorba despre crearea unor infrastructuri dedicate sub forma unor **parcuri de specializare inteligentă**, care vor susține IMM-uri cu activitate în domenii înalt tehnologizate.

Această operațiune ar urma să satisfacă simultan patru nevoi ale IMM-urilor:

- nevoia de acces facil la utilități de bază pentru IMM-uri
- nevoia de efect de clusterizare și cooperare
- nevoia de sprijin prin acces la granturi a domeniilor de activitate cu valoare adăugată ridicată, conform RIS3 NV
- stimularea inovării și a proiectelor din partea IMM-urilor cu o puternică componentă de inovare.

Proiectele de parcuri de specializare inteligentă și proiectele IMM-urilor localizate în parcurile de specializare inteligentă vor beneficia de o alocare totală care va include:

- 40% din alocare pentru:

- înființarea și/sau extinderea structurilor de sprijin pentru IMM-uri;
- sprijin pentru dezvoltarea serviciilor structurilor de sprijin și derularea procesului de selecție a IMM-urilor;

- 60% din alocare pentru:

- trecerea în producție a unor rezultate CDI, consultanță pentru inovare sau adoptarea unor soluții inovatoare și pregătirea pentru punerea lor pe piață de către IMM-uri;
- sprijin acordat sub formă de granturi în favoarea dezvoltării activităților economice propuse de IMM-uri, pentru a asigura sustenabilitate și reziliență, în cadrul parcurilor de specializare inteligentă.

Calendar estimativ:

2023 – 2024 : lansare apeluri, evaluare și contractare proiecte

2023 – 2027 : implementare proiecte

## DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
Answers to COM technical comments	Supplementary Information	6 Nov 2024	1	Ares(2024)7872753	Answers to COM comments on NW RP v.4.0	6 Nov 2024	BARNA, Ciprian Gabriel
Programme snapshot 2021RO16RFPR008 4.1	Snapshot of data before send	6 Nov 2024		Ares(2024)7872753	Programme snapshot 2021RO16RFPR008 4.1 - Machine Translated Programme_snapshot_2021RO16RFPR008_4.1_ro.pdf Programme_snapshot_2021RO16RFPR008_4.1_en.pdf	6 Nov 2024	BARNA, Ciprian Gabriel